

大方广佛华严经

(八十卷：第五十七卷至第六十卷)

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一八年五月

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
开经偈	- 1 -
大方广佛华严经卷第五十七	- 2 -
离世间品第三十八之五	- 2 -
补阙真言	- 28 -
举赞	- 28 -
举字母赞	- 28 -
华严字母	- 29 -
回向偈	- 30 -
大方广佛华严经卷第五十八	- 31 -
离世间品第三十八之六	- 31 -
补阙真言	- 60 -
举赞	- 60 -
举字母赞	- 60 -
华严字母	- 61 -
回向偈	- 62 -
大方广佛华严经卷第五十九	- 63 -
离世间品第三十八之七	- 63 -
补阙真言	- 101 -
举赞	- 101 -
举字母赞	- 101 -
华严字母	- 102 -
回向偈	- 103 -
大方广佛华严经卷第六十	- 104 -
入法界品第三十九之一	- 104 -
补阙真言	- 141 -
举赞	- 141 -
举字母赞	- 141 -
华严字母	- 142 -
回向偈	- 143 -

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì

开经偈

(一遍)

wú shàng shèn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持 愿解如来真实义

ná mó dà fāng guǎng fó huā yán jīng
南无大方广佛华严经 (合掌三称)

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì wǔ shí qī 大方广佛华严经卷第五十七

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

lí shì jiān pǐn dì sān shí bā zhī wǔ 离世间品第三十八之五

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng xí qì hé děng wéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种习气。何等为

shí suǒ wèi pú tí xīn xí qì shàngēn xí qì jiàohuà zhòng shēng
十？所谓：菩提心习气；善根习气；教化众生

xí qì jiàn fó xí qì yú qīngjìng shì jiè shòushēng xí qì xíng xí
习气；见佛习气；于清净世界受生习气；行习

qì yuàn xí qì bō luó mì xí qì sī wéipíngděng fǎ xí qì
气；愿习气；波罗蜜习气；思惟平等法习气；

zhǒngzhǒngjìng jiè chābié xí qì shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ
种种境界差别习气。是为十。若诸菩萨安住此

fǎ zé yǒng lí yī qiè fánǎo xí qì dé rú lái dà zhì xí qì fēi xí
法，则永离一切烦恼习气，得如来大智习气非习

qì zhì
气智。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng qǔ yǐ cǐ bú duàn
“佛子！菩萨摩诃萨有十种取，以此不断

zhū pú sà xíng hé děng wéi shí suǒ wèi qǔ yī qiè zhòng shēng jiè
诸菩萨行。何等为十？所谓：取一切众生界，

jiū jìng jiàohuà gù qǔ yī qiè shì jiè jiū jìng yán jìng gù qǔ rú lái
究竟教化故；取一切世界，究竟严净故；取如来，

xiū pú sà xíng wèi gòng yǎng gù qǔ shàngēn jī jí zhū fó xiàng hǎo gōng
修菩萨行为供养故；取善根，积集诸佛相好功

dé gù qǔ dà bēi miè yī qiè zhòng shēng kǔ gù qǔ dà cí yǔ
德故；取大悲，灭一切众生苦故；取大慈，与

yī qiè zhòng shēng yī qiè zhì lè gù qǔ bō luó mì jī jí pú sà zhū
一切众生一切智乐故；取波罗蜜，积集菩萨诸

zhuāng yán gù qǔ shàn qiǎo fāng biàn yú yī qiè chù jì shì xiàn gù
庄严故；取善巧方便，于一切处皆示现故；

qǔ pú tí dé wú ài zhì gù lüè shuō pú sà qǔ yī qiè fǎ yú yī
取菩提，得无碍智故；略说菩萨取一切法，于一
qiè chù xī yǐ míng zhì ér xiàn liǎo gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù
切处悉以明智而现了故。是为十。若诸菩萨安住
cǐ qǔ zé néng bú duàn zhū pú sà xíng dé yī qiè rú lái wú shàng wú
此取，则能不断诸菩萨行，得一切如来无上无
suǒ qǔ fǎ
所取法。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng xiū hé děng wéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种修。何等为十？”

suǒ wèi xiū zhū bō luó mì xiū xué xiū huì xiū yì xiū fǎ
所谓：修诸波罗蜜；修学；修慧；修义；修法；
xiū chū lí xiū shì xiàn xiū qín xíng fěi xiè xiū chéng děng zhèng jué
修出离；修示现；修勤行匪懈；修成等正觉；
xiū zhuǎn zhèng fǎ lún shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù qí zhōng
修转正法轮。是为十。若诸菩萨安住其中，
zé dé wú shàng xiū xiū yī qiè fǎ
则得无上修修一切法。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng chéng jiù fó fǎ
“佛子！菩萨摩诃萨有十种成就佛法。

hé děng wéi shí suǒ wèi bù lí shàn zhī shí chéng jiù fó fǎ shēn xìn
何等为十？所谓：不离善知识成就佛法；深信
fó yǔ chéng jiù fó fǎ bú bàng zhèng fǎ chéng jiù fó fǎ yǐ wú liàng
佛语成就佛法；不谤正法成就佛法；以无量
wú jìn shàn gēn huí xiàng chéng jiù fó fǎ xìn jiě rú lái jìng jiè wú biān
无尽善根回向成就佛法；信解如来境界无边
jì chéng jiù fó fǎ zhī yī qiè shì jiè jìng jiè chéng jiù fó fǎ bù shě
际成就佛法；知一切世界境界成就佛法；不舍
fǎ jiè jìng jiè chéng jiù fó fǎ yuǎn lí zhū mó jìng jiè chéng jiù fó fǎ
法界境界成就佛法；远离诸魔境界成就佛法；
zhèng niàn yī qiè zhū fó jìng jiè chéng jiù fó fǎ yào qiú rú lái shí lì
正念一切诸佛境界成就佛法；乐求如来十力
jìng jiè chéng jiù fó fǎ shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ
境界成就佛法。是为十。若诸菩萨安住此法，
zé dé chéng jiù rú lái wú shàng dà zhì huì
则得成就如来无上大智慧。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng tuì shī fó fǎ yīng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种退失佛法，应

dāngyuǎn lí héděngwéi shí suǒwèi qīngmànshàn zhī shí tuì shī
当 远 离。何 等 为 十？所 谓：轻 慢 善 知 识 退 失
fó fǎ wèishēng sǐ kǔ tuì shī fó fǎ yàn xiū pú sà xíng tuì shī fó fǎ
佛 法；畏 生 死 苦 退 失 佛 法；厌 修 菩 萨 行 退 失 佛 法；
bú yào zhù shì jiān tuì shī fó fǎ dān zhuó sān mèi tuì shī fó fǎ zhí qǔ
不 乐 住 世 间 退 失 佛 法；耽 著 三 昧 退 失 佛 法；执 取
shàngēn tuì shī fó fǎ fěi bàng zhèng fǎ tuì shī fó fǎ duàn pú sà xíng
善 根 退 失 佛 法；诽 谤 正 法 退 失 佛 法；断 菩 萨 行
tuì shī fó fǎ yào èr shèng dào tuì shī fó fǎ xián hèn zhū pú sà tuì
退 失 佛 法；乐 二 乘 道 退 失 佛 法；嫌 恨 诸 菩 萨 退
shī fó fǎ shì wéi shí ruò zhū pú sà yuǎn lí cǐ fǎ zé rù pú sà
失 佛 法。是 为 十。若 诸 菩 萨 远 离 此 法，则 入 菩 萨
lí shēng dào
离 生 道。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng lí shēng dào hé
“佛 子！菩 萨 摩 诃 萨 有 十 种 离 生 道。何
děngwéi shí suǒwèi chūshēng bō rě bō luó mì ér héngguānchá yī
等 为 十？所 谓：出 生 般 若 波 罗 蜜 而 恒 观 察 一
qiè zhòngshēng shì wéi yī yuǎn lí zhū jiàn ér dù tuō yī qiè jiàn fù
切 众 生，是 为 一；远 离 诸 见 而 度 脱 一 切 见 缚
zhòngshēng shì wéi èr bú niàn yī qiè xiàng ér bù shě yī qiè zhuó xiàng
众 生，是 为 二；不 念 一 切 相 而 不 舍 一 切 著 相
zhòngshēng shì wéi sān chāo guò sān jiè ér cháng zài yī qiè shì jiè
众 生，是 为 三；超 过 三 界 而 常 在 一 切 世 界，
shì wéi sì yǒng lí fán nǎo ér yǔ yī qiè zhòngshēng gòng jū shì wéi
是 为 四；永 离 烦 恼 而 与 一 切 众 生 共 居，是 为
wǔ dé lí yù fǎ ér cháng yǐ dà bēi āi mǐn yī qiè zhuó yù zhòngshēng
五；得 离 欲 法 而 常 以 大 悲 哀 愍 一 切 著 欲 众 生，
shì wéi liù cháng yào jì jìng ér héng shì xiàn yī qiè juàn shǔ shì wéi qī
是 为 六；常 乐 寂 静 而 恒 示 现 一 切 眷 属，是 为 七；
lí shì jiānshēng ér sǐ cǐ shēng bǐ qǐ pú sà xíng shì wéi bā bù rǎn
离 世 间 生 而 死 此 生 彼 起 菩 萨 行，是 为 八；不 染
yī qiè shì jiān fǎ ér bú duàn yī qiè shì jiān suǒ zuò shì wéi jiǔ zhū fó
一 切 世 间 法 而 不 断 一 切 世 间 所 作，是 为 九；诸 佛
pú tí yǐ xiàn qí qián ér bù shě pú sà yī qiè yuàn xíng shì wéi shí fó
菩 提 已 现 其 前 而 不 舍 菩 萨 一 切 愿 行，是 为 十。佛
zǐ shì wéi pú sà mó hē sà shí zhǒng lí shēng dào chū lí shì jiān
子！是 为 菩 萨 摩 诃 萨 十 种 离 生 道，出 离 世 间，

bù yǔ shì gòng ér yì bù zá èr shèng zhī xíng ruò zhū pú sà ān zhù
不与世共，而亦不杂二乘之行。若诸菩萨安住

cǐ fǎ zé dé pú sà jué dìng fǎ
此法，则得菩萨决定法。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng jué dìng fǎ hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种决定法。何等

wéi shí suǒ wèi jué dìng yú rú lái zhǒng zú zhōng shēng jué dìng yú
为十？所谓；决定于如来种族中生；决定于

zhū fó jìng jiè zhōng zhù jué dìng liǎo zhī pú sà suǒ zuò shì jué dìng ān
诸佛境界中住；决定了知菩萨所作事；决定安

zhù zhū bō luó mì jué dìng dé yù rú lái zhòng huì jué dìng néng xiǎn rú
住诸波罗蜜；决定得预如来众会；决定能显如

lái zhǒng xìng jué dìng ān zhù rú lái lì jué dìng shēn rù fó pú tí
来种性；决定安住如来力；决定深入佛菩提；

jué dìng yǔ yī qiè rú lái tóng yī shēn jué dìng yǔ yī qiè rú lái suǒ zhù
决定与一切如来同一身；决定与一切如来所住

wú yǒu èr shì wéi shí
无有二。是为十。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng chū shēng fó fǎ dào
“佛子！菩萨摩诃萨有十种出生佛法道。

hé děng wéi shí suǒ wèi suí shùn shàn yǒu shì chū shēng fó fǎ dào
何等为十？所谓：随顺善友是出生佛法道，

tóng zhǒng shàn gēn gù shēn xīn xìn jiě shì chū shēng fó fǎ dào zhī fó
同种善根故；深心信解是出生佛法道，知佛

zì zài gù fā dà shì yuàn shì chū shēng fó fǎ dào qí xīn kuān guǎng
自在故；发大誓愿是出生佛法道，其心宽广

gù rěn zì shàn gēn shì chū shēng fó fǎ dào zhī yè bù shī gù yī
故；忍自善根是出生佛法道，知业不失故；一

qiè jié xiū xíng wú yàn zú shì chū shēng fó fǎ dào jìn wèi lái jì gù
切劫修行无厌足是出生佛法道，尽未来际故；

ā sēng qí shì jiè jiē shì xiàn shì chū shēng fó fǎ dào chéng shú zhòng
阿僧祇世界皆示现是出生佛法道，成熟众

shēng gù bú duàn pú sà xíng shì chū shēng fó fǎ dào zēng zhǎng dà bēi
生故；不断菩萨行是出生佛法道，增长大悲

gù wú liàng xīn shì chū shēng fó fǎ dào yī niàn biàn yī qiè xū kōng jiè
故；无量心是出生佛法道，一念遍一切虚空界

gù shū shèng xíng shì chū shēng fó fǎ dào běn suǒ xiū xíng wú shī huài gù
故；殊胜行是出生佛法道，本所修行无失坏故；

rú lái zhǒng shì chūshēng fó fǎ dào lìng yī qiè zhòngshēng yào fā pú
如来种是出生佛法道，令一切众生乐发菩
tí xīn yī yī qiè shàn fǎ zī chí gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān
提心，以一切善法资持故。是为十。若诸菩萨安
zhù cǐ fǎ zé dé dà zhàng fū míng hào
住此法，则得大丈夫名号。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng dà zhàng fū míng hào
“佛子！菩萨摩诃萨有十种大丈夫名号。

hé děng wéi shí suǒ wèi míng wéi pú tí sà duǒ pú tí zhì suǒ
何等为十？所谓：名为：菩提萨埵，菩提智所
shēng gù míng wéi mó hē sà duǒ ān zhù dà shèng gù míng wéi
生故；名为：摩诃萨埵，安住大乘故；名为：
dì yī sà duǒ zhèng dì yī fǎ gù míng wéi shèng sà duǒ jué wù
第一萨埵，证第一法故；名为：胜萨埵，觉悟
shèng fǎ gù míng wéi zuì shèng sà duǒ zhì huì zuì shèng gù míng
胜法故；名为：最胜萨埵，智慧最胜故；名
wéi shàng sà duǒ qǐ shàng jīng jìn gù míng wéi wú shàng sà duǒ
为：上萨埵，起上精进故；名为：无上萨埵，
kāi shì wú shàng fǎ gù míng wéi lì sà duǒ guǎng zhī shí lì gù
开示无上法故；名为：力萨埵，广知十力故；
míng wéi wú děng sà duǒ shì jiān wú bǐ gù míng wéi bù sī yì
名为：无等萨埵，世间无比故；名为：不思議
sà duǒ yī niàn chéng fó gù shì wéi shí ruò zhū pú sà dé cǐ míng
萨埵，一念成佛故。是为十。若诸菩萨得此名
hào zé chéng jiù pú sà dào
号，则成就菩萨道。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng dào hé děng wéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种道。何等为十？

suǒ wèi yī dào shì pú sà dào bù shě dú yī pú tí xīn gù èr dào
所谓：一道是菩萨道，不舍独一菩提心故。二道
shì pú sà dào chūshēng zhì huì jí fāng biàn gù sān dào shì pú sà dào
是菩萨道，出生智慧及方便故。三道是菩萨道，
xíng kōng wú xiàng wú yuàn bù zhuó sān jiè gù sì xíng shì pú sà
行空、无相、无愿，不著三界故。四行是菩萨
dào chàn chú zuì zhàng suí xǐ fú dé gōng jìng zūn zhòng quàn qǐng rú
道，忏除罪障，随喜福德，恭敬尊重劝请如
lái shàn qiǎo huí xiàng wú xiū xī gù wǔ gēn shì pú sà dào ān zhù
来，善巧回向无休息故。五根是菩萨道，安住

jìng xìn jiān gù bú dòng qǐ dà jīng jìn suǒ zuò jiū jìng yī xiàng zhèng niàn
净信坚固不动，起大精进所作究竟，一向正念
wú yì pānyuán qiǎo zhī sān mèi rù chū fāng biàn shàn néng fēn bié zhì huì
无异攀缘，巧知三昧入出方便，善能分别智慧
jìng jiè gù liù tōng shì pú sà dào suǒ wèi tiānyǎn xī jiàn yī qiè
境界故。六通是菩萨道。所谓：天眼，悉见一切
shì jiè suǒ yǒu zhòng sè zhī zhū zhòng shēng sǐ cǐ shēng bǐ gù tiān ěr
世界所有众色，知诸众生生死此生彼故；天耳，
xī wén zhū fó shuō fǎ shòu chí yì niàn guǎng wèi zhòng shēng suí gēn yǎn
悉闻诸佛说法，受持忆念，广为众生随根演
chàng gù tā xīn zhì néng zhī tā xīn zì zài wú ài gù sù mìng
畅故；他心智，能知他心，自在无碍故；宿命
niàn yì zhī guò qù yī qiè jié shù zēng zhǎng shàn gēn gù shén zú tōng
念，忆知过去一切劫数，增长善根故；神足通，
suí suǒ yìng huà yī qiè zhòng shēng zhǒng zhǒng wèi xiàn lìng yào fǎ gù
随所应化一切众生，种种为现，令乐法故；
lòu jìn zhì xiàn zhèng shí jì qǐ pú sà xíng bú duàn jué gù qī niàn
漏尽智，现证实际，起菩萨行不断绝故。七念
shì pú sà dào suǒ wèi niàn fó yú yī máo kǒng jiàn wú liàng fó
是菩萨道。所谓：念佛，于一毛孔见无量佛，
kāi wù yī qiè zhòng shēng xīn gù niàn fǎ bù lí yī rú lái zhòng huì
开悟一切众生心故；念法，不离一如来众会，
yú yī qiè rú lái zhòng huì zhōng qīn chéng miào fǎ suí zhū zhòng shēng
于一切如来众会中亲承妙法，随诸众生
gēn xìng yù yào ér wèi yǎn shuō lìng wù rù gù niàn sēng héng xiāng xù
根性欲乐而为演说，令悟入故；念僧，恒相续
jiàn wú yǒu xiū xī yú yī qiè shì jiān jiàn pú sà gù niàn shě liǎo zhī
见无有休息，于一切世间见菩萨故；念舍，了知
yī qiè pú sà shě xíng zēng zhǎng guǎng dà bù shī xīn gù niàn jiè bù
一切菩萨舍行，增长广大布施心故；念戒，不
shě pú tí xīn yǐ yī qiè shàn gēn huí xiàng zhòng shēng gù niàn tiān
舍菩提心，以一切善根回向众生故；念天，
cháng yì niàn dōu shuài tuó tiāngōng yī shēng bǔ chù pú sà gù niàn zhòng
常忆念兜率陀天宫一生补处菩萨故；念众
shēng zhì huì fāng biàn jiào huà tiáo fú pǔ jí yī qiè wú jiàn duàn gù
生，智慧方便教化调伏，普及一切无间断故。
suí shùn pú tí bā shèng dào shì pú sà dào suǒ wèi xíng zhèng jiàn dào
随顺菩提八圣道是菩萨道。所谓：行正见道，

yuǎn lí yī qiè zhū xié jiàn gù qǐ zhèng sī wéi shě wàng fēn bié xīn
远离一切诸邪见故；起正思惟，舍妄分别，心
cháng suí shùn yī qiè zhì gù cháng xíng zhèng yǔ lí yǔ sì guò shùn
常随顺一切智故；常行正语，离语四过，顺
shèng yán gù héng xiū zhèng yè jiào huà zhòng shēng lìng tiáo fú gù ān
圣言故；恒修正业，教化众生令调伏故；安
zhù zhèng mìng tóu tuó zhī zú wēi yí shěn zhèng suí shùn pú tí xíng
住正命，头陀知足，威仪审正，随顺菩提行
sì shèng zhǒng yī qiè guò shī jiē yǒng lí gù qǐ zhèng jīng jìn qín
四圣种，一切过失皆永离故；起正精进，勤
xiū yī qiè pú sà kǔ xíng rù fó shí lì wú guà ài gù xīn cháng zhèng
修一切菩萨苦行，入佛十力无罣碍故；心常正
niàn xī néng yì chí yī qiè yán yīn chú miè shì jiān sǎn dòng xīn gù
念，悉能忆持一切言音，除灭世间散动心故；
xīn cháng zhèng dìng shàn rù pú sà bù sī yì jiě tuō mén yú yī sān
心常正定，善入菩萨不思議解脱门，于一三
mèi zhōng chū shēng yī qiè zhū sān mèi gù rù jiǔ cì dì dìng shì pú sà
昧中出生一切诸三昧故。入九次第定是菩萨
dào suǒ wèi lí yù huì hài ér yǐ yī qiè yǔ yè shuō fǎ wú ài
道。所谓；离欲患害，而以一一切语业说法无碍；
miè chú jué guān ér yǐ yī qiè zhì jué guān jiào huà zhòng shēng shě lí
灭除觉观，而以一一切智觉观教化众生；舍离
xǐ ài ér jiàn yī qiè fó xīn dà huān xǐ lí shì jiān lè ér suí
喜爱，而见一切佛，心大欢喜；离世间乐，而随
shùn chū shì pú sà dào lè cóng cǐ bú dòng rù wú sè dìng ér yì
顺出世菩萨道乐；从此不动，入无色定，而亦
bù shě yù sè shòu shēng suī zhù miè yī qiè xiǎng shòu dìng ér yì bù
不舍欲、色受生；虽住灭一切想受定，而亦不
xī pú sà xíng gù xué fó shí lì shì pú sà dào suǒ wèi shàn zhī shì
息菩萨行故。学佛十力是菩萨道。所谓：善知是
chù fēi chù zhì shàn zhī yī qiè zhòng shēng qù lái xiàn zài yè bào
处、非处智；善知一切众生去、来、现在业报
yīn guǒ zhì shàn zhī yī qiè zhòng shēng shàng zhōng xià gēn bù tóng suí
因果智；善知一切众生上、中、下根不同随
yí shuō fǎ zhì shàn zhī yī qiè zhòng shēng zhǒng zhǒng wú liàng xìng zhì
宜说法智；善知一切众生种种无量性智；
shàn zhī yī qiè zhòng shēng ruǎn zhōng shàng jiě chā bié lìng rù fǎ fāng
善知一切众生软、中、上解差别令入法方

biàn zhì biàn yī qiè shì jiān yī qiè chà yī qiè sān shì yī qiè jié
便智；遍一切世间、一切刹、一切三世、一切劫，
pǔ xiàn rú lái xíng xiàng wēi yí ér yì bù shě pú sà suǒ xíng zhì shàn zhī
普现如来形相威仪而亦不舍菩萨所行智；善知
yī qiè zhū chán jiě tuō jí zhū sān mèi ruò gòu ruò jìng shí yǔ fēi shí fāng
一切诸禅解脱及诸三昧若垢若净、时与非时，方
biàn chū shēng zhū pú sà jiě tuō mén zhì zhī yī qiè zhòng shēng yú zhū qù
便出生诸菩萨解脱门智；知一切众生于诸趣
zhōng sǐ cǐ shēng bǐ chā bié zhì yú yī niàn zhōng xī zhī sān shì yī qiè
中死此生彼差别智；于一念中悉知三世一切
jié shù zhì shàn zhī yī qiè zhòng shēng yào yù zhū shǐ huò xí miè jìn
劫数智；善知一切众生乐欲、诸使、惑习灭尽
zhì ér bù shě lí zhū pú sà xíng shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù
智，而不舍离诸菩萨行。是为十。若诸菩萨安住
cǐ fǎ zé dé yī qiè rú lái wú shàng qiǎo fāng biàn dào
此法，则得一切如来无上巧方便道。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu wú liàng dào wú liàng zhù dào
“佛子！菩萨摩訶萨有无量道、无量助道、
wú liàng xiū dào wú liàng zhuāng yán dào
无量修道、无量庄严道。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng wú liàng dào hé
“佛子！菩萨摩訶萨有十种无量道。何
děng wéi shí suǒ wèi xū kōng wú liàng gù pú sà dào yì wú liàng
等为十？所谓：虚空无量故，菩萨道亦无量；
fǎ jiè wú biān gù pú sà dào yì wú liàng zhòng shēng jiè wú jìn gù
法界无边故，菩萨道亦无量；众生界无尽故，
pú sà dào yì wú liàng shì jiè wú jì gù pú sà dào yì wú liàng
菩萨道亦无量；世界无际故，菩萨道亦无量；
jié shù bù kě jìn gù pú sà dào yì wú liàng yī qiè zhòng shēng yǔ yán
劫数不可尽故，菩萨道亦无量；一切众生语言
fǎ wú liàng gù pú sà dào yì wú liàng rú lái shēn wú liàng gù pú
法无量故，菩萨道亦无量；如来身无量故，菩
sà dào yì wú liàng fó yīn shēng wú liàng gù pú sà dào yì wú liàng
萨道亦无量；佛音声无量故，菩萨道亦无量；
rú lái lì wú liàng gù pú sà dào yì wú liàng yī qiè zhì zhì wú liàng
如来力无量故，菩萨道亦无量；一切智智无量
gù pú sà dào yì wú liàng shì wéi shí
故，菩萨道亦无量。是为十。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng wú liàng zhù dào hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种无量助道。何
děng wéi shí suǒ wèi rú xū kōng jiè wú liàng pú sà jí zhù dào yì
等为十？所谓：如虚空界无量，菩萨集助道亦
wú liàng rú fǎ jiè wú biān pú sà jí zhù dào yì wú biān rú zhòng
无量；如法界无边，菩萨集助道亦无边；如众
shēng jiè wú jìn pú sà jí zhù dào yì wú jìn rú shì jiè wú jì
生界无尽，菩萨集助道亦无尽；如世界无际，
pú sà jí zhù dào yì wú jì rú jié shù shuō bù kě jìn pú sà jí zhù
菩萨集助道亦无际；如劫数说不可尽，菩萨集助
dào yì yī qiè shì jiān shuō bù néng jìn rú zhòng shēng yǔ yán fǎ wú liàng
道亦一切世间说不能尽；如众生语言法无量，
pú sà jí zhù dào chū shēng zhì huì zhī yǔ yán fǎ yì wú liàng rú rú lái
菩萨集助道出生智慧知语言法亦无量；如如来
shēn wú liàng pú sà jí zhù dào biàn yī qiè zhòng shēng yī qiè chà
身无量，菩萨集助道遍一切众生、一切刹、
yī qiè shì yī qiè jié yì wú liàng rú fó yīn shēng wú liàng pú sà
一切世、一切劫亦无量；如佛音声无量，菩萨
chū yī yán yīn zhōu biàn fǎ jiè yī qiè zhòng shēng wú bù wén zhī gù
出一言音周遍法界，一切众生无不闻知故，
suǒ jí zhù dào yì wú liàng rú fó lì wú liàng pú sà chéng rú lái lì
所集助道亦无量；如佛力无量，菩萨承如来力
jī jí zhù dào yì wú liàng rú yī qiè zhì zhì wú liàng pú sà jī jí zhù
积集助道亦无量；如一切智智无量，菩萨积集助
dào yì rú shì wú yǒu liàng shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ
道亦如是无有量。是为十。若诸菩萨安住此法，
zé dé rú lái wú liàng zhì huì
则得如来无量智慧。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng wú liàng xiū dào hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种无量修道。何
děng wéi shí suǒ wèi bù lái bù qù xiū shēn yǔ yì yè wú dòng
等为十？所谓：不来不去修，身、语、意业无动
zuò gù bù zēng bù jiǎn xiū rú běn xìng gù fēi yǒu fēi wú xiū wú
作故；不增不减修，如本性故；非有非无修，无
zì xìng gù rú huàn rú mèng rú yǐng rú xiǎng rú jìng zhōng xiàng
自性故；如幻如梦、如影如响、如镜中像、
rú rè shí yàn rú shuǐ zhōng yuè xiū lí yī qiè zhí zhuó gù kōng
如热时焰、如水中月修，离一切执著故；空、

wú xiàng wú yuàn wú zuò xiū míngjiàn sān jiè ér jí fú dé bù xiū
无相、无愿、无作修，明见三界而集福德不休
xī gù bù kě shuō wú yánshuō lí yánshuō xiū yuǎn lí shī shè
息故；不可说、无言说、离言说修，远离施設
ān lì fǎ gù bú huài fǎ jiè xiū zhì huì xiàn zhī yī qiè fǎ gù bú
安立法故；不坏法界修，智慧现知一切法故；不
huàizhēn rú shí jì xiū pǔ rù zhēn rú shí jì xū kōng jì gù guǎng dà
坏真如实际修，普入真如实际虚空际故；广大
zhì huì xiū zhū yǒu suǒ zuò lì wú jìn gù zhù rú lái shí lì sì wú
智慧修，诸有所作力无尽故；住如来十力、四无
suǒ wèi yī qiè zhì zhì píngděng xiū xiànjiàn yī qiè fǎ wú yí huò gù
所畏，一切智智平等修，现见一切法无疑惑故。
shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái yī qiè zhì wú
是为十。若诸菩萨安住此法，则得如来一切智无
shàngshànqiǎo xiū
上善巧修。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngzhuāngyándào hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种庄严道。何
děngwéi shí fó zǐ pú sà mó hē sà bù lí yù jiè rù sè jiè
等为十？佛子！菩萨摩诃萨不离欲界，入色界、
wú sè jiè chándìng jiě tuō jí zhū sānmèi yì bù yīn cǐ ér shòu bǐ
无色界禅定解脱及诸三昧，亦不因此而受彼
shēng shì wéi dì yī zhuāngyándào zhì huì xiàn qián rù shēngwéndào
生，是为第一庄严道。智慧现前，入声闻道，
bù yǐ cǐ dào ér qǔ chū lí shì wéi dì èr zhuāngyándào zhì huì xiàn
不以此道而取出离，是为第二庄严道。智慧现
qián rù pì zhī fó dào ér qǐ dà bēi wú yǒu xiū xī shì wéi dì sān
前，入辟支佛道，而起大悲无有休息，是为第三
zhuāngyándào suī yǒu rén tiānjuànshǔ wéi rào bǎi qiān cǎi nǚ gē
庄严道。虽有人、天眷属围绕，百千娑¹女歌
wǔ shì cóng wèi céng zàn shě chándìng jiě tuō jí zhū sānmèi shì wéi dì
舞侍从，未曾暂舍禅定解脱及诸三昧，是为第
sì zhuāngyándào yǔ yī qiè zhòngshēngshòuzhū yù lè gòngxiāng yú lè
四庄严道。与一切众生受诸欲乐共相娱乐，
nǎi zhì wèi céng yú yī niàn jiān shě lí pú sà píngděng sānmèi shì wéi dì
乃至未曾于一念间舍离菩萨平等三昧，是为第

¹ 大正藏：采

wǔ zhuāng yán dào yǐ dào yī qiè shì jiān bǐ àn yú zhū shì fǎ xī wú
五 庄 严 道。已 到 一 切 世 间 彼 岸，于 诸 世 法 悉 无
suǒ zhuó ér yì bù shě dù zhòng shēng xíng shì wéi dì liù zhuāng yán dào
所 著，而 亦 不 舍 度 众 生 行，是 为 第 六 庄 严 道。
ān zhù zhèng dào zhèng zhì zhèng jiàn ér néng shì rù yī qiè xié dào
安 住 正 道、正 智、正 见，而 能 示 入 一 切 邪 道，
bù qǔ wéi shí bù zhí wéi jìng lìng bǐ zhòng shēng yuǎn lí xié fǎ shì
不 取 为 实，不 执 为 净，令 彼 众 生 远 离 邪 法，是
wéi dì qī zhuāng yán dào cháng shàn hù chí rú lái jìng jiè shēn yǔ
为 第 七 庄 严 道。常 善 护 持 如 来 净 戒，身、语、
yì yè wú zhū guò shī wèi yù jiào huà fàn jiè zhòng shēng shì xíng yī qiè
意 业 无 诸 过 失，为 欲 教 化 犯 戒 众 生，示 行 一 切
fán yú zhī xíng suī yǐ jù zú qīng jìng fú dé zhù pú sà qù ér shì
凡 愚 之 行，虽 已 具 足 清 净 福 德 住 菩 萨 趣，而 示
shēng yú yī qiè dì yù chù shēng è guǐ jí zhū xiǎn nán pín qióng
生 于 一 切 地 狱、畜 生、饿 鬼 及 诸 险 难、贫 穷
děng chù lìng bǐ zhòng shēng jiē dé jiě tuō ér shí pú sà bù shēng bǐ
等 处，令 彼 众 生 皆 得 解 脱，而 实 菩 萨 不 生 彼
qù shì wéi dì bā zhuāng yán dào bù yóu tā jiào dé wú ài biàn
趣，是 为 第 八 庄 严 道。不 由 他 教，得 无 碍 辩，
zhì huì guāng míng pǔ néng zhào liǎo yī qiè fó fǎ wéi yī qiè rú lái shén
智 慧 光 明 普 能 照 了 一 切 佛 法，为 一 切 如 来 神
lì suǒ chí yǔ yī qiè zhū fó tóng yī fǎ shēn chéng jiù yī qiè jiān gù
力 所 持，与 一 切 诸 佛 同 一 法 身，成 就 一 切 坚 固
dà rén míng jìng mì fǎ ān zhù yī qiè píng děng zhū shèng zhū fó jìng jiè
大 人 明 净 密 法，安 住 一 切 平 等 诸 乘，诸 佛 境 界
jiē xiàn qí qián jù zú yī qiè shì zhì guāng míng zhào jiàn yī qiè zhū
皆 现 其 前，具 足 一 切 世 智 光 明，照 见 一 切 诸
zhòng shēng jiè néng wèi zhòng shēng zuò zhī fǎ shī ér shì qiú zhèng fǎ
众 生 界，能 为 众 生 作 知 法 师，而 示 求 正 法
wèi céng xiū xī suī shí yǔ zhòng shēng zuò wú shàng shī ér shì xíng zūn
未 曾 休 息，虽 实 与 众 生 作 无 上 师，而 示 行 尊
jìng shé lí hé shàng hé yǐ gù pú sà mó hē sà shàn qiǎo fāng biàn
敬 阁 梨 和 尚。何 以 故？菩 萨 摩 诃 萨 善 巧 方 便
zhù pú sà dào suí qí suǒ yìng jiē wèi shì xiàn shì wéi dì jiǔ zhuāng yán
住 菩 萨 道，随 其 所 应 皆 为 示 现。是 为 第 九 庄 严
dào shàngēn jù zú zhū xíng jiū jìng yī qiè rú lái suǒ gòng guàn dǐng
道。善 根 具 足，诸 行 究 竟，一 切 如 来 所 共 灌 顶，

dào yī qiè fǎ zì zài bǐ àn wú ài fǎ zēng yǐ guān qí shǒu qí shēn
到一切法自在彼岸，无碍法缙以冠其首；其身
biàn zhì yī qiè shì jiè pǔ xiàn rú lái wú ài zhī shēn yú fǎ zì zài zuì
遍至一切世界，普现如来无碍之身，于法自在最
shàng jiū jìng zhuàn yú wú ài qīng jìng fǎ lún yī qiè pú sà zì zài zhī
上究竟，转于无碍清净法轮；一切菩萨自在之
fǎ jiē yǐ chéng jiù ér wèi zhòng shēng gù yú yī qiè guó tǔ shì xiàn
法皆已成就，而为众生故，于一切国土示现
shòu shēng yǔ sān shì zhū fó tóng yī jìng jiè ér bú fèi pú sà xíng
受生；与三世诸佛同一境界，而不废菩萨行，
bù shě pú sà fǎ bú xiè pú sà yè bú lí pú sà dào bù chí pú
不舍菩萨法，不懈菩萨业，不离菩萨道，不弛菩
sà yí bú duàn pú sà qǔ bù xī pú sà qiǎo fāng biàn bù jué pú
萨仪，不断菩萨取，不息菩萨巧方便，不绝菩
sà suǒ zuò shì bú yàn pú sà shēng chéng yòng bù zhǐ pú sà zhù chí lì
萨所作事，不厌菩萨生成用，不止菩萨住持力。
hé yǐ gù pú sà yù jí zhèng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
何以故？菩萨欲疾证阿耨多罗三藐三菩提，
guān yī qiè zhì mén xiū pú sà xíng wú xiū xī gù shì wéi dì shí zhuāng
观一切智门修菩萨行无休息故。是为第十庄
yándào ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng dà zhuāng
严道。若诸菩萨安住此法，则得如来无上大庄
yándào yì bù shě pú sà dào
严道，亦不舍菩萨道。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng zú hé děng wéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种足。何等为十？”

suǒ wèi chí jiè zú shū shèng dà yuàn xī chéng mǎn gù jīng jìn zú
所谓持戒足，殊胜大愿悉成满故；精进足，
jí yī qiè pú tí fēn fǎ bú tuì zhuǎn gù shéntōng zú suí zhòng shēng
集一切菩提分法不退转故；神通足，随众生
yù lìng huān xǐ gù shén lì zú bú lí yī fó chà wǎng yī qiè fó chà
欲令欢喜故；神力足，不离一佛刹往一切佛刹
gù shēn xīn zú yuàn qiú yī qiè shū shèng fǎ gù jiān shì zú yī
故；深心足，愿求一切殊胜法故；坚誓足，一
qiè suǒ zuò xián jiū jìng gù suí shùn zú bù wéi yī qiè zūn zhě jiào gù
切所作咸究竟故；随顺足，不违一切尊者教故；
yào fǎ zú wén chí yī qiè fó suǒ shuō fǎ bù pí xiè gù fǎ yǔ zú
乐法足，闻持一切佛所说法不疲懈故；法雨足，

wèizhòngyǎnshuō wú qiè ruò gù xiū xíng zú yī qiè zhū è xī yuǎn lí
为众演说无怯弱故；修行足，一切诸恶悉远离
gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng
故。是为十。若诸菩萨安住此法，则得如来无上
zuì shèng zú ruò yī jǔ bù xī néng biàn zhì yī qiè shì jiè
最胜足，若一举步，悉能遍至一切世界。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng shǒu hé děng wéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种手。何等为
shí suǒ wèi shēn xìn shǒu yú fó suǒ shuō yī xiàng rěn kě jiū
十？所谓：深信手，于佛所说，一向忍可，究
jìng shòu chí gù bù shī shǒu yǒu lái qiú zhě suí qí suǒ yù jiē lìng
竟受持故；布施手，有来求者，随其所欲皆令
chōng mǎn gù xiān yì wèn xùn shǒu shū zhǎn yòu zhǎng xiāng yíng yǐn gù
充满故；先意问讯手，舒展右掌相迎引故；
gòng yǎng zhū fó shǒu jí zhòng fú dé wú pí yàn gù duō wén shàn qiǎo
供养诸佛手，集众福德无疲厌故；多闻善巧
shǒu xī duàn yī qiè zhòng shēng yí gù lìng chāo sān jiè shǒu shòu yǔ
手，悉断一切众生疑故；令超三界手，授与
zhòng shēng bá chū yù ní gù zhì yú bǐ àn shǒu sì bào liú zhōng jiù
众生拔出欲泥故；置于彼岸手，四暴流中救
nì zhòng shēng gù bú lìn zhèng fǎ shǒu suǒ yǒu miào fǎ xī yǐ kāi shì
溺众生故；不吝正法手，所有妙法悉以开示
gù shàn yòng zhòng lùn shǒu yǐ zhì huì yào miè shēn xīn bìng gù héng
故；善用众论手，以智慧药灭身心病故；恒
chí zhì bǎo shǒu kāi fǎ guāng míng pò fán nǎo àn gù shì wéi shí ruò
持智宝手，开法光明破烦恼闇故。是为十。若
zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng shǒu pǔ fù shí fāng
诸菩萨安住此法，则得如来无上手，普覆十方
yī qiè shì jiè
一切世界。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng fù hé děng wéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种腹。何等为十？
suǒ wèi lí chǎn qū fù xīn qīng jìng gù lí huàn wěi fù xìng zhì
所谓；离谄曲腹，心清净故；离幻伪腹，性质
zhí gù bù xū jiǎ fù wú xiǎn bì gù wú qī duó fù yú yī qiè
直故；不虚假腹，无险诋故；无欺夺腹，于一切
wù wú suǒ tān gù duàn fán nǎo fù jù zhì huì gù qīng jìng xīn fù
物无所贪故；断烦恼腹，具智慧故；清净心腹，

lí zhū è gù guānchá yǐn shí fù niàn rú shí fǎ gù guānchá wú
离诸恶故；观察饮食腹，念如实法故；观察无
zuò fù jué wù yuán qǐ gù jué wù yī qiè chū lí dào fù shànchéng
作腹，觉悟缘起故；觉悟一切出离道腹，善成
shúshēn xīn gù yuǎn lí yī qiè biānjiàn gòu fù lìng yī qiè zhòngshēng
熟深心故；远离一切边见垢腹，令一切众生
dé rù fó fù gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé
得入佛腹故。是为十。若诸菩萨安住此法，则得
rú lái wú shàngguǎng dà fù xī néng róngshòu yī qiè zhòngshēng
如来无上广大腹，悉能容受一切众生。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngzàng hé děng wéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种藏。何等为
shí suǒ wèi bú duàn fó zhǒng shì pú sà zàng kāi shì fó fǎ wú liàng
十？所谓：不断佛种是菩萨藏，开示佛法无量
wēi dé gù zēngzhǎng fǎ zhǒng shì pú sà zàng chūshēng zhì huì guǎng
威德故；增长法种是菩萨藏，出生智慧广
dà guāng míng gù zhù chí sēngzhǒng shì pú sà zàng lìng qí dé rù bú
大光明故；住持僧种是菩萨藏，令其得入不
tuì fǎ lún gù jué wù zhèngdìngzhòngshēng shì pú sà zàng shàn suí qí
退法轮故；觉悟正定众生是菩萨藏，善随其
shí bù yú yī niàn gù jiū jìng chéngshú bú dìngzhòngshēng shì pú sà
时不逾一念故；究竟成熟不定众生是菩萨
zàng lìng yīn xiāng xù wú yǒujiànduàn gù wèi xié dìngzhòngshēng fā qǐ
藏，令因相续无有间断故；为邪定众生发起
dà bēi shì pú sà zàng lìng wèi lái yīn xī dé chéng jiù gù mǎn fó shí
大悲是菩萨藏，令未来因悉得成就故；满佛十
lì bù kě huài yīn shì pú sà zàng jù xiáng fú mó jūn wú duì shàngēn gù
力不可坏因是菩萨藏，具降伏魔军无对善根故；
zuì shèng wú wèi dà shī zǐ hǒu shì pú sà zàng lìng yī qiè zhòngshēng jiē
最胜无畏大师子吼是菩萨藏，令一切众生皆
huān xǐ gù dé fó shí bā bú gòng fǎ shì pú sà zàng zhì huì pǔ rù
欢喜故；得佛十八不共法是菩萨藏，智慧普入
yī qiè chù gù pǔ liǎo zhī yī qiè zhòngshēng yī qiè chà yī qiè fǎ
一切处故；普了知一切众生、一切刹一切法、
yī qiè fó shì pú sà zàng yú yī niànzhōng xī míngjiàn gù shì wéi shí
一切佛是菩萨藏，于一念中悉明见故。是为十。
ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàngguǎng dà fù xī néng róngshòu yī qiè zhòngshēng
若诸菩萨安住此法，则得如来无上善根不可坏

dà zhì huì zàng
大智慧藏。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng xīn hé děng wéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种心。何等为十？”

suǒ wèi jīng qín xīn yī qiè suǒ zuò xī jiū jìng gù bú xiè xīn jī
所谓：精勤心，一切所作悉究竟故；不懈心，积

jī xiàng hǎo fú dé xíng gù dà yǒng jiàn xīn cuī pò yī qiè zhū mó jūn
集相好福德行故；大勇健心，摧破一切诸魔军

gù rú lǐ xíng xīn chú miè yī qiè zhū fán nǎo gù bú tuì zhuǎn xīn
故；如理行心，除灭一切诸烦恼故；不退转心，

nǎi zhì pú tí zhōng bù xī gù xìng qīng jìng xīn zhī xīn bú dòng wú suǒ
乃至菩提终不息故；性清净心，知心不动无所

zhuó gù zhī zhòng shēng xīn suí qí jiě yù lìng chū lí gù lìng rù fó
著故；知众生心，随其解欲令出离故；令入佛

fǎ dà fàn zhù xīn zhī zhū zhòng shēng zhǒng zhǒng jiě yù bù yǐ bié
法大梵住心，知诸众生种种解欲，不以别

shèng ér jiù hù gù kōng wú xiàng wú yuàn wú zuò xīn jiàn sān
乘而救护故；空、无相、无愿、无作心，见三

jiè xiàng bù qǔ zhuó gù wàn zì xiàng jīn gāng jiān gù shèng zàng zhuāng
界相不取著故；卍²字相金刚坚固胜藏庄

yán xīn yī qiè zhòng shēng shù děng mó lái nǎi zhì bù néng dòng yī máo
严心，一切众生数等魔来乃至不能动一毛

gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng
故。是为十。若诸菩萨安住此法，则得如来无上

dà zhì guāng míng zàng xīn
大智光明藏心。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng pī jiǎ hé děng wéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种被甲。何等为

shí suǒ wèi pī dà cí jiǎ jiù hù yī qiè zhòng shēng gù pī dà
十？所谓：被大慈甲，救护一切众生故；被大

bēi jiǎ kān rěn yī qiè zhū kǔ gù pī dà yuàn jiǎ yī qiè suǒ zuò jiū
悲甲，堪忍一切诸苦故；被大愿甲，一切所作究

jìng gù pī huí xiàng jiǎ jiàn lì yī qiè fó zhuāng yán gù pī fú dé
竟故；被回向甲，建立一切佛庄严故；被福德

jiǎ ráo yì yī qiè zhū zhòng shēng gù pī bō luó mì jiǎ dù tuō yī
甲，饶益一切诸众生故，被波罗蜜甲，度脱一

² 大正藏：卍

qiè zhū hán shí gù pī zhì huì jiǎ miè yī qiè zhòngshēng fán nǎo àn gù
切诸含识故；被智慧甲，灭一切众生烦恼闇故；
pī shàn qiǎo fāng biàn jiǎ shēng pǔ mén shàn gēn gù pī yī qiè zhì xīn
被善巧方便甲，生普门善根故；被一切智心
jiān gù bù sǎn luàn jiǎ bú yào yú shèng gù pī yī xīn jué dìng jiǎ
坚固不散乱甲，不乐余乘故；被一心决定甲，
yú yī qiè fǎ lí yí huò gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ
于一切法离疑惑故。是为十。若诸菩萨安住此法，
zé pī rú lái wú shàng jiǎ zhòu xī néng cuī fú yī qiè mó jūn
则被如来无上甲冑，悉能摧伏一切魔军。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng qì zhàng hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种器仗。何等
wéi shí suǒ wèi bù shī shì pú sà qì zhàng cuī pò yī qiè qiān lìn
为十？所谓；布施是菩萨器仗，摧破一切慳吝
gù chí jiè shì pú sà qì zhàng qì shě yī qiè huǐ fàn gù píngděng
故；持戒是菩萨器仗，弃舍一切毁犯故；平等
shì pú sà qì zhàng duàn chú yī qiè fēn bié gù zhì huì shì pú sà qì
是菩萨器仗，断除一切分别故；智慧是菩萨器
zhàng xiāo miè yī qiè fán nǎo gù zhèng mìng shì pú sà qì zhàng yuǎn
仗，消灭一切烦恼故；正命是菩萨器仗，远
lí yī qiè xié mìng gù shàn qiǎo fāng biàn shì pú sà qì zhàng yú yī
离一切邪命故；善巧方便是菩萨器仗，于一
qiè chù shì xiàn gù lüè shuō tān chēn chī děng yī qiè fán nǎo shì pú
切处示现故；略说贪、瞋、痴等一切烦恼是菩
sà qì zhàng yǐ fán nǎo mén dù zhòngshēng gù shēng sǐ shì pú sà qì
萨器仗，以烦恼门度众生故；生死是菩萨器
zhàng bú duàn pú sà xíng jiào huà zhòngshēng gù shuō rú shí fǎ shì pú
仗，不断菩萨行教化众生故；说如实法是菩
sà qì zhàng néng pò yī qiè zhí zhuó gù yī qiè zhì shì pú sà qì
萨器仗，能破一切执著故；一切智是菩萨器
zhàng bù shě pú sà xíng mén gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù
仗，不舍菩萨行门故。是为十。若诸菩萨安住
cǐ fǎ zé néng chú miè yī qiè zhòngshēng cháng yè suǒ jí fán nǎo jié
此法，则能除灭一切众生长夜所集烦恼结
shǐ
使。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngshǒu hé děng wéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种首。何等为

shí suǒ wèi niè pánshǒu wú néngjiàn dǐng gù zūn jìngshǒu yī
十？所谓：涅槃首，无能见顶故；尊敬首，一
qiè rén tiānsuǒ jìng lǐ gù guǎng dà shèng jiě shǒu sānqiān jiè zhōng
切人、天所敬礼故；广大胜解首，三千界中
zuì wéishèng gù dì yī shàngēnshǒu sān jiè zhòngshēngxiāngòngyǎng
最为胜故；第一善根首，三界众生咸供养
gù hè dài zhòngshēngshǒu chéng jiù dǐngshàng ròu jì xiàng gù bù
故；荷戴众生首，成就顶上肉髻相故；不
qīngjiàn tā shǒu yú yī qiè chù cháng zūn shèng gù bō rě bō luó mì
轻贱他首，于一切处常尊胜故；般若波罗蜜
shǒu zhǎng yǎng yī qiè gōng dé fǎ gù fāngbiàn zhì xiāng yìng shǒu pǔ
首，长养一切功德法故；方便智相应首，普
xiàn yī qiè tóng lèi shēn gù jiàohuà yī qiè zhòngshēngshǒu yī yī qiè
现一切同类身故；教化一切众生首，以一切
zhòngshēng wéi dì zǐ gù shǒu hù zhū fó fǎ yǎnshǒu néng lìng sān bǎo
众生为弟子故；守护诸佛法眼首，能令三宝
zhǒng bú duàn jué gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé
种不断绝故。是为十。若诸菩萨安住此法，则
dé rú lái wú shàng dà zhì huì shǒu
得如来无上大智慧首。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng yǎn suǒ wèi ròu yǎn
“佛子！菩萨摩诃萨有十种眼。所谓：肉眼，
jiàn yī qiè sè gù tiānyǎn jiàn yī qiè zhòngshēng xīn gù huì yǎn
见一切色故；天眼，见一切众生心故；慧眼，
jiàn yī qiè zhòngshēng zhū gēn jìng jiè gù fǎ yǎn jiàn yī qiè fǎ rú shí
见一切众生诸根境界故；法眼，见一切法如实
xiàng gù fó yǎn jiàn rú lái shí lì gù zhì yǎn zhī jiàn zhū fǎ gù
相故；佛眼，见如来十力故；智眼，知见诸法故；
guāng míng yǎn jiàn fó guāng míng gù chū shēng sǐ yǎn jiàn niè pán gù
光明眼，见佛光明故；出生死眼，见涅槃故；
wú ài yǎn suǒ jiàn wú zhàng gù yī qiè zhì yǎn jiàn pǔ mén fǎ jiè
无碍眼，所见无障故；一切智眼，见普门法界
gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng
故。是为十。若诸菩萨安住此法，则得如来无上
dà zhì huì yǎn
大智慧眼

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng ěr hé děng wéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种耳。何等为十？”

suǒ wèi wénzàn tànshēng duànchú tān ài wén huǐ zǐ shēng duàn
所谓：闻赞叹声，断除贪爱；闻毁訾声，断
chúchēn huì wénshuō èr shèng bù zhuó bù qiú wén pú sà dào
除瞋恚；闻说二乘，不著不求；闻菩萨道，
huān xǐ yǒngyuè wén dì yù děngzhū kǔ nàncù qǐ dà bēi xīn fā
欢喜踊跃；闻地狱等诸苦难处，起大悲心，发
hóng shì yuàn wénshuō rén tiānshèng miào zhī shì zhī bǐ jiē shì wú
弘誓愿；闻说人、天胜妙之事，知彼皆是无
cháng zhī fǎ wényǒuzàn tàn zhū fó gōng dé qín jiā jīng jìn lìng sù
常之法；闻有赞叹诸佛功德，勤加精进，令速
yuánmǎn wénshuō liù dù sì shèděng fǎ fā xīn xiū xíng yuàndào
圆满；闻说六度、四摄等法，发心修行，愿到
bǐ àn wén shí fāng shì jiè yī qiè yīn shēng xī zhī rú xiǎng rù bù
彼岸；闻十方世界一切音声，悉知如响，入不
kě shuō shēnshēnmiào yì pú sà mó hē sà cóngchū fā xīn nǎi zhì dào
可说甚深妙义；菩萨摩訶萨从初发心乃至道
chǎng chángwénzhèng fǎ wèicéngzàn xī ér héng bù shěhuàzhòng
场，常闻正法未曾暂息，而恒不舍化众
shēng shì shì wéi shí ruò zhū pú sà chéng jiù cǐ fǎ zé dé rú lái
生事。是为十。若诸菩萨成就此法，则得如来
wú shàng dà zhì huì ěr
无上大智慧耳。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng bí hé děngwéi shí
“佛子！菩萨摩訶萨有十种鼻。何等为十？”

suǒ wèi wénzhū chòu wù bù yǐ wéichòu wénzhū xiāng qì bù yǐ wéi
所谓：闻诸臭物不以为臭；闻诸香气不以为
xiāng xiāngchòu jù wén qí xīn píngděng fēi xiāng fēi chòu ān zhù
香；香臭俱闻，其心平等；非香非臭，安住
yú shě ruò wénzhòngshēng yī fú wò jù jí qí zhī tǐ suǒ yǒu xiāng
于舍；若闻众生衣服、卧具及其支³体所有香
chòu zé néng zhī bǐ tān huì yú chīděng fēn zhī xíng ruò wénzhū
臭，则能知彼贪、恚、愚痴等分之行；若闻诸
fú zàngcǎo mù děngxiāng jiē rú duì mù qián fēn míngbiànliǎo ruò
伏藏草木等香，皆如对目前，分明辨了；若
wén xià zhì ā bí dì yù shàng zhì yǒudǐngzhòngshēng zhī xiāng jiē zhī
闻下至阿鼻地狱、上至有顶众生之香，皆知

³ 大正藏：肢

bǐ guò qù suǒ xíng zhī xíng ruò wén zhū shēng wén bù shī chí jiè duō
 彼过去所行之行；若闻诸声闻布施、持戒、多
 wén huì xiāng zhù yī qiè zhì xīn bú lìng sǎn dòng ruò wén yī qiè pú
 闻慧香，住一切智心，不令散动；若闻一切菩
 sà xíng xiāng yǐ píngděng huì rù rú lái dì wén yī qiè fó zhì jìng jiè
 萨行香，以平等慧入如来地；闻一切佛智境界
 xiāng yì bú fèi shě zhū pú sà xíng shì wéi shí ruò zhū pú sà chéng
 香，亦不废舍诸菩萨行。是为十。若诸菩萨成
 jiù cǐ fǎ zé dé rú lái wú liàng wú biān qīng jìng bí
 就此法，则得如来无量无边清净鼻。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng shé hé děng wéi shí
 “佛子！菩萨摩诃萨有十种舌。何等为十？”

suǒ wèi kāi shì yǎn shuō wú jìn zhòng shēng xíng shé kāi shì yǎn shuō wú jìn
 所谓：开示演说无尽众生行舌；开示演说无尽
 fǎ mén shé zàn tàn zhū fó wú jìn gōng dé shé yǎn chàng cí biàn wú jìn
 法门舌；赞叹诸佛无尽功德舌；演畅辞辩无尽
 shé kāi chǎn dà shèng zhù dào shé biàn fù shí fāng xū kōng shé pǔ
 舌；开阐大乘助道舌；遍覆十方虚空舌；普
 zhào yī qiè fó chà shé pǔ shǐ zhòng shēng wù jiě shé xī lìng zhū fó
 照一切佛刹舌；普使众生悟解舌；悉令诸佛
 huān xǐ shé xiáng fú yī qiè zhū mó wài dào chú miè yī qiè shēng sǐ
 欢⁴喜舌；降伏一切诸魔外道，除灭一切生死
 fán nǎo lìng zhì niè pán shé shì wéi shí ruò zhū pú sà chéng jiù cǐ
 烦恼，令至涅槃舌。是为十。若诸菩萨成就此
 fǎ zé dé rú lái biàn fù yī qiè zhū fó guó tǔ wú shàng shé
 法，则得如来遍覆一切诸佛国土无上舌。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng shēn hé děng wéi
 “佛子！菩萨摩诃萨有十种身。何等为

shí suǒ wèi rén shēn wèi jiào huà yī qiè zhū rén gù fēi rén shēn
 十？所谓：人身，为教化一切诸人故；非人身，
 wèi jiào huà dì yù chù shēng è guǐ gù tiān shēn wèi jiào huà yù
 为教化地狱、畜生、饿鬼故；天身，为教化欲
 jiè sè jiè wú sè jiè zhòng shēng gù xué shēn shì xiàn xué dì gù
 界、色界、无色界众生故；学身，示现学地故；
 wú xué shēn shì xiàn ā luó hàn dì gù dú jué shēn jiào huà lìng rù pì
 无学身，示现阿罗汉地故；独觉身，教化令入辟

⁴ 大正藏：歎

zhī fó dì gù pú sà shēn lìng chéng jiù dà shèng gù rú lái shēn
支佛地故；菩萨身，令成就大乘故；如来身，
zhì shuǐ guàn dǐng gù yì shēng shēn shàn qiǎo chū shēng gù wú lòu fǎ
智水灌顶故；意生身，善巧出生故；无漏法
shēn yǐ wú gōng yòng shì xiàn yī qiè zhòng shēng shēn gù shì wéi shí
身，以无功用示现一切众生身故。是为十。

ruò zhū pú sà chéng jiù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng zhī shēn
若诸菩萨成就此法，则得如来无上之身。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng yì hé děng wéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种意。何等为十？”

suǒ wèi shàng shǒu yì fā qǐ yī qiè shàngēn gù ān zhù yì shēn xìn
所谓上首意，发起一切善根故；安住意，深信

jiān gù bú dòng gù shēn rù yì suí shùn fó fǎ ér jiě gù nèi liǎo
坚固不动故；深入意，随顺佛法而解故；内了

yì zhī zhū zhòng shēng xīn yào gù wú luàn yì yī qiè fán nǎo bù zá
意，知诸众生心乐故；无乱意，一切烦恼不杂

gù míng jìng yì kè chén bù néng rǎn zhuó gù shàn guān zhòng shēng
故；明净意，客尘不能染著故；善观众生

yì wú yǒu yī niàn shī shí gù shàn zé suǒ zuò yì wèi céng yī chù
意，无有一念失时故；善择所作意，未曾⁵一处

shēng guò gù mì hù zhū gēn yì tiáo fú bú lìng chí sǎn gù shàn rù
生过故；密护诸根意，调伏不令驰散故；善入

sān mèi yì shēn rù fó sān mèi wú wǒ wǒ suǒ gù shì wéi shí ruò
三昧意，深入佛三昧无我、我所故。是为十。若

zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé yī qiè fó wú shàng yì
诸菩萨安住此法，则得一切佛无上意。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng xíng hé děng wéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种行。何等为十？”

suǒ wèi wén fǎ xíng ài yào yú fǎ gù shuō fǎ xíng lì yì zhòng
所谓：闻法行，爱乐于法故；说法行，利益众

shēng gù lí tān huì chī bù wèi xíng tiáo fú zì xīn gù yù jiè
生故；离贪、恚，痴怖畏行，调伏自心故；欲界

xíng jiào huà yù jiè zhòng shēng gù sè wú sè jiè sān mèi xíng lìng
行，教化欲界众生故；色、无色界三昧行，令

sù zhuǎn huán gù qù xiàng fǎ yì xíng sù dé zhì huì gù yī qiè shēng
速转还故；趣向法义行，速得智慧故；一切生

⁵ 龙藏：智；永乐北藏：曾；大正藏：曾

chùxíng zì zài jiàohuàzhòngshēng gù yī qiè fó chàxíng lǐ bài gòng
处行，自在教化众生故；一切佛刹行，礼拜供
yǎngzhū fó gù niè pánxíng bú duànshēng sǐ xiāng xù gù chéngmǎn
养诸佛故；涅槃行，不断生死相续故；成满
yī qiè fó fǎ xíng bù shě pú sà fǎ xíng gù shì wéi shí ruò zhū pú
一切佛法行，不舍菩萨法行故。是为十。若诸菩
sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú lái wú qù xíng
萨安住此法，则得如来无来无去行。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngzhù hé děngwéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种住。何等为十？”

suǒ wèi pú tí xīn zhù céng bú wàng shī gù bō luó mì zhù bú
所谓：菩提心住，曾不忘失故；波罗蜜住，不
yànzhù dào gù shuō fǎ zhù zēngzhǎng zhì huì gù ā lán rě zhù
厌助道故；说法住，增长智慧故；阿兰若住，
zhèng dà chán dìng gù suí shùn yī qiè zhì tóu tuó zhī zú sì shèngzhǒng
证大禅定故；随顺一切智头陀知足四圣种
zhù shǎo yù shǎo shì gù shēn xìn zhù hè fù zhèng fǎ gù qīn jìn
住，少欲少事故；深信住，荷负正法故；亲近
rú lái zhù xué fó wēi yí gù chūshēngshéntōngzhù yuánmǎn dà zhì
如来住，学佛威仪故；出生神通住，圆满大智
gù dé rěn zhù mǎn zú shòu jì gù dào chǎng zhù jù zú lì
故；得忍住，满足授记故；道场住，具足力、
wú wèi yī qiè fó fǎ gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ
无畏一切佛法故。是为十。若诸菩萨安住此法，
zé dé yī qiè zhì wú shàng zhù
则得一切智无上住。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngzuò hé děngwéi shí
“佛子！菩萨摩诃萨有十种坐。何等为十？”

suǒ wèi zhuàn lún wáng zuò xīng shí shàn dào gù sì tiān wáng zuò
所谓：转轮王坐，兴十善道故；四天王坐，
yú yī qiè shì jiān zì zài ān lì fó fǎ gù dì shì zuò yǔ yī qiè zhòng
于一切世间自在安立佛法故；帝释坐，与一切众
shēngwéishèngzhǔ gù fàn tiān zuò yú zì tā xīn dé zì zài gù shī
生为胜主故；梵天坐，于自他心得自在故；师
zǐ zuò néng shuō fǎ gù zhèng fǎ zuò yǐ zǒng chí biàn cái lì ér kāi
子坐，能说法故；正法坐，以总持辩才力而开
shì gù jiān gù zuò shì yuàn jiū jìng gù dà cí zuò lìng è zhòng
示故；坚固坐，誓愿究竟故；大慈坐，令恶众

shēng xī huān xǐ gù dà bēi zuò rěn yī qiè kǔ bù pí yàn gù jīn
生 悉 欢 喜 故； 大 悲 坐， 忍 一 切 苦 不 疲 厌 故； 金
gāng zuò xiáng fú zhòng mó jí wài dào gù shì wéi shí ruò zhū pú sà
刚 坐， 降 伏 众 魔 及 外 道 故。 是 为 十。 若 诸 菩 萨
ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng zhèng jué zuò
安 住 此 法， 则 得 如 来 无 上 正 觉 坐。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng wò hé děng wéi shí
“佛 子！ 菩 萨 摩 诃 萨 有 十 种 卧。 何 等 为 十？”

suǒ wèi jì jìng wò shēn xīn dàn bó gù chán dìng wò rú lǐ xiū
所 谓： 寂 静 卧， 身 心 愴 怕 故； 禅 定 卧， 如 理 修
xíng gù sān mèi wò shēn xīn róu ruǎn gù fàn tiān wò bù nǎo zì tā
行 故； 三 昧 卧， 身 心 柔 软 故； 梵 天 卧， 不 恼 自 他
gù shàn yè wò yú hòu bù huǐ gù zhèng xìn wò bù kě qīng dòng
故； 善 业 卧， 于 后 不 悔 故； 正 信 卧， 不 可 倾 动
gù zhèng dào wò shàn yǒu kāi jué gù miào yuàn wò shàn qiǎo huí
故； 正 道 卧， 善 友 开 觉 故； 妙 愿 卧， 善 巧 回
xiàng gù yī qiè shì bì wò suǒ zuò chéng bàn gù shě zhū gōng yòng
向 故； 一 切 事 毕 卧， 所 作 成 办 故； 舍 诸 功 用
wò yī qiè guàn xí gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ
卧， 一 切 惯 习 故。 是 为 十。 若 诸 菩 萨 安 住 此 法，
zé dé rú lái wú shàng dà fǎ wò xī néng kāi wù yī qiè zhòng shēng
则 得 如 来 无 上 大 法 卧， 悉 能 开 悟 一 切 众 生。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng suǒ zhù chù hé děng
“佛 子！ 菩 萨 摩 诃 萨 有 十 种 所 住 处。 何 等

wéi shí suǒ wèi yǐ dà cí wéi suǒ zhù chù yú yī qiè zhòng shēng xīn
为 十？ 所 谓； 以 大 慈 为 所 住 处， 于 一 切 众 生 心
píng děng gù yǐ dà bēi wéi suǒ zhù chù bù qīng wèi xué gù yǐ dà xǐ
平 等 故； 以 大 悲 为 所 住 处， 不 轻 未 学 故； 以 大 喜
wéi suǒ zhù chù lí yī qiè yōu nǎo gù yǐ dà shě wéi suǒ zhù chù yú
为 所 住 处， 离 一 切 忧 恼 故； 以 大 舍 为 所 住 处， 于
yǒu wéi wú wéi píng děng gù yī yī qiè bō luó mì wéi suǒ zhù chù pú
有 为、 无 为 平 等 故； 以 一 切 波 罗 蜜 为 所 住 处， 菩
tí xīn wéi shǒu gù yī yī qiè kōng wéi suǒ zhù chù shàn qiǎo guān chá gù
提 心 为 首 故； 以 一 切 空 为 所 住 处， 善 巧 观 察 故；
yī wú xiàng wéi suǒ zhù chù bù chū zhèng wèi gù yī wú yuàn wéi suǒ zhù
以 无 相 为 所 住 处， 不 出 正 位 故； 以 无 愿 为 所 住
chù guān chá shòu shēng gù yī niàn huì wéi suǒ zhù chù rěn fǎ chéng
处， 观 察 受 生 故； 以 念 慧 为 所 住 处， 忍 法 成

mǎn gù yǐ yī qiè fǎ píngděngwéi suǒ zhù chù dé shòu jì bié gù
满故；以一切法平等为所住处，得授记莳⁶故。

shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng wú ài
是为十。若诸菩萨安住此法，则得如来无上无碍
suǒ zhù chù
所住处。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngsuǒ xíng chù hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种所行处。何等

wéi shí suǒ wèi yǐ zhèng niàn wéi suǒ xíng chù mǎn zú niàn chù gù
为十？所谓：以正念为所行处，满足念处故；

yǐ zhū qù wéi suǒ xíng chù zhèng jué fǎ qù gù yǐ zhì huì wéi suǒ xíng chù
以诸趣为所行处，正觉法趣故；以智慧为所行处，

dé fó huān xǐ gù yǐ bō luó mì wéi suǒ xíng chù mǎn zú yī qiè zhì zhì
得佛欢喜故；以波罗蜜为所行处，满足一切智智

gù yǐ sì shè wéi suǒ xíng chù jiào huà zhòng shēng gù yǐ shēng sǐ
故；以四摄为所行处，教化众生故；以生死

wéi suǒ xíng chù jī jí shàn gēn gù yǐ yǔ yī qiè zhòng shēng zá tán xì
为所行处，积集善根故；与一切众生杂谈戏

wéi suǒ xíng chù suí yìng jiào huà lìng yǒng lí gù yǐ shéntōng wéi suǒ xíng
为所行处，随应教化令永离故；以神通为所行

chù zhī yī qiè zhòng shēng zhū gēn jìng jiè gù yǐ shàn qiǎo fāng biàn wéi
处，知一切众生诸根境界故；以善巧方便为

suǒ xíng chù bō rě bō luó mì xiāng yìng gù yǐ dào chǎng wéi suǒ xíng chù
所行处，般若波罗蜜相应故；以道场为所行处，

chéng yī qiè zhì ér bú duàn pú sà xíng gù shì wéi shí ruò zhū pú sà
成一切智而不断菩萨行故。是为十。若诸菩萨

ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng dà zhì huì suǒ xíng chù
安住此法，则得如来无上大智慧所行处。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng guān chá hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种观察。何等

wéi shí suǒ wèi zhī zhū yè guān chá wēi xì xī jiàn gù zhī zhū qù
为十？所谓：知诸业观察，微细悉见故；知诸趣

guān chá bù qǔ zhòng shēng gù zhī zhū gēn guān chá liǎo dá wú gēn
观察，不取众生故；知诸根观察，了达无根

gù zhī zhū fǎ guān chá bú huài fǎ jiè gù jiàn fó fǎ guān chá
故；知诸法观察，不坏法界故；见佛法观察，

⁶ 大正藏：别

qín xiū fó yǎn gù dé zhì huì guānchá rú lǐ shuō fǎ gù wú shēng
勤修佛眼故；得智慧观察，如理说法故；无生
rěnguānchá jué liǎo fó fǎ gù bú tuì dì guānchá miè yī qiè fán
忍观察，决了佛法故；不退地观察，灭一切烦
nǎo chāochūsān jiè èr shèng dì gù guàndǐng dì guānchá yú
恼，超出三界、二乘地故；灌顶地观察，于
yī qiè fó fǎ zì zài bú dòng gù shàn jué zhì sān mèi guānchá yú yī
一切佛法自在不动故；善觉智三昧观察，于一
qiè shí fāng shī zuò fó shì gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ
切十方施作佛事故。是为十。若诸菩萨安住此法，
zé dé rú lái wú shàng dà guānchá zhì
则得如来无上大观察智。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng pǔ guānchá hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种普观察。何

děngwéi shí suǒ wèi pǔ guān yī qiè zhū lái qiú zhě yǐ wú wéi xīn
等为十？所谓：普观一切诸来求者，以无违心
mǎn qí yì gù pǔ guān yī qiè fàn jiè zhòngshēng ān zhì rú lái jìng
满其意故；普观一切犯戒众生，安置如来净
jiè zhōng gù pǔ guān yī qiè hài xīn zhòngshēng ān zhì rú lái rěn lì
戒中故；普观一切害心众生，安置如来忍力
zhōng gù pǔ guān yī qiè xiè dài zhòngshēng quàn lìng jīng qín bù shě hè
中故；普观一切懈怠众生，劝令精勤不舍荷
fù dà shèngdàn gù pǔ guān yī qiè luàn xīn zhòngshēng lìng zhù rú lái
负大乘担故；普观一切乱心众生，令住如来
yī qiè zhì dì wú sǎndòng gù pǔ guān yī qiè è huì zhòngshēng lìng
一切智地无散动故；普观一切恶慧众生，令
chú yí huò pò yǒujiàn gù pǔ guān yī qiè píngděngshàn yǒu shùn qí jiào
除疑惑破有见故；普观一切平等善友，顺其教
mìngzhù fó fǎ gù pǔ guān yī qiè suǒ wén zhī fǎ jí dé zhèngjiàn zuì
命住佛法故；普观一切所闻之法，疾得证见最
shàng yì gù pǔ guān yī qiè wú biān zhòngshēng cháng bù shě lí dà
上义故；普观一切无边众生，常不舍离大
bēi lì gù pǔ guān yī qiè zhū fó zhī fǎ sù dé chéng jiù yī qiè zhì
悲力故；普观一切诸佛之法，速得成就一切智
gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng
故。是为十。若诸菩萨安住此法，则得如来无上
dà zhì huì pǔ guānchá
大智慧普观察。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng fèn xùn hé děng wéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种奋迅。何等为
shí suǒ wèi niú wáng fèn xùn yìng bì yī qiè tiān lóng yè chā
十？所谓：牛王奋迅，映蔽一切天、龙、夜叉、
qián tà pó dēng zhū dà zhòng gù xiàng wáng fèn xùn xīn shàn tiáo róu
乾闥婆等诸大众故；象王奋迅，心善调柔，
hè fù yī qiè zhū zhòng shēng gù lóng wáng fèn xùn xīng dà fǎ mì yún
荷负一切诸众生故；龙王奋迅，兴大法密云，
yào jiě tuō diàn guāng zhèn rú shí yì léi jiàng zhū gēn lì jué fēn
耀解脱电光，震如实义雷，降诸根、力、觉分、
chán dìng jiě tuō sān mèi gān lù yǔ gù dà jīn chì niǎo wáng fèn xùn
禅定、解脱、三昧甘露雨故；大金翅鸟王奋迅，
jié tān ài shuǐ pò yú chī què bó cuō fán nǎo zhū è dú lóng lìng chū
竭贪爱水，破愚痴殻，搏撮烦恼诸恶毒龙，令出
shēng sǐ dà kǔ hǎi gù dà shī zǐ wáng fèn xùn ān zhù wú wèi píng děng
生死大苦海故；大师子王奋迅，安住无畏平等
dà zhì yǐ wéi qì zhàng cuī fú zhòng mó jí wài dào gù yǒng jiàn fèn xùn
大智以为器仗，摧伏众魔及外道故；勇健奋迅，
néng yú shēng sǐ dà zhàn zhèn zhōng cuī miè yī qiè fán nǎo yuān⁷ gù dà
能于生死大战阵中摧灭一切烦恼冤⁷故；大
zhì fèn xùn zhī yùn jiè chù jí zhū yuán qǐ zì zài kāi shì yī qiè
智奋迅，知蕴、界、处及诸缘起，自在开示一切
fǎ gù tuó luó ní fèn xùn yǐ niàn huì lì chí fǎ bú wàng suí zhòng
法故；陀罗尼奋迅，以念慧力持法不忘，随众
shēng gēn wéi xuān shuō gù biàn cái fèn xùn wú ài xùn jí fēn bié yī qiè
生根为宣说故；辩才奋迅，无碍迅疾分别一切，
xián lìng shòu yì xīn huān xǐ gù rú lái fèn xùn yī qiè zhì zhì zhù dào
咸令受益心欢喜故；如来奋迅，一切智智助道
zhī fǎ jiē xī chéng mǎn yǐ yī niàn xiāng yìng huì suǒ yīng dé zhě yī qiè
之法皆悉成满，以一念相应慧，所应得者一切
jiē dé suǒ yīng wù zhě yī qiè jiē wù zuò shī zǐ zuò xiáng mó yuān dí
皆得，所应悟者一切皆悟，坐师子座降魔冤敌，
chéng ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí gù shì wéi shí ruò zhū pú sà
成阿耨多罗三藐三菩提故。是为十。若诸菩萨
ān zhù cǐ fǎ zé dé zhū fó yú yī qiè fǎ wú shàng zì zài fèn xùn
安住此法，则得诸佛于一切法无上自在奋迅。

⁷ 大正藏：怨（後同）

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng shī zǐ hǒu hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种师子吼。何等

wéi shí suǒ wèi chàng yán wǒ dāng bì dìng chéng zhèng děng jué
为十？所谓：唱言：‘我当必定成正等觉。’

shì pú tí xīn dà shī zǐ hǒu wǒ dāng lìng yī qiè zhòng shēng wèi dù
是菩提心大师子吼。‘我当令一切众生，未度

zhě dù wèi tuō zhě tuō wèi ān zhě ān wèi niè pán zhě lìng dé niè pán
者度，未脱者脱，未安者安，未涅槃者令得涅槃。’

shì dà bēi dà shī zǐ hǒu wǒ dāng lìng fó fǎ sēng zhǒng wú yǒu
是大悲大师子吼。‘我当令佛、法、僧种无有

duàn jué shì bào rú lái ēn dà shī zǐ hǒu wǒ dāng yán jìng yī
断绝。’是报如来恩大师子吼。‘我当严净一

qiè fó chà shì jiū jìng jiān shì dà shī zǐ hǒu wǒ dāng chú miè yī
切佛刹。’是究竟坚誓大师子吼。‘我当除灭一

qiè è dào jí zhū nàn chù shì zì chí jìng jiè dà shī zǐ hǒu wǒ
切恶道及诸难处。’是自持净戒大师子吼。‘我

dāng mǎn zú yī qiè zhū fó shēn yǔ jí yì xiàng hǎo zhuāng yán shì
当满足一切诸佛身、语及意相好庄严。’是

qiú fú wú yàn dà shī zǐ hǒu wǒ dāng chéng mǎn yī qiè zhū fó suǒ
求福无厌大师子吼。‘我当成满一切诸佛所

yǒu zhì huì shì qiú zhì wú yàn dà shī zǐ hǒu wǒ dāng chú miè yī
有智慧。’是求智无厌大师子吼。‘我当除灭一

qiè zhòng mó jí zhū mó yè shì xiū zhèng xíng duàn zhū fán nǎo dà shī
切众魔及诸魔业。’是修正行断诸烦恼大师

zǐ hǒu wǒ dāng liǎo zhī yī qiè zhū fǎ wú wǒ wú zhòng shēng wú
子吼。‘我当了知一切诸法无我，无众生、无

shòu mìng wú bǔ qié luó kōng wú xiàng wú yuàn jìng rú xū kōng
寿命、无补伽罗，空、无相、无愿，净如虚空。’

shì wú shēng fǎ rěn dà shī zǐ hǒu zuì hòu shēng pú sà zhèn dòng yī qiè
是无生法忍大师子吼。最后生菩萨震动一切

zhū fó guó tǔ xī lìng yán jìng shì shí yī qiè shì fàn sì wáng xián
诸佛国土悉令严净，是时，一切释、梵、四王咸

lái zàn qǐng wéi yuàn pú sà yǐ wú shēng fǎ ér xiàn shòu shēng
来赞请：‘唯愿菩萨以无生法而现受生！’

pú sà zé yǐ wú ài huì yǎn pǔ guān shì jiān yī qiè zhòng shēng wú
菩萨则以无碍慧眼普观世间：‘一切众生无

rú wǒ zhě jí yú wáng gōng shì xiàn dàn shēng zì xíng qī bù dà shī
如我者。’即于王宫示现诞生，自行七步大师

zǐ hǒu wǒ yú shì jiān zuì shèng dì yī wǒ dāng yǒng jìn shēng sǐ
 子吼：‘我于世间最胜第一，我当永尽生死
 biān jì shì rú shuō ér zuò dà shī zǐ hǒu shì wéi shí ruò zhū pú
 边际。’是如说而作大师子吼。是为十。若诸菩
 sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng dà shī zǐ hǒu
 萨安住此法，则得如来无上大师子吼。

大方广佛华严经卷第五十七

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mò tuó nán ā bō là dì hē duō zhé zhé nà
 南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺
 mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì
 弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.
 wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē
 乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎诃.

jǔ zàn
举赞

pǔ guāng sān huì wàn xíng yuán xiū pǔ xián píng xiè èr qiān chóu
 普光三会.万行圆修.普贤瓶泻二千酬.
 kǔ hǎi fàn cí zhōu yī jù quán shōu fǎ yì yī qí zhōu
 苦海泛慈舟.一句全收.法义一齐周.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huā yán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
 华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
 mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
 秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

dao dang deng dong du dao dai di din dan din dan dou dao
2. 多 當 登 東 都 刀 黠 低 顛 單 顛 耽 兜 多

chàng dao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 多 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

bao bang beng bong bu bao bai bi bin ban bin ban bou bao
3. 波 幫 崩 閉 逋 褒 頌 卑 賓 般 斌 般 褒 波

chàng bao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 波 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō e dao
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 阿 . 多 .

bao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
波 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì wǔ shí bā
大方广佛华严经卷第五十八

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

lí shì jiān pǐn dì sān shí bā zhī liù
离世间品第三十八之六

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngqīngjìng shī hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种清净施。何等

wéi shí suǒ wèi píngděng shī bù jiǎnzhòngshēng gù suí yì shī
为十？所谓：平等施，不拣众生故；随意施，

mǎn qí suǒyuàn gù bú luàn shī lìng dé lì yì gù suí yí shī
满其所愿故；不乱施，令得利益故；随宜施，

zhī shàng zhōng xià gù bú zhù shī bù qiú guǒbào gù kāi shě
知上、中、下故；不住施，不求果报故；开舍

shī xīn bú liànzhūo gù yī qiè shī jiū jìngqīngjìng gù huíxiàng
施，心不恋著故；一切施，究竟清净故；回向

pú tí shī yuǎn lí yǒuwéi wú wéi gù jiàohuàzhòngshēng shī nǎi
菩提施，远离有为、无为故；教化众生施，乃

zhì dào chǎng bù shě gù sān lún qīngjìng shī yú shī zhě shòuzhě jí
至道场不舍故；三轮清净施，于施者、受者及

yǐ shī wù zhèngniànguānchá rú xū kōng gù shì wéi shí ruò zhū pú sà
以施物正念观察如虚空故。是为十。若诸菩萨

ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàngqīngjìngguǎng dà shī
安住此法，则得如来无上清净广大施。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngqīngjìng jiè hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种清净戒。何等

wéi shí suǒ wèi shēnqīngjìng jiè hù shēnsān è gù yǔ qīngjìng
为十？所谓：身清净戒，护身三恶故；语清净

jiè lí yǔ sì guò gù xīn qīngjìng jiè yǒng lí tān chēn xié
戒，离语四过故；心清净戒，永离贪、瞋、邪

jiàn gù bú pò yī qiè xué chù qīngjìng jiè yú yī qiè rén tiānzhōng
见故；不破一切学处清净戒，于一切人、天中

zuò zūn zhǔ gù shǒu hù pú tí xīn qīngjìng jiè bú yào xiǎoshèng gù
作尊主故；守护菩提心清净戒，不乐小乘故；

shǒu hù rú lái suǒ zhì qīng jìng jiè nǎi zhì wēi xì zuì shēng dà bù wèi gù
守护如来所制清净戒，乃至微细罪生大怖畏故；
yīn mì hù chí qīng jìng jiè shàn bá fàn jiè zhòng shēng gù bú zuò yī qiè
隐密护持清净戒，善拔犯戒众生故；不作一切
è qīng jìng jiè shì xiū yī qiè shàn fǎ gù yuǎn lí yī qiè yǒu jiàn qīng
恶清净戒，誓修一切善法故；远离一切有见清
jìng jiè yú jiè wú zhuó gù shǒu hù yī qiè zhòng shēng qīng jìng jiè
净戒，于戒无著故；守护一切众生清净戒，
fā qǐ dà bēi gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé
发起大悲故。是为十。若诸菩萨安住此法，则得
rú lái wú shàng wú guò shī qīng jìng jiè
如来无上无过失清净戒。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng qīng jìng rěn hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种清净忍。何等
wéi shí suǒ wèi ān shòu zǐ rǔ qīng jìng rěn hù zhū zhòng shēng gù
为十？所谓：安受些辱清净忍，护诸众生故；
ān shòu dāo zhàng qīng jìng rěn shàn hù zì tā gù bù shēng huì hài qīng
安受刀杖清净忍，善护自他故；不生恚害清
jìng rěn qí xīn bú dòng gù bù zé bēi jiàn qīng jìng rěn wéi shàng néng
净忍，其心不动故；不责卑贱清净忍，为上能
kuān gù yǒu guī xián jiù qīng jìng rěn shě zì shēn mìng gù yuǎn lí wǒ
宽故；有归咸救清净忍，舍自身命故；远离我
màn qīng jìng rěn bù qīng wèi xué gù cán huǐ bù chēn qīng jìng rěn guān
慢清净忍，不轻未学故；残毁不瞋清净忍，观
chá rú huàn gù yǒu fàn wú bào qīng jìng rěn bú jiàn zì tā gù bù
察如幻故；有犯无报清净忍，不见自他故；不
suí fán nǎo qīng jìng rěn lí zhū jìng jiè gù suí shùn pú sà zhēn shí zhì
随烦恼清净忍，离诸境界故；随顺菩萨真实智
zhī yī qiè fǎ wú shēng qīng jìng rěn bù yóu tā jiào rù yī qiè zhì jìng
知一切法无生清净忍，不由他教，入一切智境
jiè gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù qí zhōng zé dé yī qiè zhū
界故。是为十。若诸菩萨安住其中，则得一切诸
fó bù yóu tā wù wú shàng fǎ rěn
佛不由他悟无上法忍。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng qīng jìng jīng jìn hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种清净精进。何
děng wéi shí suǒ wèi shēn qīng jìng jīng jìn chéng shì gòng yǎng zhū fó
等为十？所谓：身清净精进，承事供养诸佛

pú sà jí zhū shī zhǎng zūnzhòng fú tián bú tuì zhuǎn gù yǔ qīngjìng
菩萨及诸师长，尊重福田不退转故；语清净
jīng jìn suí suǒwén fǎ guǎngwèi tā shuō zàn fó gōng dé wú pí juàn gù
精进，随所闻法广为他说，赞佛功德无疲倦故；
yì qīngjìng jīng jìn shànnéng rù chū cí bēi xǐ shě chándìng
意清净精进，善能入出慈、悲、喜、舍、禅定、
jiě tuō jí zhū sānmèi wú xiū xī gù zhèng zhí xīn qīngjìng jīng jìn wú
解脱及诸三昧无休息故；正直心清净精进，无
kuáng wú chǎn wú qū wú wěi yī qiè qín xiū wú tuì zhuǎn gù zēng
逛无谄，无曲无伪，一切勤修无退转故；增
shèng xīn qīngjìng jīng jìn zhì cháng qù qiú shàngshàng zhì huì yuàn jù
胜心清净精进，志常趣求上上智慧，愿具
yī qiè bái jìng fǎ gù bù tángjuānqīngjìng jīng jìn shè qǔ bù shī jiè
一切白净法故；不唐捐清净精进，摄取布施戒
rěn duōwén jí bú fàng yì nǎi zhì pú tí wú zhōng xī gù cuī fú yī
忍、多闻及不放逸乃至菩提无中息故；摧伏一
qiè mó qīngjìng jīng jìn xī néngchúmiètān yù chēn huì yú chī
切魔清净精进，悉能除灭贪欲、瞋恚、愚痴、
xié jiàn yī qiè fánǎo zhū chán gài gù chéngmǎn zhì huì guāngqīng
邪见、一切烦恼、诸缠盖故；成满智慧光清
jìng jīng jìn yǒusuǒ shī wéi xī shànguānchá xián shǐ jiū jìng bú lìng
净精进，有所施为悉善观察，咸使究竟，不令
hòu huǐ dé yī qiè fó bú gòng fǎ gù wú lái wú qù qīngjìng jīng jìn
后悔，得一切佛不共法故；无来无去清净精进，
dé rú shí zhì rù fǎ jiè mén shēn yǔ jí xīn jiē xī píngděng
得如实智，入法界门，身、语及心皆悉平等，
liǎoxiàng fēi xiàng wú suǒzhuó gù chéng jiù fǎ guāngqīngjìng jīng jìn
了相非相，无所著故；成就法光清净精进，
chāoguòzhū dì dé fó guàndǐng yǐ wú lòu shēn ér shì mòshēng
超过诸地，得佛灌顶，以无漏身而示殁生、
chū jiā chéngdào shuō fǎ miè dù jù zú rú shì pǔ xián shì gù
出家、成道、说法、灭度，具足如是普贤事故。
shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng dà
是为十。若诸菩萨安住此法，则得如来无上大
qīngjìng jīng jìn
清净精进。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngqīngjìng chán hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种清净禅。何

děngwéi shí suǒwèi chángyàochū jiā qīngjìng chán shě yī qiè suǒyǒu
等为十？所谓：常乐出家清净禅，舍一切所有
gù dé zhēnshàn yǒuqīngjìng chán shì jiàozhèngdào gù zhù ā lán
故；得真善友清净禅，示教正道故；住阿兰
rě rěn fēng yǔ dēngqīngjìng chán lí wǒ wǒ suǒ gù lí kuì nàozhòng
若忍风雨等清净禅，离我、我所故；离愤闹众
shēngqīngjìng chán chángyào jì jìng gù xīn yè tiáoróu qīngjìng chán
生清净禅，常乐寂静故；心业调柔清净禅，
shǒu hù zhūgēn gù xīn zhì jì mièqīngjìng chán yī qiè yīn shēng zhū
守护诸根故；心智寂灭清净禅，一切音声、诸
chándìng cì bù néngluàn gù jué dàofāngbiànqīngjìng chán guānchá yī
禅定刺不能乱故；觉道方便清净禅，观察一
qiè jiē xiànzhèng gù lí yú wèizhuóqīngjìng chán bù shě yù jiè gù
切皆现证故；离于味著清净禅，不舍欲界故；
fā qǐ tōngmíngqīngjìng chán zhī yī qiè zhòngshēnggēnxìng gù zì zài
发起通明清净禅，知一切众生根性故；自在
yóu xì qīngjìng chán rù fó sānmèi zhī wú wǒ gù shì wéi shí ruò
游戏清净禅，入佛三昧，知无我故。是为十。若
zhū pú sà ān zhù qí zhōng zé dé rú lái wú shàng dà qīngjìng chán
诸菩萨安住其中，则得如来无上大清净禅。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngqīngjìng huì hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种清净慧。何等

wéi shí suǒwèi zhī yī qiè yīn qīngjìng huì bú huàiguǒbào gù zhī
为十？所谓：知一切因清净慧，不坏果报故；知
yī qiè yuánqīngjìng huì bù wéi hé hé gù zhī bú duàn bù chángqīng
一切缘清净慧，不违和合故；知不断不常清
jìng huì liǎo dá yuán qǐ jiē rú shí gù bá yī qiè jiànqīngjìng huì yú
净慧，了达缘起皆如实故；拔一切见清净慧，于
zhòngshēngxiàng wú qǔ shě gù guān yī qiè zhòngshēng xīn xíngqīngjìng huì
众生相无取舍故；观一切众生心行清净慧，
liǎo zhī rú huàn gù guǎng dà biàn cái qīngjìng huì fēn bié zhū fǎ wèn
了知如幻故；广大辩才清净慧，分别诸法、问
dá wú ài gù yī qiè zhū mó wàidào shēngwén dú jué suǒ bù
答无碍故；一切诸魔、外道、声闻、独觉所不
néng zhī qīngjìng huì shēn rù yī qiè rú lái zhì gù jiàn yī qiè fó wēi
能知清净慧，深入一切如来智故；见一切佛微
miào fǎ shēn jiàn yī qiè zhòngshēngběnxìngqīngjìng huì jiàn yī qiè fǎ jiē
妙法身、见一切众生本性清净、见一切法皆

xī jì miè jiàn yī qiè chātóng yú xū kōngqīngjìng huì zhī yī qiè xiàng
悉寂灭、见一切刹同于虚空清净慧，知一切相

jiē wú ài gù yī qiè zǒng chí biàn cái fāngbiàn bō luó mì qīngjìng
皆无碍故；一切总持、辩才、方便波罗蜜清净

huì lìng dé yī qiè zuì shèng zhì gù yī niànxiāngyìng jīn gāng zhì liǎo yī
慧，令得一切最胜智故；一念相应金刚智了

qiè fǎ píngděngqīngjìng huì dé yī qiè fǎ zuì zūn zhì gù shì wéi shí
一切法平等清净慧，得一切法最尊智故。是为十。

ruò zhū pú sà ān zhù qí zhōng zé dé rú lái wú zhàng ài dà zhì
若诸菩萨安住其中，则得如来无障碍大智

huì
慧。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngqīngjìng cí hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种清净慈。何等

wéi shí suǒ wèi děng xīn qīngjìng cí pǔ shè zhòngshēng wú suǒ jiǎn zé
为十？所谓：等心清净慈，普摄众生无所拣择

gù ráo yì qīngjìng cí suí yǒu suǒ zuò jiē lìng huān xǐ gù shè wù tóng
故；饶益清净慈，随有所作皆令欢喜故；摄物同

jǐ qīngjìng cí jiū jìng jiē lìng chūshēng sǐ gù bù shě shì jiān qīngjìng
己清净慈，究竟皆令出生死故；不舍世间清净

cí xīn chángyuánniàn jí shàngēn gù néng zhì jiě tuō qīngjìng cí
慈，心常缘念集善根故；能至解脱清净慈，

pǔ shǐ zhòngshēngchúmiè yī qiè zhū fán nǎo gù chūshēng pú tí qīngjìng
普使众生除灭一切诸烦恼故；出生菩提清净

cí pǔ shǐ zhòngshēng fā qiú yī qiè zhì xīn gù shì jiān wú ài qīngjìng
慈，普使众生发求一切智心故；世间无碍清净

cí fàng dà guāng míng píngděng pǔ zhào gù chōngmǎn xū kōngqīngjìng
慈，放大光明平等普照故；充满虚空清净

cí jiù hù zhòngshēng wú chù bú zhì gù fǎ yuánqīngjìng cí zhèng
慈，救护众生无处不至故；法缘清净慈，证

yú rú zhēn shí fǎ gù wú yuánqīngjìng cí rù yú pú sà lí shēng
于如如真实法故；无缘清净慈，入于菩萨离生

xìng gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú
性故。是为十。若诸菩萨安住此法，则得如来无

shànguǎng dà qīngjìng cí
上广大清净慈。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngqīngjìng bēi hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种清净悲。何等

wéi shí suǒ wèi wú chóubànqīngjìng bēi dú fā qí xīn gù wú pí
为十？所谓：无俦伴清净悲，独发其心故。无疲
yànqīngjìng bēi dài yī qiè zhòngshēngshòu kǔ bù yǐ wéi láo gù nán
厌清净悲，代一切众生受苦，不以为劳故。难
chùshòushēngqīngjìng bēi wèi dù zhòngshēng gù shàn qù shòushēngqīng
处受生清净悲，为度众生故。善趣受生清
jìng bēi shì xiàn wú cháng gù wèi xié dìngzhòngshēngqīngjìng bēi lì
净悲，示现无常故。为邪定众生清净悲，历
jié bù shě hóng shì gù bù zhuó jǐ lè qīngjìng bēi pǔ yǔ zhòngshēng
劫不舍弘誓故。不著己乐清净悲，普与众生
kuài lè gù bù qiú ēn bàoqīngjìng bēi xiū jié qí xīn gù néngchú
快乐故。不求恩报清净悲，修洁其心故。能除
diāndǎoqīngjìng bēi shuō rú shí fǎ gù pú sà mó hē sà zhī yī qiè
颠倒清净悲，说如实法故。菩萨摩訶萨知一切
fǎ běnxìngqīngjìng wú rǎn zhuó wú rè nǎo yǐ kè chén fán nǎo gù
法本性清净、无染著、无热恼，以客尘烦恼故
ér shòu zhòng kǔ rú shì zhī yǐ yú zhū zhòngshēng ér qǐ dà bēi
而受众生苦；如是知己，于诸众生而起大悲，
míng běnxìngqīngjìng wèi shuō wú gòuqīngjìng guāng míng fǎ gù pú
名：本性清净，为说无垢清净光明法故。菩
sà mó hē sà zhī yī qiè fǎ rú kōng zhōng niǎo jì zhòngshēng chī yì bù
萨摩訶萨知一切法如空中鸟迹，众生痴翳不
néng zhào liǎo guānchá yú bǐ qǐ dà bēi xīn míng zhēn shí zhì
能照了；观察于彼，起大悲心，名：真实智，
wèi qí kāi shì niè pán fǎ gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ
为其开示涅槃法故。是为十。若诸菩萨安住此法，
zé dé rú lái wú shàng guǎng dà qīngjìng bēi
则得如来无上广大清净悲。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngqīngjìng xǐ hé děng
“佛子！菩萨摩訶萨有十种清净喜。何等
wéi shí suǒ wèi fā pú tí xīn qīngjìng xǐ xī shě suǒ yǒu qīngjìng xǐ
为十？所谓：发菩提心清净喜；悉舍所有清净喜；
bù xián qì pò jiè zhòngshēng ér jiàohuà chéng jiù qīngjìng xǐ néng rěn
不嫌弃破戒众生而教化成就清净喜；能忍
shòuzào è zhòngshēng shì yuàn jiù dù qīngjìng xǐ shěshēn qiú fǎ bù
受造恶众生，誓愿救度清净喜；舍身求法不
shēng huǐ xīn qīngjìng xǐ zì shě yù yào chángyào fǎ lè qīngjìng xǐ
生悔心清净喜；自舍欲乐，常乐法乐清净喜；

lìng yī qiè zhòngshēng shě zī shēng lè chángyào fǎ lè qīngjìng xǐ jiàn
令一切众生舍资生乐，常乐法乐清净喜；见
yī qiè fó gōngjìng gòngyǎng wú yǒuyàn zú fǎ jiè píngděng qīngjìng xǐ
一切佛恭敬供养无有厌足，法界平等清净喜；
lìng yī qiè zhòngshēng ài yào chán dìng jiě tuō sānmèiyóu xì rù chū
令一切众生爱乐禅定、解脱、三昧游戏入出
qīngjìng xǐ xīn yào jù xíngshùn pú sà dào yī qiè kǔ xíng zhèng dé móu
清净喜；心乐具行顺菩萨道一切苦行，证得牟
ní jì jìng bú dòng wú shàng dìng huì qīngjìng xǐ shì wéi shí ruò zhū pú
尼寂静不动无上定慧清净喜。是为十。若诸菩
sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng guǎng dà qīngjìng xǐ
萨安住此法，则得如来无上广大清净喜。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng qīngjìng shě hé děng
“佛子！菩萨摩訶萨有十种清净舍。何等
wéi shí suǒ wèi yī qiè zhòngshēng gōngjìng gòngyǎng bù shēng ài
为十？所谓：一切众生恭敬供养，不生爱
zhuó qīngjìng shě yī qiè zhòngshēng qīngmàn huǐ rǔ bù shēng chēn huì
著清净舍；一切众生轻慢毁辱，不生瞋恚
qīngjìng shě cháng xíng shì jiān bù wéi shì jiān bā fǎ suǒ rǎn qīngjìng shě
清净舍；常行世间，不为世间八法所染清净舍；
yú fǎ qì zhòngshēng dài shí ér huà yú wú fǎ qì yì bù shēng xián qīng
于法器众生待时而化，于无法器亦不生嫌清
jìng shě bù qiú èr shèng xué wú xué fǎ qīngjìng shě xīn cháng yuǎn
净舍；不求二乘学、无学法清净舍；心常远
lí yī qiè yù lè shùn fán nǎo fǎ qīngjìng shě bú tàn èr shèng yàn
离一切欲乐、顺烦恼法清净舍；不叹二乘，厌
lí shēng sǐ qīngjìng shě yuǎn lí yī qiè shì jiān yǔ fēi niè pán yǔ
离生死清净舍；远离一切世间语，非涅槃语、
fēi lí yù yǔ bú shùn lǐ yǔ nǎo luàn tā yǔ shēng wén dú jué yǔ
非离欲语 不顺理语 恼乱他语 声闻独觉语，
lüè shuō nǎi zhì yī qiè zhàng pú sà dào yǔ jī xī yuǎn lí qīngjìng shě
略说乃至一切障菩萨道语皆悉远离清净舍；
huò yǒu zhòngshēng gēn yǐ chéngshú fā shēng niàn huì ér wèi néng zhī zuì
或有众生，根已成熟发生念慧而未能知最
shàng zhī fǎ dài shí fāng huà qīngjìng shě huò yǒu zhòngshēng pú sà
上之法，待时方化清净舍；或有众生，菩萨
wǎng xī yǐ céng jiào huà zhì yú fó dì fāng kě tiáo fú bǐ yì dài shí
往昔已曾教化至于佛地方可调伏，彼亦待时

qīngjìng shě pú sà mó hē sà yú bǐ èr rén wú gāo wú xià wú qǔ
 清 净 舍；菩 萨 摩 诃 萨 于 彼 二 人，无 高 无 下，无 取
 wú shě yuǎn lí yī qiè zhǒngzhǒng fēn bié héngzhù zhèngdìng rù rú
 无 舍，远 离 一 切 种 种 分 别，恒 住 正 定，入 如
 shí fǎ xīn dé kān rěn qīngjìng shě shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù
 实 法，心 得 堪 忍 清 净 舍。是 为 十。若 诸 菩 萨 安 住
 qí zhōng zé dé rú lái wú shàng dà qīngjìng shě
 其 中，则 得 如 来 无 上 广 大 清 净 舍。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng yì hé děng wéi shí
 “佛 子！菩 萨 摩 诃 萨 有 十 种 义。何 等 为 十？”

suǒ wèi duō wén yì jiān gù xiū xíng gù fǎ yì shàn qiǎo sī zé
 所 谓：多 闻 义，坚 固 修 行 故；法 义，善 巧 思 择
 gù kōng yì dì yī yì kōng gù jì jìng yì lí zhū zhòng shēng xuān
 故；空 义，第 一 义 空 故；寂 静 义，离 诸 众 生 喧
 kuì gù bù kě shuō yì bù zhuó yī qiè yǔ yán gù rú shí yì liǎo
 愤 故；不 可 说 义，不 著 一 切 语 言 故；如 实 义，了
 dá sān shì píngděng gù fǎ jiè yì yī qiè zhū fǎ yī wèi gù zhēn
 达 三 世 平 等 故；法 界 义，一 切 诸 法 一 味 故；真
 rú yì yī qiè rú lái shùn rù gù shí jì yì liǎo zhī jiū jìng rú shí
 如 义，一 切 如 来 顺 入 故；实 际 义，了 知 究 竟 如 实
 gù dà bō niè pán yì miè yī qiè kǔ ér xiū pú sà zhū xíng gù shì
 故；大 般 涅 槃 义，灭 一 切 苦 而 修 菩 萨 诸 行 故。是
 wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé dé yī qiè zhì wú shàng yì
 为 十。若 诸 菩 萨 安 住 此 法，则 得 一 切 智 无 上 义。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng fǎ hé děng wéi shí
 “佛 子！菩 萨 摩 诃 萨 有 十 种 法。何 等 为 十？”

suǒ wèi zhēn shí fǎ rú shuō xiū xíng gù lí qǔ fǎ néng qǔ
 所 谓：真 实 法，如 说 修 行 故；离 取 法，能 取、
 suǒ qǔ xī lí gù wú zhēng fǎ wú yǒu yī qiè huò zhēng gù jì miè
 所 取 悉 离 故；无 诤 法，无 有 一 切 惑 诤 故；寂 灭
 fǎ mièchú yī qiè rè nǎo gù lí yù fǎ yī qiè tān yù jiē duàn gù
 法，灭 除 一 切 热 恼 故；离 欲 法，一 切 贪 欲 皆 断 故；
 wú fēn bié fǎ pānyuán fēn bié yǒng xī gù wú shēng fǎ yóu rú xū
 无 分 别 法，攀 缘 分 别 永 息 故；无 生 法，犹 如 虚
 kōng bú dòng gù wú wéi fǎ lí shēng zhù miè zhū xiàng gù běn
 空 不 动 故；无 为 法，离 生、住、灭 诸 相 故；本
 xìng fǎ zì xìng wú rǎn qīngjìng gù shě yī qiè wū bō tí niè pán fǎ
 性 法，自 性 无 染 清 净 故；舍 一 切 乌 波 提 涅 槃 法，

néngshēng yī qiè pú sà xíng xiū xí bú duàn gù shì wéi shí ruò zhū
能生一切菩萨行，修习不断故。是为十。若诸
pú sà ān zhù qí zhōng zé dé rú lái wú shàngguǎng dà fǎ
菩萨安住其中，则得如来无上广大法。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng fú dé zhù dào jù
“佛子！菩萨摩诃萨有十种福德助道具。

hé děng wéi shí suǒ wèi quàn zhòng shēng qǐ pú tí xīn shì pú sà
何等为十？所谓：劝众生起菩提心，是菩萨
fú dé zhù dào jù bú duàn sān bǎo zhǒng gù suí shùn shí zhǒng huí xiàng
福德助道具；不断三宝种故。随顺十种回向，
shì pú sà fú dé zhù dào jù duàn yī qiè bú shàn fǎ jí yī qiè shàn
是菩萨福德助道具；断一切不善法，集一切善
fǎ gù zhì huì yòu huì shì pú sà fú dé zhù dào jù chāo guò sān jiè
法故。智慧诱诲，是菩萨福德助道具；超过三界
fú dé gù xīn wú pí juàn shì pú sà fú dé zhù dào jù jiū jìng dù
福德故。心无疲倦，是菩萨福德助道具；究竟度
tuō yī qiè zhòng shēng gù xī shě nèi wài yī qiè suǒ yǒu shì pú sà fú
脱一切众生故。悉舍内外一切所有，是菩萨福
dé zhù dào jù yú yī qiè wù wú suǒ zhuó gù wèi mǎn zú xiàng hǎo jīng
德助道具；于一切物无所著故。为满足相好精
jìn bú tuì shì pú sà fú dé zhù dào jù kāi mén dà shī wú suǒ xiàn gù
进不退，是菩萨福德助道具；开门大施无所限故。
shàng zhōng xià sān pǐn shàngēn xī yǐ huí xiàng wú shàng pú tí
上、中、下三品善根，悉以回向无上菩提，
xīn wú suǒ qīng shì pú sà fú dé zhù dào jù shàn qiǎo fāng biàn xiāng yìng
心无所轻，是菩萨福德助道具；善巧方便相应
gù yú xié dìng xià liè bú shàn zhòng shēng jiē shēng dà bēi
故。于邪定、下劣、不善众生，皆生大悲，
bù huái qīng jiàn shì pú sà fú dé zhù dào jù cháng qǐ dà rén hóng shì
不怀轻贱，是菩萨福德助道具；常起大人弘誓
xīn gù gōng jìng gòng yǎng yī qiè rú lái yú yī qiè pú sà qǐ rú lái
心故。恭敬供养一切如来，于一切菩萨起如来
xiǎng lìng yī qiè zhòng shēng jiē shēng huān xǐ shì pú sà fú dé zhù dào
想，令一切众生皆生欢喜，是菩萨福德助道
jù shǒu běn zhì yuàn jí jiān láo gù pú sà mó hē sà yú ā sēng qī
具；守本志愿极坚牢故。菩萨摩诃萨于阿僧祇
jié jī jí shàngēn zì yù qǔ zhèng wú shàng pú tí rú zài zhǎng zhōng
劫积集善根，自欲取证无上菩提如在掌中，

rán xī shě yǔ yī qiè zhòng shēng xīn wú yōu nǎo yì wú huǐ hèn qí xīn
然悉舍与一切众生，心无忧恼亦无悔恨，其心
guǎng dà děng xū kōng jiè cǐ shì pú sà fú dé zhù dào jù qǐ dà zhì
广大等虚空界，此是菩萨福德助道具；起大智
huì zhèng dà fǎ gù shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù qí zhōng zé
慧证大法故。是为十。若诸菩萨安住其中，则
jù zú rú lái wú shàng guǎng dà fú dé jù
具足如来无上广大福德聚。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng zhì huì zhù dào jù
“佛子！菩萨摩诃萨有十种智慧助道具。

hé děng wéi shí suǒ wèi qīn jìn duō wén zhēn shàn zhī shí gōng jìng
何等为十？所谓：亲近多闻真善知识，恭敬
gòng yǎng zūn zhòng lǐ bài zhǒng zhǒng suí shùn bù wéi qí jiào shì
供养，尊重礼拜，种种随顺，不违其教，是
wéi yī yī qiè zhèng zhí wú xū jiǎo gù yǒng lí jiāo màn cháng xíng
为一，一切正直无虚矫故。永离憍慢，常行
qiān jìng shēn yǔ yì yè wú yǒu cū guǎng róu hé shàn shùn bù
谦敬，身、语、意业无有粗犷，柔和善顺，不
wěi bù qū shì wéi èr qí shēn kān zuò fó fǎ qì gù niàn huì suí jué
伪不曲，是为二，其身堪作佛法器故。念慧随觉
wèi céng sān luàn cán kuì róu hé xīn ān bú dòng cháng yì liù niàn
未曾散乱，惭愧柔和，心安不动，常忆六念，
cháng xíng liù jìng cháng suí shùn zhù liù jiān gù fǎ shì wéi sān yǔ shí
常行六敬，常随顺住六坚固法，是为三，与十
zhǒng zhì wéi fāng biàn gù yào fǎ yào yì yǐ fǎ wéi lè cháng
种智为方便故。乐法、乐义，以法为乐，常
yào tīng wén wú yǒu yàn zú shě lí shì lùn jí shì yán shuō zhuān xīn tīng
乐听闻无有厌足，舍离世论及世言说，专心听
shòu chū shì jiān yǔ yuǎn lí xiǎo chéng rù dà shèng huì shì wéi sì
受出世间语，远离小乘，入大乘慧，是为四，
yī xīn yì niàn wú sǎn dòng gù liù bō luó mì xīn zhuān hè fù sì
一心忆念无散动故。六波罗蜜心专荷负，四
zhǒng fàn zhù xíng yǐ chéng shú suí shùn míng fǎ xī shàn xiū xíng cōng mǐn
种梵住行已成熟，随顺明法悉善修行，聪敏
zhì rén jiē qín qǐng wèn yuǎn lí è qù guī xiàng shàn dào xīn cháng
智人皆勤请问，远离恶趣，归向善道，心常
ài yào zhèng niàn guān chá tiáo fú jǐ qíng shǒu hù tā yì shì wéi
爱乐，正念观察，调伏己情，守护他意，是为

wǔ jiān gù xiū xíngzhēn shí xíng gù chángyào chū lí bù zhuó sānyǒu
五，坚固修行真实行故。常乐出离，不著三有，
héng jué zì xīn céng wú è niàn sān jué yǐ jué sān yè jiē shàn
恒觉自心，曾无恶念，三觉已绝，三业皆善，
jué dìng liǎo zhī xīn zhī zì xìng shì wéi liù néng lìng zì tā xīn qīng jìng gù
决定了知心之自性，是为六，能令自他心清净故。

guānchá wǔ yùn jiē rú huàn shì jiè rú dú shé chù rú kōng jù yī
观察五蕴皆如幻事，界如毒蛇，处如空聚，一

qiè zhū fǎ rú huàn rú yàn rú shuǐ zhōng yuè rú mèng rú yǐng
切诸法如幻、如焰、如水中月、如梦、如影、

rú xiǎng rú xiàng rú kōng zhōng huà rú xuán huǒ lún rú hóng ní
如响、如像、如空中画、如旋火轮、如虹霓

sè rú rì yuè guāng wú xiàng wú xíng fēi cháng fēi duàn bù lái
色、如日月光，无相无形，非常非断，不来

bú qù yì wú suǒ zhù rú shì guānchá zhī yī qiè fǎ wú shēng wú
不去，亦无所住，如是观察，知一切法无生无

miè shì wéi qī zhī yī qiè fǎ xìng kōng jì gù pú sà mó hē sà wén
灭，是为七，知一切法性空寂故。菩萨摩訶萨闻

yī qiè fǎ wú wǒ wú zhòng shēng wú shòu zhě wú bǔ qié luó wú
一切法无我、无众生、无寿者、无补伽罗、无

xīn wú jìng wú tān chēn chī wú shēn wú wù wú zhǔ wú dài
心、无境、无贪瞋痴、无身、无物、无主、无待、

wú zhuó wú xíng rú shì yī qiè jiē wú suǒ yǒu xī guī jì miè wén
无著、无行，如是一切皆无所有、悉归寂灭，闻

yǐ shēn xìn bù yí bú bàng shì wéi bā yǐ néng chéng jiù yuán mǎn
已深信，不疑不谤，是为八，以能成就圆满

jiě gù pú sà mó hē sà shàn tiáo zhū gēn rú lǐ xiū xíng héng zhù zhǐ
解故。菩萨摩訶萨善调诸根，如理修行，恒住止

guān xīn yì jì jìng yī qiè dòng niàn jiē xī bù shēng wú wǒ wú
观，心意寂静，一切动念皆悉不生，无我、无

rén wú zuò wú xíng wú jì wǒ xiǎng wú jì wǒ yè wú yǒu chuāng
人、无作、无行、无计我想、无计我业、无有疮

yóu wú yǒu bān hén yì wú yú cǐ suǒ dé zhī rěn shēn yǔ yì
疣、无有瘢痕，亦无于此所得之忍，身、语、意

yè wú lái wú qù wú yǒu jīng jìn yì wú yǒng měng guān yī qiè zhòng
业无来无去，无有精进亦无勇猛，观一切众

shēng yī qiè zhū fǎ xīn jiē píng děng ér wú suǒ zhù fēi cǐ àn
生、一切诸法，心皆平等而无所住，非此岸、

fēi bǐ àn cǐ bǐ xìng lí wú suǒ cóng lái wú suǒ zhì qù cháng
非彼岸，此彼性离，无所从来，无所至去，常

yǐ zhì huì rú shì sī wéi shì wéi jiǔ dào fēn bié xiàng bǐ àn chù gù
以智慧如是思惟，是为九，到分别相彼岸处故。

pú sà mó hē sà jiànyuán qǐ fǎ gù jiàn fǎ qīngjìng jiàn fǎ qīngjìng gù
菩萨摩诃萨见缘起法故见法清净，见法清净故

jiànguó tǔ qīngjìng jiànguó tǔ qīngjìng gù jiàn xū kōngqīngjìng jiàn xū
见国土清净，见国土清净故见虚空清净，见虚

kōngqīngjìng gù jiàn fǎ jiè qīngjìng jiàn fǎ jiè qīngjìng gù jiàn zhì huì qīng
空清净故见法界清净，见法界清净故见智慧清

jìng shì wéi shí xiū xíng jí jí yī qiè zhì gù fó zǐ shì wéi pú
净，是为十，修行积聚一切智故。佛子！是为菩

sà mó hē sà shí zhǒng zhì huì zhù dào jù ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ
萨摩诃萨十种智慧助道具。若诸菩萨安住此法，

zé dé rú lái yī qiè fǎ wú zhàng ài qīngjìng wēimiào zhì huì jù
则得如来一切法无障碍清净微妙智慧聚。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng míng zú hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种明足。何等

wéi shí suǒ wèi shàn fēn bié zhū fǎ míng zú bù qǔ zhuó zhū fǎ míng
为十？所谓：善分别诸法明足；不取著诸法明

zú lí diāndǎo jiàn míng zú zhì huì guāng zhào zhū gēn míng zú qiǎo
足；离颠倒见明足；智慧光照诸根明足；巧

fā qǐ zhèng jīng jìn míng zú néng shēn rù zhēn dì zhì míng zú miè fán
发起正精进明足；能深入真谛智明足；灭烦

nǎo yè chéng jiù jìn zhì wú shēng zhì míng zú tiānyǎn zhì pǔ guānchá
恼业成就尽智无生智明足；天眼智普观察

míng zú sù zhù niàn zhī qián jì qīngjìng míng zú lòu jìn shéntōng zhì
明足；宿住念知前际清净明足；漏尽神通智

duànzhòngshēngzhū lòu míng zú shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ
断众生诸漏明足。是为十。若诸菩萨安住此

fǎ zé dé rú lái yú yī qiè fó fǎ wú shàng dà guāng míng
法，则得如来于一切佛法无上大光明。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng qiú fǎ hé děng wéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种求法。何等为

shí suǒ wèi zhí xīn qiú fǎ wú yǒu chǎnkuáng gù jīng jìn qiú fǎ
十？所谓：直心求法，无有谄诳故；精进求法，

yuǎn lí xiè màn gù yī xiàng qiú fǎ bù xī shēnmìng gù wèi chū yī
远离懈怠故；一向求法，不惜身命故；为除一

qiè zhòngshēng fán nǎo qiú fǎ   bú wèi míng lì gōng jìng gù   wèi ráo yì
切 众 生 烦 恼 求 法 ， 不 为 名 利 恭 敬 故 ； 为 饶 益
zì tā yī qiè zhòngshēng qiú fǎ   bú dàn zì lì gù   wèi rù zhì huì qiú
自 他 一 切 众 生 求 法 ， 不 但 自 利 故 ； 为 入 智 慧 求
fǎ   bú yào wén zì gù   wèi chūshēng sǐ qiú fǎ   bù tān shì lè gù
法 ， 不 乐 文 字 故 ； 为 出 生 死 求 法 ， 不 贪 世 乐 故 ；
wèi dù zhòngshēng qiú fǎ   fā pú tí xīn gù   wèi duàn yī qiè zhòngshēng
为 度 众 生 求 法 ， 发 菩 提 心 故 ； 为 断 一 切 众 生
yí qiú fǎ   lìng wú yóu yù gù   wèi mǎn zú fó fǎ qiú fǎ   bú yào yú
疑 求 法 ， 令 无 犹 豫 故 ； 为 满 足 佛 法 求 法 ， 不 乐 余
shèng gù   shì wéi shí   ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ   zé dé bù yóu tā
乘 故 。 是 为 十 。 若 诸 菩 萨 安 住 此 法 ， 则 得 不 由 他
jiào yī qiè fó fǎ dà zhì huì
教 一 切 佛 法 大 智 慧 。

fó zǐ   pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng míng liǎo fǎ   hé
“佛 子 ！ 菩 萨 摩 诃 萨 有 十 种 明 了 法 。 何

děng wéi shí   suǒ wèi   suí shùn shì sù shēng zhǎng shàn gēn   shì tóng méng
等 为 十 ？ 所 谓 随 顺 世 俗 生 长 善 根 ， 是 童 蒙
fán fū míng liǎo fǎ   dé wú ài bú huài xìn   jué fǎ zì xìng   shì suí xìn
凡 夫 明 了 法 ； 得 无 碍 不 坏 信 ， 觉 法 自 性 ， 是 随 信
xíng rén míng liǎo fǎ   qín xiū xí fǎ   suí shùn fǎ zhù   shì suí fǎ xíng rén
行 人 明 了 法 ； 勤 修 习 法 ， 随 顺 法 住 ， 是 随 法 行 人
míng liǎo fǎ   yuǎn lí bā xié   xiàng bā zhèng dào   shì dì bā rén míng
明 了 法 ； 远 离 八 邪 ， 向 八 正 道 ， 是 第 八 人 明
liǎo fǎ   chú miè zhòng jié   duàn shēng sǐ lòu   jiàn zhēn shí dì   shì
了 法 ； 除 灭 众 结 ， 断 生 死 漏 ， 见 真 实 谛 ， 是
xū tuó huán rén míng liǎo fǎ   guān wèi shì huàn   zhī wú wǎng lái   shì
须 陀 洹 人 明 了 法 ； 观 味 是 患 ， 知 无 往 来 ， 是
sī tuó hán rén míng liǎo fǎ   bú yào sān jiè   qiú jìn yǒu lòu   yú shòu shēng
斯 陀 含 人 明 了 法 ； 不 乐 三 界 ， 求 尽 有 漏 ， 于 受 生
fǎ nǎi zhì yī niàn bù shēng ài zhuó   shì ā nà hán rén míng liǎo fǎ   huò
法 乃 至 一 念 不 生 爱 著 ， 是 阿 那 含 人 明 了 法 ； 获
liù shén tōng   dé bā jiě tuō   jiǔ dìng   sì biàn xī jiē chéng jiù   shì
六 神 通 ， 得 八 解 脱 ， 九 定 、 四 辩 悉 皆 成 就 ， 是
ā luó hàn rén míng liǎo fǎ   xìng yào guān chá yī wèi yuán qǐ   xīn cháng
阿 罗 汉 人 明 了 法 ； 性 乐 观 察 一 味 缘 起 ， 心 常
jì jìng   zhī zú shǎo shì   jiě yīn zì dé   wù bù yóu tā   chéng jiù
寂 静 ， 知 足 少 事 ， 解 因 自 得 ， 悟 不 由 他 ， 成 就

zhǒngzhǒngshéntōng zhì huì shì pì zhī fó rén míngliǎo fǎ zhì huì guǎng
种 种 神 通 智 慧， 是 辟 支 佛 人 明 了 法； 智 慧 广
dà zhū gēn míng lì cháng yào dù tuō yī qiè zhòng shēng qín xiū fú
大， 诸 根 明 利， 常 乐 度 脱 一 切 众 生， 勤 修 福
zhì zhù dào zhī fǎ rú lái suǒ yǒu shí lì wú wèi yī qiè gōng dé jù
智 助 道 之 法， 如 来 所 有 十 力、 无 畏、 一 切 功 德 具
zú yuán mǎn shì pú sà rén míngliǎo fǎ shì wéi shí ruò zhū pú sà
足 圆 满， 是 菩 萨 人 明 了 法。 是 为 十。 若 诸 菩 萨
ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng dà zhì míngliǎo fǎ
安 住 此 法， 则 得 如 来 无 上 大 智 明 了 法。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng xiū xíng fǎ hé děng
“佛 子！ 菩 萨 摩 诃 萨 有 十 种 修 行 法。 何 等
wéi shí suǒ wèi gōng jìng zūn zhòng zhū shàn zhī shí xiū xíng fǎ cháng
为 十？ 所 谓： 恭 敬 尊 重 诸 善 知 识 修 行 法； 常
wèi zhū tiān zhī suǒ jué wù xiū xíng fǎ yú zhū fó suǒ cháng huái cán kuì xiū
为 诸 天 之 所 觉 悟 修 行 法； 于 诸 佛 所 常 怀 惭 愧 修
xíng fǎ āi mǐn zhòng shēng bù shě shēng sǐ xiū xíng fǎ shì bì jiū jìng
行 法； 哀 愍 众 生 不 舍 生 死 修 行 法； 事 必 究 竟
xīn wú biàn dòng xiū xíng fǎ zhuān niàn suí zhú fā dà shèng xīn zhū pú sà
心 无 变 动 修 行 法； 专 念 随 逐 发 大 乘 心 诸 菩 萨
zhòng jīng qín xiū xué xiū xíng fǎ yuǎn lí xié jiàn qín qiú zhèng dào xiū xíng
众 精 勤 修 学 修 行 法； 远 离 邪 见 勤 求 正 道 修 行
fǎ cuī pò zhòng mó jí fán nǎo yè xiū xíng fǎ zhī zhū zhòng shēng gēn
法； 摧 破 众 魔 及 烦 恼 业 修 行 法； 知 诸 众 生 根
xìng shèng liè ér wèi shuō fǎ lìng zhù fó dì xiū xíng fǎ ān zhù wú biān
性 胜 劣 而 为 说 法 令 住 佛 地 修 行 法； 安 住 无 边
guǎng dà fǎ jiè chú miè fán nǎo lìng shēn qīng jìng xiū xíng fǎ shì wéi shí
广 大 法 界 除 灭 烦 恼 令 身 清 净 修 行 法。 是 为 十。

ruò zhū pú sà ān zhù qí zhōng zé dé rú lái wú shàng xiū xíng fǎ
若 诸 菩 萨 安 住 其 中， 则 得 如 来 无 上 修 行 法。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng mó hé děng wéi shí
“佛 子！ 菩 萨 摩 诃 萨 有 十 种 魔。 何 等 为 十？
suǒ wèi yùn mó shēng zhū qǔ gù fán nǎo mó héng zá rǎn gù
所 谓： 蕴 魔， 生 诸 取 故； 烦 恼 魔， 恒 杂 染 故；
yè mó néng zhàng ài gù xīn mó qǐ gāo màn gù sǐ mó shě
业 魔， 能 障 碍 故； 心 魔， 起 高 慢 故； 死 魔， 舍
shēng chù gù tiān mó zì jiāo zòng gù shàn gēn mó héng zhí qǔ gù
生 处 故； 天 魔， 自 憍 纵 故； 善 根 魔， 恒 执 取 故；

sānmèimó jiǔ dānwèi gù shàn zhī shí mó qǐ zhuó xīn gù pú tí
 三昧魔，久耽味故；善知识魔，起著心故；菩提
 fǎ zhì mó bú yuànshě lí gù shì wéi shí pú sà mó hē sà yīngzuò
 法智魔，不愿舍离故。是为十。菩萨摩诃萨应作
 fāngbiàn sù qiú yuǎn lí
 方便，速求远离。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng mó yè hé děng wéi
 “佛子！菩萨摩诃萨有十种魔业。何等为

shí suǒ wèi wàng shī pú tí xīn xiū zhū shàngēn shì wéi mó yè
 十？所谓：忘失菩提心修诸善根，是为魔业；

è xīn bù shī chēn xīn chí jiè shě è xìng rén yuǎn xiè dài zhě
 恶心布施，瞋心持戒，舍恶性人，远懈怠者，

qīngmànluàn yì jī xián è huì shì wéi mó yè yú shēnshēn fǎ xīn
 轻慢乱意，讥嫌恶慧，是为魔业；于甚深法心

shēngqiān lìn yǒukānhuàzhě ér bú wèishuō ruò dé cái lì gōngjìnggòng
 生慳吝，有堪化者而不为说，若得财利恭敬供

yǎng suī fēi fǎ qì ér qiángwèishuō shì wéi mó yè bú yào tīng wén
 养，虽非法器而强为说，是为魔业；不乐听闻

zhū bō luó mì jiǎ shǐ wénshuō ér bù xiū xíng suī yì xiū xíng duō shēng
 诸波罗蜜，假使闻说而不修行，虽亦修行多生

xiè dài yǐ xiè dài gù zhì yì xiá liè bù qiú wú shàng dà pú tí fǎ
 懈怠，以懈怠故，志意狭劣，不求无上大菩提法，

shì wéi mó yè yuǎnshàn zhī shí jìn è zhī shí yào qiú è shèng
 是为魔业；远善知识，近恶知识，乐求二乘，

bú yào shòu shēng zhì shàng niè pán lí yù jì jìng shì wéi mó yè yú
 不乐受生，志尚涅槃离欲寂静，是为魔业；于

pú sà suǒ qǐ chēn huì xīn è yǎn shì zhī qiú qí zuì xìn shuō qí guò
 菩萨所起瞋恚心，恶眼视之，求其罪衅，说其过

è duàn bǐ suǒ yǒu cái lì gòng yǎng shì wéi mó yè fěi bàng zhèng
 恶，断彼所有财利供养，是为魔业；诽谤正

fǎ bú yào tīng wén jiǎ shǐ dé wén biàn shēng huǐ zǐ jiàn rén shuō fǎ bù
 法不乐听闻，假使得闻便生毁訾，见人说法不

shēng zūn zhòng yán zì shuō shì yú shuō xī fēi shì wéi mó yè yào
 生尊重，言自说是，余说悉非，是为魔业；乐

xué shì lùn qiǎo shù wén cí kāi chǎn èr shèng yīn fù shēn fǎ huò
 学世论巧述⁸文词，开阐二乘，隐覆深法，或

⁸ 大正藏：術

yǐ miào yì shòu fēi qí rén yuǎn lí pú tí zhù yú xié dào shì wéi mó
以妙义授非其人，远离菩提住于邪道，是为魔
yè yǐ dé jiě tuō yǐ ān wěnzhě cháng yào qīn jìn ér gòngyǎng zhī
业；已得解脱，已安隐者常乐亲近而供养之，
wèi dé jiě tuō wèi ān wěnzhě bù kěn qīn jìn yì bú jiàohuà shì wéi mó
未得解脱、未安隐者不肯亲近亦不教化，是为魔
yè zēngzhǎng wǒ màn wú yǒugōngjìng yú zhūzhòngshēng duō xíng nǎo
业；增长我慢，无有恭敬，于诸众生多行恼
hài bù qiú zhèng fǎ zhēn shí zhì huì qí xīn bì è nán kě kāi wù
害，不求正法真实智慧，其心弊恶难可开悟，
shì wéi mó yè shì wéi shí pú sà mó hē sà yīng sù yuǎn lí qín qiú
是为魔业。是为十。菩萨摩诃萨应速远离，勤求
fó yè
佛业。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngshě lí mó yè hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种舍离魔业。何
děngwéi shí suǒ wèi jìn shàn zhī shí gōngjìng gòngyǎng shě lí mó yè
等为十？所谓：近善知识恭敬供养，舍离魔业；
bú zì zūn jǔ bú zì zàn tàn shě lí mó yè yú fó shēn fǎ xìn jiě
不自尊举，不自赞叹，舍离魔业；于佛深法信解
bú bàng shě lí mó yè wèi céng wàng shī yī qiè zhì xīn shě lí mó
不谤，舍离魔业；未曾忘失一切智心，舍离魔
yè qín xiū miào xíng héng bú fàng yì shě lí mó yè cháng qiú yī qiè
业；勤修妙行恒不放逸，舍离魔业；常求一切
pú sà zàng fǎ shě lí mó yè héng yǎn shuō fǎ xīn wú pí juàn
菩萨藏法，舍离魔业；恒演说法，心无疲倦，
shě lí mó yè guī yī shí fāng yī qiè zhū fó qǐ jiù hù xiǎng shě lí
舍离魔业；归依十方一切诸佛，起救护想，舍离
mó yè xìn shòu yì niàn yī qiè zhū fó shén lì jiā chí shě lí mó yè
魔业；信受忆念一切诸佛，神力加持，舍离魔业；
yǔ yī qiè pú sà tóngzhǒngshàngēn píngděng wú èr shě lí mó yè
与一切菩萨同种善根，平等无二，舍离魔业。
shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé néng chū lí yī qiè mó
是为十。若诸菩萨安住此法，则能出离一切魔
dào
道。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngjiàn fó hé děngwéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种见佛。何等为

shí suǒ wèi yú ān zhù shì jiān chéng zhèng jué fó wú zhuó jiàn yuàn
十？所谓：于安住世间成正觉佛无著见；愿
fó chū shēng jiàn yè bào fó shēn xìn jiàn zhù chí fó suí shùn jiàn niè
佛出生见；业报佛深信见；住持佛随顺见；涅
pán fó shēn rù jiàn fǎ jiè fó pǔ zhì jiàn xīn fó ān zhù jiàn sān mèi
槃佛深入见；法界佛普至见；心佛安住见；三昧
fó wú liàng wú yī jiàn běn xìng fó míng liǎo jiàn suí yào fó pǔ shòu jiàn
佛无量无依见；本性佛明了见；随乐佛普受见。
shì wéi shí ruò zhū pú sà ān zhù cǐ fǎ zé cháng dé jiàn wú shàng rú
是为十。若诸菩萨安住此法，则常得见无上如
lái
来。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng fó yè hé děng wéi
“佛子！菩萨摩诃萨有十种佛业。何等为

shí suǒ wèi suí shí kāi dǎo shì fó yè lìng zhèng xiū xíng gù
十？所谓：随时开导，是佛业，令正修行故。
mèng zhōng lìng jiàn shì fó yè jué xī shàn gēn gù wèi tā yǎn shuō suǒ
梦中令见，是佛业，觉昔善根故。为他演说所
wèi wén jīng shì fó yè lìng shēng zhì duàn yí gù wèi huǐ chán suǒ chán
未闻经，是佛业，令生智断疑故。为悔缠所缠
zhě shuō chū lí fǎ shì fó yè lìng lí yí xīn gù ruò yǒu zhòng shēng
者说出离法，是佛业，令离疑心故。若有众生
qǐ qiān lìn xīn nǎi zhì è huì xīn èr shèng xīn sǔn hài xīn yí
起悭吝心，乃至恶慧心、二乘心、损害心、疑
huò xīn sǎn dòng xīn jiāo màn xīn wèi xiàn rú lái zhòng xiàng zhuāng yán
惑心、散动心、憍慢心，为现如来众相庄严
shēn shì fó yè shēng zhǎng guò qù shàn gēn gù yú zhèng fǎ nán yù
身，是佛业，生长过去善根故。于正法难遇
shí guǎng wèi shuō fǎ lìng qí wén yǐ dé tuó luó ní zhì shéntōng
时，广为说法，令其闻已，得陀罗尼智、神通
zhì pǔ néng lì yì wú liàng zhòng shēng shì fó yè shèng jiě qīng jìng
智，普能利益无量众生，是佛业，胜解清净
gù ruò yǒu mó shì qǐ néng yǐ fāng biàn xiàn xū kōng jiè děng shēng
故。若有魔事起，能以方便现虚空界等声，
shuō bù sǔn nǎo tā fǎ yǐ wéi duì zhì lìng qí kāi wù zhòng mó wén yǐ
说不损恼他法以为对治，令其开悟，众魔闻已
wēi guāng xiē miè shì fó yè zhì yào shū shèng wēi dé dà gù qí
威光歇灭，是佛业，志乐殊胜，威德大故。其

xīn wú jiàn cháng zì shǒu hù bú língzhèng rù èr shèngzhèngwèi ruò
心无间，常自守护，不令证入二乘正位，若
yǒuzhòngshēnggēnxìngwèishú zhōng bú wèishuō jiě tuō jìng jiè shì fó
有众生根性未熟，终不为说解脱境界，是佛
yè běnyuàn suǒ zuò gù shēng sǐ jié lòu yī qiè jiē lí xiū pú sà
业，本愿所作故。生死结漏一切皆离，修菩萨
xíng xiāng xù bú duàn yǐ dà bēi xīn shè qǔ zhòngshēng líng qí qǐ xíng
行相续不断，以大悲心摄取众生，令其起行
jiū jìng jiě tuō shì fó yè bú duàn xiū xíng pú sà xíng gù pú sà mó
究竟解脱，是佛业，不断修行菩萨行故。菩萨摩
hē sà liǎo dá zì shēn jí yǐ zhòngshēngběn lái jì miè bù jīng bú bù ér
诃萨了达自身及以众生本来寂灭不惊不怖而
qín xiū fú zhì wú yǒuyàn zú suī zhī yī qiè fǎ wú yǒuzào zuò ér yì bù
勤修福智无有厌足，虽知一切法无有造作而亦不
shě zhū fǎ zì xiàng suī yú zhū jìng jiè yǒng lí tān yù ér cháng yào zhān
舍诸法自相，虽于诸境界永离贪欲而常乐瞻
fèng zhū fó sè shēn suī zhī bù yóu tā wù rù yú fǎ ér zhǒng zhǒng fāng
奉诸佛色身，虽知不由他悟入于法而种种方
biàn qiú yī qiè zhì suī zhī zhū guó tǔ jiē rú xū kōng ér cháng yào zhuāng
便求一切智，虽知诸国土皆如虚空而常乐庄
yán yī qiè fó chà suī héng guān chá wú rén wú wǒ ér jiào huà zhòngshēng
严一切佛刹，虽恒观察无人无我而教化众生
wú yǒu pí yàn suī yú fǎ jiè běn lái bú dòng ér yǐ shéntōng zhì lì xiàn
无有疲厌，虽于法界本来不动而以神通智力现
zhòng biàn huà suī yǐ chéng jiù yī qiè zhì zhì ér xiū pú sà xíng wú yǒu
众变化，虽已成就一切智智而修菩萨行无有
xiū xi suī zhī zhū fǎ bù kě yán shuō ér zhuàn jìng fǎ lún líng zhòng xīn
休息，虽知诸法不可言说而转净法轮令众心
xǐ suī néng shì xiàn zhū fó shén lì ér bú yàn shě pú sà zhī shēn suī
喜，虽能示现诸佛神力而不厌舍菩萨之身，虽
xiàn rù yú dà bō niè pán ér yī qiè chù shì xiàn shòu shēng néng zuò rú
现入于大般涅槃而一切处示现受生，能作如
shì quán shí shuāng xíng fǎ shì fó yè shì wéi shí ruò zhū pú sà ān
是权实双行法，是佛业。是为十。若诸菩萨安
zhù qí zhōng zé dé bù yóu tā jiào wú shàng wú shī guǎng dà yè
住其中，则得不由他教无上无师广大业。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng màn yè hé děng
“佛子！菩萨摩诃萨有十种慢业。何等

wéi shí suǒ wèi yú shī sēng fù mǔ shā mén pó luó mén
为十？所谓：于师、僧、父母、沙门、婆罗门、
zhù yú zhèng dào xiàng zhèng dào zhě zūn zhòng fú tián suǒ ér bù gōng jìng
住于正道向正道者，尊重福田所而不恭敬，
shì màn yè huò yǒu fǎ shī huò zuì shèng fǎ chéng yú dà shèng zhī
是慢业；或有法师获最胜法，乘于大乘，知
chū yào dào dé tuó luó ní yǎn shuō qì jīng guǎng dà zhī fǎ wú yǒu xiū
出要道，得陀罗尼，演说契经广大之法无有休
xiū ér yú qí suǒ qǐ gāo màn xīn jí yú suǒ shuō fǎ bù shēng gōng jìng
息，而于其所起高慢心，及于所说法不生恭敬，
shì màn yè yú zhòng huì zhōng wén shuō miào fǎ bù kěn tàn měi lìng rén
是慢业；于众会中闻说妙法，不肯叹美令人
xìn shòu shì màn yè hào qǐ guò màn zì gāo líng wù bú jiàn jǐ
信受，是慢业；好起过慢，自高陵物，不见己
shī bù zhī zì duǎn shì màn yè hào qǐ guò guò màn jiàn yǒu dé
失，不知自短，是慢业；好起过过慢，见有德
rén yīng zàn bú zàn jiàn tā zàn tàn bù shēng huān xǐ shì màn yè jiàn
人应赞不赞，见他赞叹不生欢喜，是慢业；见
yǒu fǎ shī wèi rén shuō fǎ zhī shì fǎ shì lǜ shì zhēn shí shì fó
有法师为人说法，知是法、是律、是真实、是佛
yǔ wèi xián qí rén yì xián qí fǎ zì qǐ fěi bàng yì lìng tā bàng
语，为嫌其人亦嫌其法，自起诽谤亦令他谤，
shì màn yè zì qiú gāo zuò zì chēng fǎ shī yīng shòu gòng jǐ bú
是慢业；自求高座，自称法师，应受供给，不
yìng zhí shì jiàn yǒu qí jiù jiǔ xiū xíng rén bù qǐ féng yíng bù kěn chéng
应执事，见有耆旧久修行人不起逢迎、不肯承
shì shì màn yè jiàn yǒu dé rén pín cù bù xǐ yán cí cū guǎng
事，是慢业；见有德人，颦蹙不喜，言辞粗犷，
sì qí guò shī shì màn yè jiàn yǒu cōng huì zhī fǎ zhī rén bù kěn qīn
伺其过失，是慢业；见有聪慧知法之人，不肯亲
jìn gōng jìng gòng yǎng bù kěn zī wèn hé děng wéi shàn hé děng
近恭敬供养，不肯咨问：‘何等为善？何等
bù shàn hé děng yīng zuò hé děng bù yīng zuò zuò hé děng yè
不善？何等应作？何等不应作？作何等业，
yú cháng yè zhōng ér dé zhǒng zhǒng lì yì ān lè yú chī wán hěn
于长夜中而得种种利益安乐？’愚痴顽很，
wǒ màn suǒ tūn zhōng bù néng jiàn chū yào zhī dào shì màn yè fù yǒu
我慢所吞，终不能见出要之道，是慢业；复有

zhòngshēngmàn xīn suǒ fù zhū fó chū shì bù néng qīn jìn gōngjìng gòng
众 生 慢 心 所 覆 ， 诸 佛 出 世 不 能 亲 近 恭 敬 供
yǎng xīn shàn bù qǐ jiù shàn xiāo miè bù yīng shuō ér shuō bù yīng
养 ， 新 善 不 起 ， 旧 善 消 灭 ， 不 应 说 而 说 ， 不 应
zhēng ér zhēng wèi lái bì duò xiǎn nán shēn kēng yú bǎi qiān jié shàng bù
诤 而 诤 ， 未 来 必 堕 险 难 深 坑 ， 于 百 千 劫 尚 不
zhí fó hé kuàng wén fǎ dàn yǐ céng fā pú tí xīn gù zhōng zì
值 佛 ， 何 况 闻 法 ！ 但 以 曾 发 菩 提 心 故 ， 终 自
xǐng wù shì màn yè shì wéi shí
醒 悟 ， 是 慢 业 。 是 为 十 。

ruò zhū pú sà lí cǐ màn yè zé dé shí zhǒng zhì yè hé
“若 诸 菩 萨 离 此 慢 业 ， 则 得 十 种 智 业 。 何
děng wéi shí suǒ wèi xìn jiě yè bào bú huài yīn guǒ shì zhì yè
等 为 十 ？ 所 谓 ； 信 解 业 报 ， 不 坏 因 果 ， 是 智 业 ；
bù shě pú tí xīn cháng niàn zhū fó shì zhì yè jìn shàn zhī shí gōng
不 舍 菩 提 心 ， 常 念 诸 佛 ， 是 智 业 ； 近 善 知 识 恭
jìng gòng yǎng qí xīn zūn zhòng zhōng wú yàn dài shì zhì yè yào fǎ
敬 供 养 ， 其 心 尊 重 终 无 厌 怠 ， 是 智 业 ； 乐 法 、
yào yì wú yǒu yàn zú yuǎn lí xié niàn qín xiū zhèng niàn shì zhì yè
乐 义 无 有 厌 足 ， 远 离 邪 念 ， 勤 修 正 念 ， 是 智 业 ；
yú yī qiè zhòng shēng lí yú wǒ màn yú zhū pú sà qǐ rú lái xiǎng
于 一 切 众 生 离 于 我 慢 ， 于 诸 菩 萨 起 如 来 想 ，
ài zhòng zhèng fǎ rú xī jǐ shēn zūn fèng rú lái rú hù jǐ mìng yú
爱 重 正 法 如 惜 己 身 ， 尊 奉 如 来 如 护 己 命 ， 于
xiū xíng zhě shēng zhū fó xiǎng shì zhì yè shēn yǔ yì yè wú zhū
修 行 者 生 诸 佛 想 ， 是 智 业 ； 身 、 语 、 意 业 无 诸
bú shàn zàn měi xián shèng suí shùn pú tí shì zhì yè bú huài yuán
不 善 ， 赞 美 贤 圣 ， 随 顺 菩 提 ， 是 智 业 ； 不 坏 缘
qǐ lí zhū xié jiàn pò àn dé míng zhào yī qiè fǎ shì zhì yè
起 ， 离 诸 邪 见 ， 破 闇 得 明 ， 照 一 切 法 ， 是 智 业 ；
shí zhǒng huí xiàng suí shùn xiū xíng yú zhū bō luó mì qǐ cí mǔ xiǎng yú
十 种 回 向 随 顺 修 行 ， 于 诸 波 罗 蜜 起 慈 母 想 ， 于
shàn qiǎo fāng biàn qǐ cí fù xiǎng yǐ shēn jìng xīn rù pú tí shè shì zhì
善 巧 方 便 起 慈 父 想 ， 以 深 净 心 入 菩 提 舍 ， 是 智
yè shī jiè duō wén zhǐ guān fú huì rú shì yī qiè zhù dào
业 ； 施 、 戒 、 多 闻 、 止 观 、 福 慧 ， 如 是 一 切 助 道
zhī fǎ cháng qín jí jí wú yǒu yàn juàn shì zhì yè ruò yǒu yī yè wéi
之 法 常 勤 积 集 无 有 厌 倦 ， 是 智 业 ； 若 有 一 业 为

fó suǒ zàn néng pò zhòng mó fán nǎo dòu zhēng néng lí yī qiè zhàng
佛所赞，能破众魔烦恼斗诤，能离一切障、
gài chán fù néng jiào huà tiáo fú yī qiè zhòng shēng néng suí shùn
盖、缠、缚，能教化调伏一切众生，能随顺
zhì huì shè qǔ zhèng fǎ néng yán jìng fó chà néng fā qǐ tōng míng
智慧摄取正法，能严净佛刹，能发起通明，
jiē qín xiū xí wú yǒu xiè tuì shì zhì yè shì wéi shí ruò zhū pú sà
皆勤修习无有懈怠，是智业。是为十。若诸菩萨
ān zhù qí zhōng zé dé rú lái yī qiè shàn qiǎo fāng biàn wú shàng dà zhì
安住其中，则得如来一切善巧方便无上大智
yè
业。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng mó suǒ shè chí hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种魔所摄持。何

děng wéi shí suǒ wèi xiè dài xīn mó suǒ shè chí zhì yào xiá liè
等为十？所谓：懈怠心，魔所摄持；志乐狭劣，
mó suǒ shè chí yú shǎo xíng shēng zú mó suǒ shè chí shòu yī fēi yú
魔所摄持；于少行生足，魔所摄持；受一非余，
mó suǒ shè chí bù fā dà yuàn mó suǒ shè chí yào chǔ jì miè duàn
魔所摄持；不发大愿，魔所摄持；乐处寂灭，断
chú fán nǎo mó suǒ shè chí yǒng duàn shēng sǐ mó suǒ shè chí shě
除烦恼，魔所摄持；永断生死，魔所摄持；舍
pú sà xíng mó suǒ shè chí bú huà zhòng shēng mó suǒ shè chí yí
菩萨行，魔所摄持；不化众生，魔所摄持；疑
bàng zhèng fǎ mó suǒ shè chí shì wéi shí
谤正法，魔所摄持。是为十。

ruò zhū pú sà néng qì shě cǐ mó suǒ shè chí zé dé shí zhǒng
“若诸菩萨能舍弃此魔所摄持，则得十种

fó suǒ shè chí hé děng wéi shí suǒ wèi chū shǐ néng fā pú tí zhī
佛所摄持。何等为十？所谓：初始能发菩提之
xīn fó suǒ shè chí yú shēng shēng zhōng chí pú tí xīn bú lìng wàng shī
心，佛所摄持；于生生中持菩提心不令忘失，
fó suǒ shè chí jué zhū mó shì xī néng yuǎn lí fó suǒ shè chí
佛所摄持；觉诸魔事，悉能远离，佛所摄持；
wén zhū bō luó mì rú shuō xiū xíng fó suǒ shè chí zhī shēng sǐ kǔ
闻诸波罗蜜，如说修行，佛所摄持；知生死苦
ér bú yàn è fó suǒ shè chí guān shēn shēn fǎ dé wú liàng guǒ
而不厌恶，佛所摄持；观甚深法，得无量果，

fó suǒ shè chí wèi zhū zhòng shēng shuō èr shèng fǎ ér bú zhèng qǔ bǐ
佛所摄持；为诸众生说二乘法，而不证取彼
shèng jiě tuō fó suǒ shè chí yào guān wú wéi fǎ ér bú zhù qí zhōng
乘解脱，佛所摄持；乐观无为法而不住其中，
yú yǒu wéi wú wéi bù shēng èr xiǎng fó suǒ shè chí zhì wú shēng chù
于有为、无为不生二想，佛所摄持；至无生处
ér xiàn shòu shēng fó suǒ shè chí suī zhèng dé yī qiè zhì ér qǐ pú
而现受生，佛所摄持；虽证得一切智，而起菩
sà xíng bú duàn pú sà zhǒng fó suǒ shè chí shì wéi shí ruò zhū
萨行，不断菩萨种，佛所摄持。是为十。若诸
pú sà ān zhù qí zhōng zé dé zhū fó wú shàng shè chí lì
菩萨安住其中，则得诸佛无上摄持力。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng fǎ suǒ shè chí hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种法所摄持。何
děng wéi shí suǒ wèi zhī yī qiè xíng wú cháng fǎ suǒ shè chí zhī
等为十？所谓：知一切行无常，法所摄持；知
yī qiè xíng kǔ fǎ suǒ shè chí zhī yī qiè xíng wú wǒ fǎ suǒ shè chí
一切行苦，法所摄持；知一切行无我，法所摄持；
zhī yī qiè fǎ jì miè niè pán fǎ suǒ shè chí zhī zhū fǎ cóng yuán qǐ
知一切法寂灭涅槃，法所摄持；知诸法从缘起，
wú yuán zé bù qǐ fǎ suǒ shè chí zhī bú zhèng sī wéi gù qǐ yú wú
无缘则不起，法所摄持；知不正思惟故起于无
míng wú míng qǐ gù nǎi zhì lǎo sǐ qǐ bú zhèng sī wéi miè gù wú míng
明，无明起故乃至老死起，不正思惟灭故无明
miè wú míng miè gù nǎi zhì lǎo sǐ miè fǎ suǒ shè chí zhī sān jiě tuō
灭，无明灭故乃至老死灭，法所摄持；知三解脱
mén chū shēng shēng wén chéng zhèng wú zhēng fǎ chū shēng dú jué shèng
门出生声闻乘，证无诤法出生独觉乘，
fǎ suǒ shè chí zhī liù bō luó mì sì shè fǎ chū shēng dà shèng fǎ
法所摄持；知六波罗蜜、四摄法出生大乘，法
suǒ shè chí zhī yī qiè chā yī qiè fǎ yī qiè zhòng shēng yī qiè
所摄持；知一切刹、一切法、一切众生、一切
shì shì fó zhì jìng jiè fǎ suǒ shè chí zhī duàn yī qiè niàn shě yī qiè
世是佛智境界，法所摄持；知断一切念，舍一切
qǔ lí qián hòu jì suí shùn niè pán fǎ suǒ shè chí shì wéi shí
取，离前后际，随顺涅槃，法所摄持。是为十。
ruò zhū pú sà ān zhù qí zhōng zé dé yī qiè zhū fó wú shàng fǎ suǒ shè
若诸菩萨安住其中，则得一切诸佛无上法所摄

chí
持。

fó zǐ pú sà mó hē sà zhù dōu shuài tiān yǒu shí zhǒng suǒ
“佛子！菩萨摩诃萨住兜率天，有十种所
zuò yè hé děng wéi shí suǒ wèi wèi yù jiè zhū tiān zǐ shuō yàn lí fǎ
作业。何等为十？所谓：为欲界诸天子说厌离法
yán yī qiè zì zài jiē shì wú cháng yī qiè kuài lè xī dāng shuāi
言：‘一切自在皆是无常，一切快乐悉当衰
xiè quàn bǐ zhū tiān fā pú tí xīn shì wéi dì yī suǒ zuò yè wèi
谢。’劝彼诸天发菩提心。是为第一所作业。为
sè jiè zhū tiān shuō rù chū zhū chán jiě tuō sān mèi ruò yú qí zhōng ér
色界诸天说入出诸禅解脱三昧，若于其中而
shēng ài zhuó yīn ài fù qǐ shēn jiàn xié jiàn wú míng děng zhě
生爱著，因爱复起身见、邪见、无明等者，
zé wèi qí shuō rú shí zhì huì ruò yú yī qiè sè fēi sè fǎ qǐ diān dǎo
则为其说如实智慧；若于一切色、非色法起颠倒
xiǎng yǐ wéi qīng jìng wèi shuō bú jìng jiē shì wú cháng quàn qí lìng
想，以为清净，为说不净皆是无常，劝其令
fā pú tí zhī xīn shì wéi dì èr suǒ zuò yè pú sà mó hē sà zhù dōu
发菩提之心。是为第二所作业。菩萨摩诃萨住兜
shuài tiān rù sān mèi míng guāng míng zhuāng yán shēn fàng guāng míng
率天，入三昧，名：光明庄严，身放光明，
biàn zhào sān qiān dà qiān shì jiè suí zhòng shēng xīn yǐ zhǒng zhǒng yīn
遍照三千大千世界，随众生心，以种种音
ér wèi shuō fǎ zhòng shēng wén yǐ xìn xīn qīng jìng mìng zhōng shēng
而为说法；众生闻已，信心清净，命终生
yú dōu shuài tiān zhōng quàn qí lìng fā pú tí zhī xīn shì wéi dì sān suǒ
于兜率天中，劝其令发菩提之心。是为第三所
zuò yè pú sà mó hē sà zài dōu shuài tiān yǐ wú zhàng ài yǎn pǔ jiàn
作业。菩萨摩诃萨在兜率天，以无障碍眼普见
shí fāng dōu shuài tiān zhōng yī qiè pú sà bǐ zhū pú sà jiē yì jiàn cǐ
十方兜率天中一切菩萨，彼诸菩萨皆亦见此；
hù xiāng jiàn yǐ lùn shuō miào fǎ wèi jiàng shén mǔ tāi chū shēng
互相见已，论说妙法，谓：降神母胎、初生、
chū jiā wǎng yì dào chǎng jù dà zhuāng yán ér fù shì xiàn wǎng
出家、往诣道场、具大庄严；而复示现往
xī yǐ lái suǒ xíng zhī xíng yǐ bǐ xíng gù chéng cǐ dà zhì suǒ yǒu gōng
昔已来所行之行，以彼行故成此大智；所有功

dé bù lí běnchù ér néng shì xiàn rú shì děng shì shì wéi dì sì suǒ
德不离本处，而能示现如是等事。是为第四所

zuò yè pú sà mó hē sà zhù dōushuàitiān shí fāng yī qiè dōushuàitiān
作业。菩萨摩诃萨住兜率天，十方一切兜率天

gōngzhū pú sà zhòng jīe xī lái jí gōngjìng wéirào ěr shí pú
宫诸菩萨众，皆悉来集，恭敬围绕；尔时，菩

sà mó hē sà yù lìng bǐ zhū pú sà jīe mǎn qí yuànshēnghuān xǐ gù
萨摩诃萨欲令彼诸菩萨皆满其愿生欢喜故，

suí bǐ pú sà suǒ yīngzhù dì suǒ xíng suǒ duàn suǒ xiū suǒ zhèng yǎn
随彼菩萨所应住地、所行所断、所修所证，演

shuō fǎ mén bǐ zhū pú sà wén shuō fǎ yǐ jīe dà huān xǐ dé wèi
说法门；彼诸菩萨闻说法已，皆大欢喜，得未

céng yǒu gè huánběn tǔ suǒ zhù gōngdiàn shì wéi dì wǔ suǒ zuò yè
曾有，各还本土所住宫殿。是为第五所作业。

pú sà mó hē sà zhù dōushuàitiān shí yù jiè zhǔtiān mó bō xún wèi yù
菩萨摩诃萨住兜率天时，欲界主天魔波旬，为欲

huàiluan pú sà yè gù juànshǔ wéirào yì pú sà suǒ ěr shí pú sà
坏乱菩萨业故，眷属围绕诣菩萨所；尔时，菩萨

wèi cuī fú mó jūn gù zhù jīn gāngdào suǒ shè bō rě bō luó mì fāngbiàn
为摧伏魔军故，住金刚道所摄般若波罗蜜方便

shànqiǎo zhì huì mén yǐ róuruǎn cū guǎng èr zhǒng yǔ ér wèi shuō fǎ
善巧智慧门，以柔软、粗犷二种语而为说法，

lìng mó bō xún bù dé qí biàn mó jiàn pú sà zì zài wēi lì jīe fā ā
令魔波旬不得其便；魔见菩萨自在威力，皆发阿

nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shì wéi dì liù suǒ zuò yè pú sà mó
耨多罗三藐三菩提心。是为第六所作业。菩萨摩

hē sà zhù dōushuàitiān zhī yù jiè zhūtiān zǐ bú yào wén fǎ ěr shí
诃萨住兜率天，知欲界诸天子不乐闻法，尔时，

pú sà chū dà yīn shēng biàngào zhī yán jīn rì pú sà dāng yú gōng
菩萨出大音声，遍告之言：‘今日菩萨当于宫

zhōngxiàn xī yǒu shì ruò yù jiànzhě yí sù wǎng yì shí zhūtiān
中现希有事，若欲见者宜速往诣。’时，诸天

zǐ wén shì yǔ yǐ wú liàng bǎi qiān yì nà yóu tā jīe lái jí huì ěr shí
子闻是语已，无量百千亿那由他皆来集会；尔时，

pú sà jiàn zhūtiān zhòng jīe lái jí yǐ wèixiàngōngzhōngzhū xī yǒu shì
菩萨见诸天众皆来集已，为现宫中诸希有事；

bǐ zhūtiān zǐ céng wèi jiàn wén jì dé jiàn yǐ jīe dà huān xǐ qí
彼诸天子曾未见闻，既得见已，皆大欢喜，其

xīn zuì mò yòu yú yuèzhōngchūshēnggàoyán zhū rén zhě yī qiè
心醉没；又于乐中出声告言：‘诸仁者！一切

zhū xíng jiē xī wú cháng yī qiè zhū xíng jiē xī shì kǔ yī qiè zhū fǎ
诸行皆悉无常，一切诸行皆悉是苦，一切诸法

jiē xī wú wǒ niè pán jì miè yòu fù gào yán rǔ děng jiē yīng
皆悉无我，涅槃寂灭。’又复告言：‘汝等皆应

xiū pú sà xíng jiē dāng yuán mǎn yī qiè zhì zhì bǐ zhū tiān zǐ wén
修菩萨行，皆当圆满一切智智。’彼诸天子闻

cǐ fǎ yīn yōu tàn zī jiē ér shēng yǎn lí mí bù jiē fā pú tí zhī xīn
此法音，忧叹咨嗟而生厌离，靡不皆发菩提之心。

shì wéi dì qī suǒ zuò yè pú sà mó hē sà zhù dōu shuài gōng bù shě
是为第七所作业。菩萨摩诃萨住兜率宫，不舍

běn chù xī néng wǎng zhì shí fāng wú liàng yī qiè fó suǒ jiàn zhū rú lái
本处，悉能往诣十方无量一切佛所，见诸如来

qīn jìn lǐ bài gōng jìng tīng fǎ ěr shí zhū fó yù lìng pú sà huò dé zuì
亲近礼拜恭敬听法；尔时，诸佛欲令菩萨获得最

shàng guān dǐng fǎ gù wèi shuō pú sà dì míng yī qiè shén tōng
上灌顶法故，为说菩萨地，名：一切神通，

yī yī niàn xiāng yìng huì jù zú yī qiè zuì shèng gōng dé rù yī qiè zhì
以一念相应慧，具足一切最胜功德，入一切智

zhì wèi shì wéi dì bā suǒ zuò yè pú sà mó hē sà zhù dōu shuài gōng
智位。是为第八所作业。菩萨摩诃萨住兜率宫，

wèi yù gòng yǎng zhū rú lái gù yǐ dà shén lì xīng qǐ zhǒng zhǒng zhū
为欲供养诸如来故，以大神力兴起种种诸

gòng yǎng jù míng shū shèng kě lè biàn fǎ jiè xū kōng jiè
供养具，名：殊胜可乐，遍法界、虚空界、

yī qiè shì jiè gòng yǎng zhū fó bǐ shì jiè zhōng wú liàng zhòng shēng jiàn
一切世界供养诸佛；彼世界中无量众生见

cǐ gòng yǎng jiē fā ā nù duō luó sān miǎo sān pú tí xīn shì wéi dì
此供养，皆发阿耨多罗三藐三菩提心。是为第

jiǔ suǒ zuò yè pú sà mó hē sà zhù dōu shuài tiān chū wú liàng wú biān
九所作业。菩萨摩诃萨住兜率天，出无量无边

rú huàn rú yǐng fǎ mén zhōu biàn shí fāng yī qiè shì jiè shì xiàn zhǒng
如幻如影法门，周遍十方一切世界，示现种

zhǒng sè zhǒng zhǒng xiàng zhǒng zhǒng xíng tǐ zhǒng zhǒng wēi yí
种种色、种种相、种种形体、种种威仪、

zhǒng zhǒng shì yè zhǒng zhǒng fāng biàn zhǒng zhǒng pì yù zhǒng zhǒng
种种事业、种种方便、种种譬喻、种种

yánshuō suí zhòngshēng xīn jiē lìng huān xǐ shì wéi dì shí suǒ zuò yè
言说，随众 生心皆令欢喜。是为第十所作业。

fó zǐ shì wéi pú sà mó hē sà zhù dōushuàitiān shí zhǒngsuǒ zuò yè
佛子！是为菩萨摩诃萨住兜率天十种所作业。

ruò zhū pú sà chéng jiù cǐ fǎ zé néng yú hòu xià shēng rén jiān
若诸菩萨成就此法，则能于后下生人间。

fó zǐ pú sà mó hē sà yú dōushuàitiānjiāng xià shēng shí
“佛子！菩萨摩诃萨于兜率天将下生时，

xiàn shí zhǒng shì hé děng wéi shí fó zǐ pú sà mó hē sà yú dōu
现十种事。何等为十？佛子！菩萨摩诃萨于兜

shuàitiān xià shēng zhī shí cóng yú zú xià fàng dà guāng míng míng ān
率天下生之时，从于足下放大光明，名：安

lè zhuāng yán pǔ zhào sān qiān dà qiān shì jiè yī qiè è qù zhū nán
乐庄严，普照三千大千世界一切恶趣诸难

zhòngshēng chù sī guāngzhě mò bù jiē dé lí kǔ ān lè dé ān
众生；触斯光者，莫不皆得离苦安乐；得安

lè yǐ xī zhī jiāng yǒu qí tè dà rén chū xīng yú shì shì wéi dì yī suǒ
乐已，悉知将有奇特大人出兴于世。是为第一所

shì xiàn shì fó zǐ pú sà mó hē sà yú dōushuàitiān xià shēng zhī shí
示现事。佛子！菩萨摩诃萨于兜率天下生之时，

cóng yú méijiān bái háo xiàng zhōng fàng dà guāng míng míng yuē jué wù
从于眉间白毫相中放大光明，名曰：觉悟，

pǔ zhào sān qiān dà qiān shì jiè zhào bǐ sù shì yī qiè tóng xíng zhū pú
普照三千大千世界，照彼宿世一切同行诸菩

sà shēn bǐ zhū pú sà méng guāng zhào yǐ xián zhī pú sà jiāng yù xià
萨身；彼诸菩萨蒙光照已，咸知菩萨将欲下

shēng gè gè chū xīng wú liàng gòng jù yì pú sà suǒ ér wèi gòng yǎng
生，各各出兴无量供具，诣菩萨所而为供养。

shì wéi dì èr suǒ shì xiàn shì fó zǐ pú sà mó hē sà yú dōushuài
是为第二所示现事。佛子！菩萨摩诃萨于兜率

tiānjiāng xià shēng shí yú yòuzhǎng zhōng fàng dà guāng míng míng qīng
天将下生时，于右掌中放大光明，名：清

jìng jìng jiè xī néng yán jìng yī qiè sān qiān dà qiān shì jiè qí zhōng ruò
净境界，悉能严净一切三千大千世界，其中若

yǒu yǐ dé wú lòu zhū pì zhī fó jué sī guāngzhě jí shě shòu mìng ruò
有已得无漏诸辟支佛觉斯光者，即舍寿命；若

bù jué zhě guāng míng lì gù xǐ zhì tā fāng yú shì jiè zhōng yī qiè
不觉者，光明力故，徙置他方；余世界中一切

zhū mó jí zhū wàidào yǒujiànzhòngshēng jiē yì xǐ zhì tā fāng shì jiè
诸魔及诸外道、有见众生，皆亦徙置他方世界，

wéichúzhū fó shén lì suǒ chí yìng huà zhòngshēng shì wéi dì sān suǒ shì
唯除诸佛神力所持应化众生。是为第三所示

xiàn shì fó zǐ pú sà mó hē sà yú dōushuàitiānjiāng xià shēng shí
现事。佛子！菩萨摩诃萨于兜率天将下生时，

cóng qí liǎng xī fàng dà guāngmíng míng qīngjìng zhuāngyán pǔ zhào
从其两膝放大光明，名：清净庄严，普照

yī qiè zhū tiāngōngdiàn xià cóng hù shì shàng zhì jìng jū mǐ bù zhōu
一切诸天宫殿，下从护世，上至净居，靡不周

biàn bǐ zhū tiānděng xián zhī pú sà yú dōushuàitiānjiāng yù xià shēng
遍；彼诸天等，咸知菩萨于兜率天将欲下生，

jù huáiliàn mù bēi tàn yōunǎo gè chí zhǒngzhǒng huāmán yī fú
俱怀恋慕，悲叹忧恼，各持种种华鬘、衣服、

tú xiāng mò xiāng fān gài jì yuè yì pú sà suǒ gōngjìng gòngyǎng
涂香、末香、幡盖、妓乐，诣菩萨所恭敬供养，

suí zhú xià shēng nǎi zhì niè pán shì wéi dì sì suǒ shì xiàn shì fó zǐ
随逐下生乃至涅槃。是为第四所示现事。佛子！

pú sà mó hē sà zài dōushuàitiānjiāng xià shēng shí yú wàn zì jīn gāng
菩萨摩诃萨在兜率天将下生时，于卍字金刚

zhuāngyán xīn zàng zhōng fàng dà guāngmíng míng wú néng shèng chuáng
庄严心藏中放大光明，名：无能胜幢，

pǔ zhào shí fāng yī qiè shì jiè jīn gāng lì shì shí yǒu bǎi yì jīn gāng
普照十方一切世界金刚力士；时，有百亿金刚

lì shì jiē xī lái jí suí zhú shì wèi shǐ yú xià shēng nǎi zhì niè pán
力士皆悉来集，随逐侍卫，始于下生，乃至涅槃。

shì wéi dì wǔ suǒ shì xiàn shì fó zǐ pú sà mó hē sà yú dōushuài
是为第五所示现事。佛子！菩萨摩诃萨于兜率

tiānjiāng xià shēng shí cóng qí shēnshàng yī qiè máokǒngfàng dà guāng
天将下生时，从其身上一切毛孔放大光

míng míng fēn bié zhòngshēng pǔ zhào yī qiè dà qiān shì jiè biàn
明，名：分别众生，普照一切大千世界，遍

chù yī qiè zhū pú sà shēn fù chù yī qiè zhū tiān shì rén zhū pú sà
触一切诸菩萨身，复触一切诸天世人；诸菩萨

děngxián zuò shì niàn wǒ yīng zhù cǐ gòngyǎng rú lái jiào huà zhòng
等咸作是念：‘我应住此，供养如来，教化众

shēng shì wéi dì liù suǒ shì xiàn shì fó zǐ pú sà mó hē sà yú
生。’是为第六所示现事。佛子！菩萨摩诃萨于

dōushuàitiānjiāng xià shēng shí cóng dà mó ní bǎozàngdiànzhōngfàng dà
兜率天将下生时，从大摩尼宝藏殿中放大

guāngmíng míng shànzhùguānchá zhào cǐ pú sà dāngshēng zhī chù
光明，名：善住观察，照此菩萨当生之处

suǒ tuō wánggōng qí guāngzhào yǐ zhū yú pú sà jiē gòng suí zhú xià
所托王宫；其光照已，诸余菩萨皆共随逐下

yán fú tí ruò yú qí jiā ruò qí jù luò ruò qí chéng yì ér xiàn
阎浮提，若于其家、若其聚落、若其城邑而现

shòushēng wèi yù jiàohuàzhūzhòngshēng gù shì wéi dì qī suǒ shì xiàn
受生，为欲教化诸众生故。是为第七所示现

shì fó zǐ pú sà mó hē sà yú dōushuàitiān lín xià shēng shí cóng
事。佛子！菩萨摩诃萨于兜率天临下生时，从

tiāngōngdiàn jí dà lóu gé zhū zhuāngyánzhōngfàng dà guāngmíng míng
天宫殿及大楼阁诸庄严中放大光明，名：

yī qiè gōngdiànqīngjìng zhuāngyán zhào suǒ shēng mǔ fù guāngmíngzhào
一切宫殿清净庄严，照所生母腹；光明照

yǐ lìng pú sà mǔ ān wēnkuài lè jù zú chéng jiù yī qiè gōng dé
已，令菩萨母安隐快乐，具足成就一切功德，

qí mǔ fù zhōng zì rán ér yǒuguǎng dà lóu gé dà mó ní bǎo ér wéi
其母腹中自然而有广大楼阁大摩尼宝而为

zhuāngyán wèi yù ān chǔ pú sà shēn gù shì wéi dì bā suǒ shì xiàn shì
庄严，为欲安处菩萨身故。是为第八所示现事。

fó zǐ pú sà mó hē sà yú dōushuàitiān lín xià shēng shí cóng liǎng
佛子！菩萨摩诃萨于兜率天临下生时，从两

zú xià fàng dà guāngmíng míngwéi shànzhù ruò zhū tiān zǐ jí zhū fàn
足下放大光明，名为：善住；若诸天子及诸梵

tiān qí mìngjiāngzhōng méngguāngzhàochù jiē dé zhùshòu gòngyǎng pú
天其命将终，蒙光照触皆得住寿，供养菩

sà cóngchū xià shēng nǎi zhì niè pán shì wéi dì jiǔ suǒ shì xiàn shì fó
萨从初下生乃至涅槃。是为第九所示现事。佛

zǐ pú sà mó hē sà yú dōushuàitiān lín xià shēng shí cóng suí hǎo
子！菩萨摩诃萨于兜率天临下生时，从随好

zhōngfàng dà guāngmíng míng rì yuè zhuāngyán shì xiàn pú sà zhǒng
中放大光明，名日月⁹庄严，示现菩萨种

zhǒngzhū yè shí zhū rén tiān huò jiàn pú sà zhù dōushuàitiān huò
种诸业；时，诸人、天或见菩萨住兜率天，或

⁹ 名曰眼

jiàn rù tāi huòjiànchūshēng huòjiànchū jiā huòjiànchéngdào huò
见入胎，或见初生，或见出家，或见成道，或
jiànxiángmó huòjiànzhuàn fǎ lún huòjiàn rù niè pán shì wéi dì shí
见降魔，或见转法轮，或见入涅槃。是为第十
suǒ shì xiàn shì fó zǐ pú sà mó hē sà yú shēn yú zuò yú gōng
所示现事。佛子！菩萨摩訶萨于身、于座、于宫
diàn yú lóu gé zhōng fàng rú shì děngbǎiwàn ā sēng qí guāngmíng
殿、于楼阁中，放如是等百万阿僧祇光明，
xī xiànzhǒngzhǒngzhū pú sà yè xiàn shì yè yǐ jù zú yī qiè gōng dé
悉现种种诸菩萨业；现是业已，具足一切功德
fǎ gù cóngdōushuàitiān xià shēngrén jiān
法故，从兜率天下生人间。

大方广佛华严经卷第五十八

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mò tuó nán ā bō là dì hē duō zhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

pǔ guāng sān huì wàn xíng yuán xiū pǔ xián píng xiè èr qiān chóu
普光三会.万行圆修.普贤瓶泻二千酬.

kǔ hǎi fàn cí zhōu yī jù quán shōu fǎ yì yī qí zhōu
苦海泛慈舟.一句全收.法义一齐周.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huā yán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

南無華嚴海會佛菩薩 三稱	四生九有同登華藏玄門 八難三塗共入毗盧性海	婆功德大法界沐恩波	四十二字妙陀羅字字包含義理多	時普願法界眾生入般若波羅蜜門	邏	那	左
					郎楞籠盧勞	囊能濃奴獠	臧增宗租遭
					來黎嶙闌林藍婁邏	痢泥年難訛南窈那	災賚津錢浸簪陬左
						唱	
						邏	那
							左
							字

4. ^{zao}左 臧 ^{zang}增 ^{zeng}宗 ^{zong}租 ^{zu}遭 ^{zao}災 ^{zai}賚 ^{zi}津 ^{zin}錢 ^{zan}浸 ^{zin}簪 ^{zan}攸 ^{zou}左 ^{zao}左

唱 ^{zao}左 ^{zi}字 ^{shí}時。 普 ^{pǔ}願 ^{yàn}法 ^{fǎ}界 ^{jiè}眾 ^{zhòng}生 ^{shēng}。 入 ^{rù}般 ^{bō}若 ^{rě}波 ^{luó}羅 ^{mì}蜜 ^{mén}門。

nao nang neng nong nu nao nai ni nin nan nin nan nou nao
5. 那 囊 能 濃 奴 獠 痢 泥 年 難 詎 南 寗 那

chàng nao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 那 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

lao lang leng long lu lao lai li lin lan lin lan lou lao
6. 邏 郎 楞 籠 盧 勞 來 黎 嶙 闌 林 蓝 婁 邏

chàng lao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 邏 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō zao nao
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 左 那

lao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
邏 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòng shēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì wǔ shí jiǔ
大方广佛华严经卷第五十九

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

lí shì jiān pǐn dì sān shí bā zhī qī
离世间品第三十八之七

fó zǐ pú sà mó hē sà shì xiànchǔ tāi yǒu shí zhǒng shì
“佛子！菩萨摩诃萨示现处胎，有十种事。

hé děng wéi shí fó zǐ pú sà mó hē sà wèi yù chéng jiù xiǎo xīn
何等为十？佛子！菩萨摩诃萨为欲成就小心

liè jiě zhūzhòngshēng gù bú yù lìng bǐ qǐ rú shì niàn jīn cǐ pú
劣解诸众生故，不欲令彼起如是念：‘今此菩

sà zì rán huàshēng zhì huì shàngēn bù cóng xiū dé shì gù pú sà
萨自然化生，智慧善根不从修得。’是故菩萨

shì xiànchǔ tāi shì wéi dì yī shì pú sà mó hē sà wèi chéngshú fù
示现处胎。是为第一事。菩萨摩诃萨为成熟父

mǔ jí zhūjuànshǔ sù shì tóngxíngzhòngshēngshàngēn shì xiànchǔ tāi
母及诸眷属宿世同行众生善根，示现处胎。

hé yǐ gù bǐ jiē yīng yǐ jiàn yú chǔ tāi chéngshú suǒyǒu zhūshàngēn
何以故？彼皆应以见于处胎成熟所有诸善根

gù shì wéi dì èr shì pú sà mó hē sà rù mǔ tāi shí zhèngniàn
故。是为第二事。菩萨摩诃萨入母胎时，正念

zhèng zhī wú yǒu mí huò zhù mǔ tāi yǐ xīn héngzhèngniàn yì wú
正知，无有迷惑；住母胎已，心恒正念，亦无

cuòluàn shì wéi dì sān shì pú sà mó hē sà zài mǔ tāi zhōng cháng yǎn
错乱。是为第三事。菩萨摩诃萨在母胎中常演

shuō fǎ shí fāng shì jiè zhū dà pú sà shì fàn sì wáng jiē lái
说法，十方世界诸大菩萨、释、梵、四王皆来

jí huì xī lìng huò dé wú liàngshén lì wú biān zhì huì pú sà chǔ
集会，悉令获得无量神力、无边智慧，菩萨处

tāi chéng jiù rú shì biàn cái shèngyòng shì wéi dì sì shì pú sà
胎成就如是辩才、胜用。是为第四事。菩萨

mó hē sà zài mǔ tāi zhōng jí dà zhòng huì yǐ běnyuàn lì jiàohuà yī
摩诃萨在母胎中集大众会，以本愿力教化一

qiè zhū pú sà zhòng shì wéi dì wǔ shì pú sà mó hē sà yú rén zhōng
切诸菩萨众。是为第五事。菩萨摩诃萨于人中
chéng fó yīng jù rén jiān zuì shèngshòushēng yǐ cǐ shì xiàncǔ yú mǔ
成佛，应具人间最胜受生，以此示现处于母
tāi shì wéi dì liù shì pú sà mó hē sà zài mǔ tāi zhōng sānqiān
胎。是为第六事。菩萨摩诃萨在母胎中，三千
dà qiān shì jiè zhòngshēng xī jiàn pú sà rú míng jìng zhōng jiàn qí miàn
大千世界众生悉见菩萨，如明镜中见其面
xiàng ěr shí dà xīn tiān lóng yè chā qián tà pó ā xiū
像；尔时，大心天、龙、夜叉、乾闥婆、阿修
luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng
罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等，
jiē yì pú sà gōng jìng gòng yǎng shì wéi dì qī shì pú sà mó hē
皆诣菩萨，恭敬供养。是为第七事。菩萨摩诃
sà zài mǔ tāi zhōng tā fāng shì jiè yī qiè zuì hòushēng pú sà zài mǔ
萨在母胎中，他方世界一切最后生菩萨在母
tāi zhě jiē lái gòng huì shuō dà jí fǎ mén míng guǎng dà zhì huì
胎者，皆来共会，说大集法门，名：广大智慧
zàng shì wéi dì bā shì pú sà mó hē sà zài mǔ tāi shí rù lí gòu
藏。是为第八事。菩萨摩诃萨在母胎时，入离垢
zàng sān mèi yǐ sān mèi lì yú mǔ tāi zhōng xiàn dà gōng diàn zhǒng
藏三昧，以三昧力，于母胎中现大宫殿，种
zhǒng yán shì xī jiē miào hǎo dōu shuài tiān gōng bù kě wéi bǐ ér lìng
种严饰悉皆妙好，兜率天宫不可为比，而令
mǔ shēn ān wěn wú huàn shì wéi dì jiǔ shì pú sà mó hē sà zhù mǔ
母身安隐无患。是为第九事。菩萨摩诃萨住母
tāi shí yǐ dà wēi lì xīng gòng yǎng jù míng kāi dà fú dé lí gòu
胎时，以大威力兴供养具，名：开大福德离垢
zàng pǔ biàn shí fāng yī qiè shì jiè gòng yǎng yī qiè zhū fó rú lái
藏，普遍十方一切世界，供养一切诸佛如来，
bǐ zhū rú lái xián wèi yǎn shuō wú biān pú sà zhù chù fǎ jiè zàng shì wéi
彼诸如来咸为演说无边菩萨住处法界藏。是为
dì shí shì fó zǐ shì wéi pú sà mó hē sà shì xiàncǔ tāi shí zhǒng
第十事。佛子！是为菩萨摩诃萨示现处胎十种
shì ruò zhū pú sà liǎo dá cǐ fǎ zé néng shì xiànshèn wēi xì qù
事。若诸菩萨了达此法，则能示现甚微细趣。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngshèn wēi xì qù hé
“佛子！菩萨摩诃萨有十种甚微细趣。何

děngwéi shí suǒwèi zài mǔ tāi zhōng shì xiàncū fā pú tí xīn
等为十？所谓：在母胎中，示现初发菩提心，
nǎi zhì guàndǐng dì zài mǔ tāi zhōng shì xiànzhù dōushuàitiān zài mǔ
乃至灌顶地；在母胎中，示现住兜率天；在母
tāi zhōng shì xiàncūshēng zài mǔ tāi zhōng shì xiàntóng zǐ dì
胎中，示现初生；在母胎中，示现童子地；
zài mǔ tāi zhōng shì xiàncūwánggōng zài mǔ tāi zhōng shì xiàncū
在母胎中，示现处王宫；在母胎中，示现出
jiā zài mǔ tāi zhōng shì xiàn kǔ xíng wǎng yì dào chǎng chéngděng
家；在母胎中，示现苦行，往诣道场，成等
zhèngjué zài mǔ tāi zhōng shì xiàn zhuàn fǎ lún zài mǔ tāi zhōng
正觉；在母胎中，示现转法轮；在母胎中，
shì xiàn bō niè pán zài mǔ tāi zhōng shì xiàn dà wēi xì wèi yī
示现般涅槃；在母胎中，示现大微细，谓：一
qiè pú sà xíng yī qiè rú lái zì zài shén lì wú liàng chā bié mén fó zǐ
切菩萨行一切如来自在神力无量差别门。佛子！
shì wéi pú sà mó hē sà zài mǔ tāi zhōng shí zhǒng wēi xì qù ruò zhū pú
是为菩萨摩訶萨在母胎中十种微细趣。若诸菩
sà ān zhù cǐ fǎ zé dé rú lái wú shàng dà zhì huì wēi xì qù
萨安住此法，则得如来无上大智慧微细趣。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒngshēng hé děngwéi
“佛子！菩萨摩訶萨有十种生。何等为
shí suǒwèi yuǎn lí yú chī zhèngniànzhèng zhī shēng fàng dà guāng
十？所谓：远离愚痴正念正知生；放大光
míngwǎng pǔ zhào sān qiān dà qiān shì jiè shēng zhù zuì hòu yǒu gèng bú
明网普照三千大千世界生；住最后有更不
shòu hòu shēnshēng bù shēng bù qǐ shēng zhī sān jiè rú huànshēng
受后身生；不生不起生；知三界如幻生；
yú shí fāng shì jiè pǔ xiànshēnshēng zhèng yī qiè zhì zhì shēnshēng fàng
于十方世界普现身生；证一切智智身生；放
yī qiè fó guāng míng pǔ jué wù yī qiè zhòngshēngshēnshēng rù dà zhì
一切佛光明普觉悟一切众生身生；入大智
guānchásān mèishēnshēng fó zǐ pú sà shēng shí zhèndòng yī qiè
观察三昧身生；佛子！菩萨生时，震动一切
fó chà jiě tuō yī qiè zhòngshēng chú miè yī qiè è dào yǐng bì yī
佛刹，解脱一切众生，除灭一切恶道，映蔽一
qiè zhū mó wú liàng pú sà jiē lái jí huì fó zǐ shì wéi pú sà mó
切诸魔，无量菩萨皆来集会。佛子！是为菩萨摩

hē sà shí zhǒngshēng wèitiáo fú zhòngshēng gù rú shì shì xiàn
诃萨十种生，为调伏众生故，如是示现。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ shí shì gù shì xiàn wēixiào
“佛子！菩萨摩诃萨以十事故，示现微笑

xīn zì shì hé děng wéi shí suǒ wèi pú sà mó hē sà niànyán
心自誓。何等为十？所谓：菩萨摩诃萨念言：

yī qiè shì jiān mò zài yù ní chú wǒ yī rén wú néng miǎn jì
‘一切世间没在欲泥，除我一人无能勉¹⁰济。’

rú shì zhī yǐ xī yí wēixiào xīn zì shì fù niànyán yī qiè shì
如是知己，熙怡微笑心自誓。复念言：‘一切世

jiān fán nǎo suǒ máng wéi wǒ jīn zhě jù zú zhì huì rú shì zhī yǐ
间烦恼所盲，唯我今者具足智慧。’如是知己，

xī yí wēixiào xīn zì shì yòuniànyán wǒ jīn yīn cǐ jiǎ míngshēn
熙怡微笑心自誓。又念言：‘我今因此假名身

gù dāng dé rú lái chōng mǎn sān shì wú shàng fǎ shēn rú shì zhī
故，当得如来充满三世无上法身。’如是知

yǐ xī yí wēixiào xīn zì shì pú sà ěr shí yǐ wú zhàng ài yǎn
己，熙怡微笑心自誓。菩萨尔时，以无障碍眼，

biàn guān shí fāng suǒ yǒu fàn tiān nǎi zhì yī qiè dà zì zài tiān zuò shì
遍观十方所有梵天，乃至一切大自在天，作是

niànyán cǐ děng zhòngshēng jiē zì wèi wéi yǒu dà zhì lì rú
念言：‘此等众生，皆自谓为有大智力。’如

shì zhī yǐ xī yí wēixiào xīn zì shì pú sà ěr shí guān zhū zhòngshēng
是知己，熙怡微笑心自誓。菩萨尔时观诸众生，

jiǔ zhòngshàngēn jīn jiē tuì mò rú shì zhī yǐ xī yí wēixiào xīn
久种善根，今皆退没；如是知己，熙怡微笑心

zì shì pú sà guānjiàn shì jiānzhǒng zǐ suǒzhòng suī shǎo huòguǒ
自誓。菩萨观见世间种子，所种虽少，获果

shènduō rú shì zhī yǐ xī yí wēixiào xīn zì shì pú sà guānjiàn
甚多；如是知己，熙怡微笑心自誓。菩萨观见

yī qiè zhòngshēng méng fó suǒjiào bì dé lì yì rú shì zhī yǐ
一切众生，蒙佛所教，必得利益；如是知己，

xī yí wēixiào xīn zì shì pú sà guānjiànguò qù shì zhōngtóng xíng pú
熙怡微笑心自誓。菩萨观见过去世中同行菩

sà rǎn zhuó yú shì bù dé fó fǎ guāng dà gōng dé rú shì zhī yǐ
萨，染著余事，不得佛法广大功德，如是知己，

¹⁰ 大正藏：免

xī yí wēixiào xīn zì shì pú sà guānjiànguò qù shì zhōnggòngtóng jí
熙怡微笑心自誓。菩萨观见过去世中共同¹¹集
huì zhūtiānrénděng zhì jīn yóu zài fán fū zhī dì bù néngshě lí
会诸天等人等，至今犹在凡夫之地，不能舍离，
yì bù pí yàn rú shì zhī yǐ xī yí wēixiào xīn zì shì pú sà ěr
亦不疲厌；如是知己，熙怡微笑心自誓。菩萨尔
shí wéi yī qiè rú lái guāng míng suǒ chù bèi jiā xīn wèi xī yí wēi
时，为一切如来光明所触，倍加欣慰，熙怡微
xiào xīn zì shì shì wéi shí fó zǐ pú sà wèitiáo fú zhòngshēng gù
笑心自誓。是为十。佛子！菩萨为调伏众生故，
rú shì shì xiàn
如是示现。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ shí shì gù shì xíng qī bù
“佛子！菩萨摩诃萨以十事故，示行七步。

hé děng wéi shí suǒ wèi xiàn pú sà lì gù shì xíng qī bù xiàn shī
何等为十？所谓：现菩萨力故，示行七步；现施
qī cái gù shì xíng qī bù mǎn dì shényuàn gù shì xíng qī bù
七财故，示行七步；满地神愿故，示行七步；
xiàn chāo sān jiè xiàng gù shì xíng qī bù xiàn pú sà zuì shèng xíng chāo
现超三界相故，示行七步；现菩萨最胜行超
guò xiàng wáng niú wáng shī zǐ wáng xíng gù shì xíng qī bù xiàn
过象王、牛王、师子王行故，示行七步；现
jīn gāng dì xiàng gù shì xíng qī bù xiàn yù yǔ zhòng shēng yǒng měng
金刚地相故，示行七步；现欲与众生勇猛
lì gù shì xíng qī bù xiàn xiū xíng qī jué bǎo gù shì xíng qī bù
力故，示行七步；现修行七觉宝故，示行七步；
xiàn suǒ dé fǎ bù yóu tā jiào gù shì xíng qī bù xiàn yú shì jiān zuì
现所得法不由他教故，示行七步；现于世间最
shèng wú bǐ gù shì xíng qī bù shì wéi shí fó zǐ pú sà wèitiáo
胜无比故，示行七步。是为十。佛子！菩萨为调
fú zhòng shēng gù rú shì shì xiàn
伏众生故，如是示现。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ shí shì gù xiàn chū tóng zǐ
“佛子！菩萨摩诃萨以十事故，现处童子

dì hé děng wéi shí suǒ wèi wèi xiàn tōng dá yī qiè shì jiān wén zì
地。何等为十？所谓：为现通达一切世间文字、

¹¹ 大正藏：同共

suàn jì tú shū yìn xǐ zhǒngzhǒng yè gù chǔtóng zǐ dì wèixiàn
算 计、图 书、印 玺 种 种 业 故，处 童 子 地；为 现
tōng dá yī qiè shì jiānxiàngmǎ chēshèng hú shǐ jiàn jǐ zhǒngzhǒng
通 达 一 切 世 间 象 马、车 乘、弧 矢、剑 戟 种 种
yè gù chǔtóng zǐ dì wèixiàntōng dá yī qiè shì jiānwén bǐ tán lùn
业 故，处 童 子 地；为 现 通 达 一 切 世 间 文 笔 谈 论
bó yì xī xì zhǒngzhǒng shì gù chǔtóng zǐ dì wèixiànyuǎn lí
博 弈、嬉 戏 种 种 事 故，处 童 子 地；为 现 远 离
shēn yǔ yì yè zhūguò shī gù chǔtóng zǐ dì wèixiàn rù dìngzhù
身、语、意 业 诸 过 失 故，处 童 子 地；为 现 入 定 住
niè pánmén zhōubiàn shí fāng wú liàng shì jiè gù chǔtóng zǐ dì wèi
涅 槃 门，周 遍 十 方 无 量 世 界 故，处 童 子 地；为
xiàn qí lì chāoguò yī qiè tiān lóng yè chā qián tà pó ā xiū
现 其 力 超 过 一 切 天、龙、夜 叉、乾 闥 婆、阿 修
luó jiā lóu luó jǐn nà luó mā hóu luó qié shì fàn hù shì
罗、迦 楼 罗、紧 那 罗、摩 睺 罗 伽、释、梵、护 世、
rén fēi rén děng gù chǔtóng zǐ dì wèixiàn pú sà sè xiàng wēi guāng
人、非 人 等 故，处 童 子 地；为 现 菩 萨 色 相 威 光
chāoguò yī qiè shì fàn hù shì gù chǔtóng zǐ dì wèi lìng dān
超 过 一 切 释、梵、护 世 故，处 童 子 地；为 令 耽
zhuó yù lè zhòngshēnghuān xǐ yào fǎ gù chǔtóng zǐ dì wèi zūn zhòng
著 欲 乐 众 生 欢 喜 乐 法 故，处 童 子 地；为 尊 重
zhèng fǎ qín gòng yǎng fó zhōubiàn shí fāng yī qiè shì jiè gù chǔ
正 法，勤 供 养 佛，周 遍 十 方 一 切 世 界 故，处
tóng zǐ dì wèixiàn dé fó jiā bèi méng fǎ guāng míng gù chǔtóng zǐ
童 子 地；为 现 得 佛 加 被 蒙 法 光 明 故，处 童 子
dì shì wéi shí
地。是 为 十。

fó zǐ pú sà mó hē sà xiàntóng zǐ dì yǐ yǐ shí shì
“佛 子！菩 萨 摩 诃 萨 现 童 子 地 已，以 十 事

gù xiànchǔwánggōng hé děng wéi shí suǒ wèi wèi lìng sù shì tóng xíng
故 现 处 王 宫。何 等 为 十？所 谓：为 令 宿 世 同 行
zhòngshēngshàngēnchéngshú gù xiànchǔwánggōng wèixiǎn shì pú sà
众 生 善 根 成 熟 故，现 处 王 宫；为 显 示 菩 萨
shàngēn lì gù xiànchǔwánggōng wèi zhū rén tiāndānzhuó lè jù
善 根 力 故，现 处 王 宫；为 诸 人、天 耽 著 乐 具，
shì xiàn pú sà dà wēi dé lè jù gù xiànchǔwánggōng shùn wǔ zhuó shì
示 现 菩 萨 大 威 德 乐 具 故，现 处 王 宫；顺 五 浊 世

zhòngshēng xīn gù xiànchǔwánggōng wèixiàn pú sà dà wēi dé lì néng
众 生 心 故， 现 处 王 宫； 为 现 菩 萨 大 威 德 力 能
yú shēngōng rù sānmèi gù xiànchǔwánggōng wèiling sù shì tóngyuàn
于 深 宫 入 三 昧 故， 现 处 王 宫； 为 令 宿 世 同 愿
zhòngshēngmǎn qí yì gù xiànchǔwánggōng yù lìng fù mǔ qīn qī
众 生 满 其 意 故， 现 处 王 宫； 欲 令 父 母 亲 戚、
juànshǔmǎnsuǒyuàn gù xiànchǔwánggōng yù yǐ jì yuèchūmiào fǎ
眷 属 满 所 愿 故， 现 处 王 宫； 欲 以 妓 乐 出 妙 法
yīn gòngyǎng yī qiè zhū rú lái gù xiànchǔwánggōng yù yú gōng nèi
音 供 养 一 切 诸 如 来 故， 现 处 王 宫； 欲 于 宫 内
zhù wēimiào sānmèi shǐ cóng chéng fó nǎi zhì niè pán jiē shì xiàn gù xiàn
住 微 妙 三 昧， 始 从 成 佛 乃 至 涅 槃 皆 示 现 故， 现
chǔwánggōng wèi suí shùnshǒu hù zhū fó fǎ gù xiànchǔwánggōng
处 王 宫； 为 随 顺 守 护 诸 佛 法 故， 现 处 王 宫。
shì wéi shí zuì hòushēn pú sà rú shì shì xiànchǔwánggōng yǐ rán hòu
是 为 十。 最 后 身 菩 萨 如 是 示 现 处 王 宫 已， 然 后
chū jiā
出 家。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ shí shì gù shì xiànchū jiā
“佛 子！ 菩 萨 摩 诃 萨 以 十 事 故， 示 现 出 家。

hé děng wéi shí suǒ wèi wèi yàn jū jiā gù shì xiànchū jiā wèi zhuó
何 等 为 十？ 所 谓： 为 厌 居 家 故， 示 现 出 家； 为 著
jiā zhòngshēng líng shě lí gù shì xiànchū jiā wèi suí shùn xìn yào shèng
家 众 生 令 舍 离 故， 示 现 出 家； 为 随 顺 信 乐 圣
rén dào gù shì xiànchū jiā wèi xuān yáng zàn tàn chū jiā gōng dé gù
人 道 故， 示 现 出 家； 为 宣 扬 赞 叹 出 家 功 德 故，
shì xiànchū jiā wèi xiǎn yǒng lí èr biān jiàn gù shì xiànchū jiā wèi
示 现 出 家； 为 显 永 离 二 边 见 故， 示 现 出 家； 为
lìng zhòngshēng lí yù lè wǒ lè gù shì xiànchū jiā wèi xiān xiàn chū
令 众 生 离 欲 乐、 我 乐 故， 示 现 出 家； 为 先 现 出
sān jiè xiàng gù shì xiànchū jiā wèi xiàn zì zài bù shǔ tā gù shì xiàn
三 界 相 故， 示 现 出 家； 为 现 自 在 不 属 他 故， 示 现
chū jiā wèi xiān dāng dé rú lái shí liú wú wèi fǎ gù shì xiànchū jiā
出 家； 为 显 当 得 如 来 十 九 无 畏 法 故， 示 现 出 家；
zuì hòu pú sà fǎ yīng ěr gù shì xiànchū jiā shì wéi shí pú sà yǐ
最 后 菩 萨 法 应 尔 故， 示 现 出 家。 是 为 十。 菩 萨 以
cǐ tiáo fú zhòngshēng
此 调 伏 众 生。

fó zǐ pú sà mó hē sà wèi shí zhǒng shì gù shì xíng kǔ
“佛子！菩萨摩诃萨为十种事故，示行苦

xíng hé děng wéi shí suǒ wèi wèi chéng jiù liè jiě zhòng shēng gù
行。何等为十？所谓：为成就劣解众生故，

shì xíng kǔ xíng wèi bá xié jiàn zhòng shēng gù shì xíng kǔ xíng wèi bú
示行苦行；为拔邪见众生故，示行苦行；为不

xìn yè bào zhòng shēng lìng jiàn yè bào gù shì xíng kǔ xíng wèi suí shùn zá
信业报众生令见业报故，示行苦行；为随顺杂

rǎn shì jiè fǎ yīng ěr gù shì xíng kǔ xíng shì néng rěn qú láo qín xiū dào
染世界法应尔故，示行苦行；示能忍劬劳勤修道

gù shì xíng kǔ xíng wèi lìng zhòng shēng yào qiú fǎ gù shì xíng kǔ xíng
故，示行苦行；为令众生乐求法故，示行苦行；

wèi zhuó yù lè wǒ lè zhòng shēng gù shì xíng kǔ xíng wèi xiǎn pú sà
为著欲乐、我乐众生故，示行苦行；为显菩萨

qǐ xíng shū shèng nǎi zhì zuì hòu shēng yóu bù shě qín jīng jìn gù shì xíng
起行殊胜，乃至最后生犹不舍勤精进故，示行

kǔ xíng wèi lìng zhòng shēng yào jì jìng fǎ zēng zhǎng shàn gēn gù shì
苦行；为令众生乐寂静法，增长善根故，示

xíng kǔ xíng wèi zhū tiān shì rén zhū gēn wèi shú dài shí chéng shú gù
行苦行；为诸天、世人诸根未熟，待时成熟故，

shì xíng kǔ xíng shì wéi shí pú sà yǐ cǐ fāng biàn tiáo fú yī qiè zhòng
示行苦行。是为十。菩萨以此方便调伏一切众

shēng
生。

fó zǐ pú sà mó hē sà wǎng yì dào chǎng yǒu shí zhǒng
“佛子！菩萨摩诃萨往诣道场有十种

shì hé děng wéi shí suǒ wèi yì dào chǎng shí zhào yào yī qiè shì
事。何等为十？所谓：诣道场时，照耀一切世

jiè yì dào chǎng shí zhèn dòng yī qiè shì jiè yì dào chǎng shí
界；诣道场时，震动一切世界；诣道场时，

yú yī qiè shì jiè pǔ xiàn qí shēn yì dào chǎng shí jué wù yī qiè pú
于一切世界普现其身；诣道场时，觉悟一切菩

sà jí yī qiè sù shì tóng xíng zhòng shēng yì dào chǎng shí shì xiàn dào
萨及一切宿世同行众生；诣道场时，示现道

chǎng yī qiè zhuāng yán yì dào chǎng shí suí zhū zhòng shēng xīn zhī suǒ
场一切庄严；诣道场时，随诸众生心之所

yù ér wèi xiàn shēn zhǒng zhǒng wēi yí jí pú tí shù yī qiè zhuāng yán
欲，而为现身种种威仪，及菩提树一切庄严；

yì dào chǎng shí xiànjiàn shí fāng yī qiè rú lái yì dào chǎng shí
诣道 场 时， 现 见 十 方 一 切 如 来； 诣 道 场 时，

jǔ zú xià zú cháng rù sān mèi niànniàn chéng fó wú yǒu chāo gé
举 足、 下 足 常 入 三 昧， 念 念 成 佛 无 有 超 隔；

yì dào chǎng shí yī qiè tiān lóng yè chā qián tà pó ā xiū
诣 道 场 时， 一 切 天、 龙、 夜 叉、 乾 闥 婆、 阿 修

luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu luó qié shì fàn hù shì
罗、 迦 楼 罗、 紧 那 罗、 摩 睺 罗 伽、 释、 梵、 护 世

yī qiè zhū wáng gè bù xiāng zhī ér xìng zhǒng zhǒng shàng miào gòng yǎng
一 切 诸 王 各 不 相 知， 而 兴 种 种 上 妙 供 养；

yì dào chǎng shí yǐ wú ài zhì pǔ guān yī qiè zhū fó rú lái yú yī
诣 道 场 时， 以 无 碍 智， 普 观 一 切 诸 佛 如 来 于 一

qiè shì jiè xiū pú sà xíng ér chéng zhèng jué shì wéi shí pú sà yǐ cǐ
切 世 界 修 菩 萨 行 而 成 正 觉。 是 为 十。 菩 萨 以 此

jiào huà zhòng shēng
教 化 众 生。

fó zǐ pú sà mó hē sà zuò dào chǎng yǒu shí zhǒng shì
“佛 子！ 菩 萨 摩 诃 萨 坐 道 场 有 十 种 事。

hé děng wéi shí suǒ wèi zuò dào chǎng shí zhǒng zhǒng zhèng dòng yī
何 等 为 十？ 所 谓： 坐 道 场 时， 种 种 震 动 一

qiè shì jiè zuò dào chǎng shí píng děng zhào yào yī qiè shì jiè zuò dào
切 世 界； 坐 道 场 时， 平 等 照 耀 一 切 世 界； 坐 道

chǎng shí chú miè yī qiè zhū è qù kǔ zuò dào chǎng shí lìng yī qiè
场 时， 除 灭 一 切 诸 恶 趣 苦； 坐 道 场 时， 令 一 切

shì jiè jīn gāng suǒ chéng zuò dào chǎng shí pǔ guān yī qiè zhū fó rú
世 界 金 刚 所 成； 坐 道 场 时， 普 观 一 切 诸 佛 如

lái shī zǐ zhī zuò zuò dào chǎng shí xīn rú xū kōng wú suǒ fēn bié
来 师 子 之 座； 坐 道 场 时， 心 如 虚 空， 无 所 分 别；

zuò dào chǎng shí suí qí suǒ yìng xiàn shēn wēi yí zuò dào chǎng shí
坐 道 场 时， 随 其 所 应， 现 身 威 仪； 坐 道 场 时，

suí shùn ān zhù jīn gāng sān mèi zuò dào chǎng shí shòu yī qiè rú lái
随 顺 安 住 金 刚 三 昧； 坐 道 场 时， 受 一 切 如 来

shén lì suǒ chí qīng jìng miào chù zuò dào chǎng shí zì shàn gēn lì xī
神 力 所 持 清 净 妙 处； 坐 道 场 时， 自 善 根 力 悉

néng jiā bèi yī qiè zhòng shēng shì wéi shí
能 加 被 一 切 众 生。 是 为 十。

fó zǐ pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí yǒu shí zhǒng
“佛 子！ 菩 萨 摩 诃 萨 坐 道 场 时， 有 十 种

qí tè wèicéngyǒu shì hé děng wéi shí fó zǐ pú sà mó hē sà
奇特未曾有事。何等为十？佛子！菩萨摩訶萨
zuò dào chǎng shí shí fāng shì jiè yī qiè rú lái jiē xiàn qí qián xián jǔ
坐道场时，十方世界一切如来皆现其前，咸举
yòu shǒu ér chēng zàn yán shàn zāi shàn zāi wú shàng dǎo shī
右手而称赞言：‘善哉善哉！无上导师！’

shì wéi dì yī wèicéngyǒu shì pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí yī
是为第一未曾有事。菩萨摩訶萨坐道场时，一
qiè rú lái jiē xī hù niàn yǔ qí wēi lì shì wéi dì èr wèicéngyǒu shì
切如来皆悉护念，与其威力，是为第二未曾有事。

pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí sù shì tóng xíng zhū pú sà zhòng xī
菩萨摩訶萨坐道场时，宿世同行诸菩萨众悉
lái wéi rào yǐ zhǒng zhǒng zhuāng yán jù gōng jìng gòng yǎng shì wéi dì
来围绕，以种种庄严具恭敬供养，是为第

sān wèicéngyǒu shì pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí yī qiè shì jiè
三未曾有事。菩萨摩訶萨坐道场时，一切世界
cǎo mù cóng lín zhū wú qíng wù jiē qū shēn dī yǐng guī xiàng dào chǎng
草木、丛林诸无情物，皆曲身低影，归向道场，

shì wéi dì sì wèicéngyǒu shì pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí rù
是为第四未曾有事。菩萨摩訶萨坐道场时，入
sān mèi míng guān chá fǎ jiè cǐ sān mèi lì néng lìng pú sà yī qiè
三昧，名：观察法界，此三昧力能令菩萨一切

zhū xíng xī dé yuán mǎn shì wéi dì wǔ wèicéngyǒu shì pú sà mó hē
诸行悉得圆满，是为第五未曾有事。菩萨摩訶
sà zuò dào chǎng shí dé tuó luó ní míng zuì shàng lí gòu miào guāng
萨坐道场时，得陀罗尼，名：最上离垢妙光

hǎi zàng néng shòu yī qiè zhū fó rú lái dà yún fǎ yǔ shì wéi dì liù
海藏，能受一切诸佛如来大云法雨，是为第六
wèicéngyǒu shì pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí yǐ wēi dé lì xìng
未曾有事。菩萨摩訶萨坐道场时，以威德力兴

shàng miào gòng jù biàn yī qiè shì jiè gòng yǎng zhū fó shì wéi dì qī
上妙供具，遍一切世界供养诸佛，是为第七
wèicéngyǒu shì pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí zhù zuì shèng zhì
未曾有事。菩萨摩訶萨坐道场时，住最胜智，

xī xiàn liǎo zhī yī qiè zhòng shēng zhū gēn yì xíng shì wéi dì bā wèicéng
悉现了知一切众生诸根意行，是为第八未曾
yǒu shì pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí rù sān mèi míng shàn
有事。菩萨摩訶萨坐道场时，入三昧，名：善

jué cǐ sānmèi lì néng lìng qí shēnchōngmǎnsān shì jìn xū kōng jiè yī
觉，此三昧力能令其身充满三世尽虚空界一
qiè shì jiè shì wéi dì jiǔ wèicéngyǒu shì pú sà mó hē sà zuò dào
切世界，是为第九未曾有事。菩萨摩诃萨坐道
chǎng shí dé lí gòuguāngmíng wú ài dà zhì lìng qí shēn yè pǔ rù
场时，得离垢光明无碍大智，令其身业普入
sān shì shì wéi dì shí wèicéngyǒu shì fó zǐ shì wéi pú sà mó hē
三世，是为第十未曾有事。佛子！是为菩萨摩诃
sà zuò dào chǎng shí shí zhǒng qí tè wèicéngyǒu shì
萨坐道场时，十种奇特未曾有事。

fó zǐ pú sà mó hē sà zuò dào chǎng shí guān shí zhǒng
“佛子！菩萨摩诃萨坐道场时，观十种
yì gù shì xiànxíangmó hé děng wéi shí suǒ wèi wèizhuó shì zhòng
义故，示现降魔。何等为十？所谓：为浊世众
shēng yào yú dòuzhàn yù xiǎn pú sà wēi dé lì gù shì xiànxíangmó
生乐于斗战，欲显菩萨威德力故，示现降魔；
wèi zhū tiān shì rén yǒu huái yí zhě duàn bǐ yí gù shì xiànxíangmó
为诸天，世人有怀疑者，断彼疑故，示现降魔；
wèi jiào huà tiáo fú zhū mó jūn gù shì xiànxíangmó wèi yù lìng zhū tiān
为教化调伏诸魔军故，示现降魔；为欲令诸天、
shì rén yào jūn zhèn zhě xián lái jù guān xīn tiáo fú gù shì xiànxíang
世人乐军阵者，咸来聚观，心调伏故，示现降
mó wèi xiǎn shì pú sà suǒ yǒu wēi lì shì wú néng dí gù shì xiànxíang
魔；为显示菩萨所有威力世无能敌故，示现降
mó wèi yù fā qǐ yī qiè zhòng shēng yǒng měng lì gù shì xiànxíangmó
魔；为欲发起一切众生勇猛力故，示现降魔；
wèi āi mǐn mò shì zhū zhòng shēng gù shì xiànxíangmó wèi yù xiǎn shì nǎi
为哀愍末世诸众生故，示现降魔；为欲显示乃
zhì dào chǎng yóu yǒu mó jūn ér lái chù nǎo cǐ hòu nǎi dé chāo mó jìng
至道场犹有魔军而来触恼，此后乃得超魔境
jiè gù shì xiànxíangmó wèi xiǎn fán nǎo yè yòng léi liè dà cí shàn
界故，示现降魔；为显烦恼业用羸劣，大慈善
gēn shì lì qiáng shèng gù shì xiànxíangmó wèi yù suí shùn zhuó è shì
根势力强盛故，示现降魔；为欲随顺浊恶世
jiè suǒ xíng fǎ gù shì xiànxíangmó shì wéi shí
界所行法故，示现降魔。是为十。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǒu shí zhǒng chéng rú lái lì
“佛子！菩萨摩诃萨有十种成如来力。

hé děng wéi shí suǒ wèi chāo guò yī qiè zhòng mó fán nǎo yè gù
何等为十？所谓：超过一切众魔烦恼业故，
chéng rú lái lì jù zú yī qiè pú sà xíng yóu xì yī qiè pú sà sān
成如来力；具足一切菩萨行，游戏一切菩萨三
mèi mén gù chéng rú lái lì jù zú yī qiè pú sà guǎng dà chán dìng
昧门故，成如来力；具足一切菩萨广大禅定
gù chéng rú lái lì yuán mǎn yī qiè bái jìng zhù dào fǎ gù chéng
故，成如来力；圆满一切白净助道法故，成
rú lái lì dé yī qiè fǎ zhì huì guāng míng shàn sī wéi fēn bié gù
如来力；得一切法智慧光明，善思惟分别故，
chéng rú lái lì qí shēn zhōu biàn yī qiè shì jiè gù chéng rú lái lì
成如来力；其身周遍一切世界故，成如来力；
suǒ chū yán yīn xī yǔ yī qiè zhòng shēng xīn děng gù chéng rú lái lì
所出言音悉与一切众生心等故，成如来力；
néng yǐ shén lì jiā chí yī qiè gù chéng rú lái lì yǔ sān shì zhū fó
能以神力加持一切故，成如来力；与三世诸佛
shēn yǔ yì yè děng wú yǒu yì yú yī niàn zhōng liǎo sān shì fǎ gù
身、语、意业等无有异，于一念中了三世法故，
chéng rú lái lì dé shàn jué zhì sān mèi jù rú lái shí lì suǒ wèi
成如来力；得善觉智三昧，具如来十力，所谓：
shì chù fēi chù zhì lì nǎi zhì lòu jìn zhì lì gù chéng rú lái lì shì
是处非处智力乃至漏尽智力故，成如来力。是
wéi shí ruò zhū pú sà jù cǐ shí lì zé míng rú lái yīng zhèng
为十。若诸菩萨具此十力，则名：如来、应、正
děng jué
等觉。

fó zǐ rú lái yīng zhèng děng jué zhuàn dà fǎ lún yǒu shí
“佛子！如来、应、正等觉转大法轮有十

zhǒng shì hé děng wéi shí yī zhě jù zú qīng jìng sì wú wèi zhì
种事。何等为十？一者，具足清净四无畏智；
èr zhě chū shēng sì biàn suí shùn yīn shēng sān zhě shàn néng kāi chǎn
二者，出生四辩随顺音声；三者，善能开阐
sì zhēn dì xiàng sì zhě suí shùn zhū fó wú ài jiě tuō wǔ zhě
四真谛相；四者，随顺诸佛无碍解脱；五者，
néng lìng zhòng shēng xīn jiē jìng xìn liù zhě suǒ yǒu yán shuō jiē bù táng
能令众生心皆净信；六者，所有言说皆不唐
juān néng bá zhòng shēng zhū kǔ dú jiàn qī zhě dà bēi yuàn lì zhī
捐，能拔众生诸苦毒箭；七者，大悲愿力之

suǒ jiā chí bā zhě suí chū yīn shēng pǔ biàn shí fāng yī qiè shì jiè
所加持；八者，随出音声普遍十方一切世界；
jiǔ zhě yú ā sēng qí jié shuō fǎ bú duàn shí zhě suí suǒ shuō fǎ
九者，于阿僧祇劫说法不断；十者，随所说法
jiē néng shēng qǐ gēn lì jué dào chán dìng jiě tuō sān mèi děng
皆能生起根、力、觉道、禅定、解脱、三昧等
fǎ fó zǐ zhū fó rú lái zhuàn yú fǎ lún yǒu rú shì děng wú liàng
法。佛子！诸佛如来转于法轮，有如是等无量
zhǒng shì
种事。

fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué zhuàn fǎ lún shí yǐ
“佛子！如来、应、正等觉转法轮时，以
shí shì gù yú zhòngshēng xīn zhōngzhòng bái jìng fǎ wú kōngguò zhě
十事故，于众生心中种白净法，无空过者。
hé děng wéi shí suǒ wèi guò qù yuàn lì gù dà bēi suǒ chí gù
何等为十？所谓：过去愿力故；大悲所持故；
bù shě zhòngshēng gù zhì huì zì zài suí qí suǒ yào wèi shuō fǎ gù
不舍众生故；智慧自在，随其所乐为说法故；
bì yīng qí shí wèi céng shī gù suí qí suǒ yí wú wàng shuō gù
必应其时，未曾失故；随其所宜，无妄说故；
zhī sān shì zhì shàn liǎo zhī gù qí shēn zuì shèng wú yǔ děng gù
知三世智，善了知故；其身最胜，无与等故；
yán cí zì zài wú néng cè gù zhì huì zì zài suí suǒ fā yán xī kāi
言辞自在，无能测故；智慧自在，随所发言悉开
wù gù shì wéi shí
悟故。是为十。

fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué zuò fó shì yǐ guān
“佛子！如来、应、正等觉作佛事已，观
shí zhǒng yì gù shì bō niè pán hé děng wéi shí suǒ wèi shì yī
十种义故，示般涅槃。何等为十？所谓：示一
qiè xíng shí wú cháng gù shì yī qiè yǒu wéi fēi ān wěn gù shì dà niè
切行实无常故；示一切有为非安隐故；示大涅
pán shì ān wěn chù wú bù wèi gù yǐ zhū rén tiān yào zhuó sè shēn
槃是安隐处，无怖畏故；以诸人、天乐著色身，
wèi xiàn sè shēn shì wú cháng fǎ lìng qí yuàn zhù jìng fǎ shēn gù shì wú
为现色身是无常法，令其愿住净法身故；示无
cháng lì bù kě zhuǎn gù shì yī qiè yǒu wéi bù suí xīn zhù bú zì zài
常力不可转故；示一切有为不随心住，不自在

gù shì yī qiè sānyǒu jiē rú huàn huà bù jiān láo gù shì niè pán xìng
故；示一切三有皆如幻化，不坚牢故；示涅槃性
jiū jìng jiān láo bù kě huài gù shì yī qiè fǎ wú shēng wú qǐ ér yǒu
究竟坚牢，不可坏故；示一切法无生无起而有
jù jí sàn huài xiàng gù fó zǐ zhū fó shì zūn zuò fó shì yǐ suǒ
聚集、散坏相故；佛子！诸佛世尊作佛事已，所
yuàn mǎn yǐ zhuàn fǎ lún yǐ yīng huà dù zhě jiē huà dù yǐ yǒu zhū
愿满已，转法轮已，应化度者皆化度已，有诸
pú sà yīng shòu zūn hào chéng jì bié yǐ fǎ yīng rú shì rù yú bú biàn
菩萨应受尊号成记莝¹²已，法应如是入于不变
dà bō niè pán fó zǐ shì wéi rú lái yīng zhèng děng jué guān shí
大般涅槃。佛子！是为如来、应、正等觉观十
yì gù shì bō niè pán
义故，示般涅槃。

fó zǐ cǐ fǎ mén míng pú sà guǎng dà qīng jìng xíng wú
“佛子！此法门名：菩萨广大清净行。无
liàng zhū fó suǒ gòng xuān shuō néng lìng zhì zhě liǎo wú liàng yì jiē shēng
量诸佛所共宣说，能令智者了无量义皆生
huān xǐ lìng yī qiè pú sà dà yuàn dà xíng jiē dé xiāng xù fó zǐ
欢喜，令一切菩萨大愿、大行皆得相续。佛子！
ruò yǒu zhòng shēng dé wén cǐ fǎ wén yǐ xìn jiě jiě yǐ xiū xíng bì
若有众生得闻此法，闻已信解，解已修行，必
dé jí chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí hé yǐ gù yǐ rú
得疾成阿耨多罗三藐三菩提。何以故？以如
shuō xiū xíng gù fó zǐ ruò zhū pú sà bù rú shuō xíng dāng zhī shì
说修行故。佛子！若诸菩萨不如说行，当知是
rén yú fó pú tí zé wéi yǒng lí shì gù pú sà yīng rú shuō xíng fó zǐ
人于佛菩提则为永离，是故菩萨应如说行。佛子！
cǐ yī qiè pú sà gōng dé xíng chù jué dìng yì huā pǔ rù yī qiè fǎ pǔ
此一切菩萨功德行处决定义华，普入一切法，普
shēng yī qiè zhì chāo zhū shì jiān lí èr shèng dào bù yǔ yī qiè zhū
生一切智，超诸世间，离二乘道，不与一切诸
zhòng shēng gòng xī néng zhào liǎo yī qiè fǎ mén zēng zhǎng zhòng shēng
众生共，悉能照了一切法门，增长众生
chū shì shàn gēn lí shì jiān fǎ mén pǐn yīng zūn zhòng yīng tīng shòu
出世善根，离世间法门品，应尊重，应听受，

¹² 大正藏：别

yīngsòng chí yīng sī wéi yīngyuànyào yīng xiū xíng ruò néng rú shì
应诵持，应思惟，应愿乐，应修行；若能如是，
dāng zhī shì rén jí dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
当知是人疾得阿耨多罗三藐三菩提。”

shuō cǐ pǐn shí fó shén lì gù jí cǐ fǎ mén fǎ rú shì gù
说此品时，佛神力故，及此法门法如是故，
shí fāng wú liàng wú biān ā sēng qí shì jiè jiē dà zhèndòng dà guāng pǔ
十方无量无边阿僧祇世界皆大震动，大光普
zhào ěr shí shí fāng zhū fó jiē xiàn pǔ xián pú sà qián zànyán
照。尔时，十方诸佛皆现普贤菩萨前，赞言：

shàn zāi shàn zāi fó zǐ nǎi néng shuō cǐ zhū pú sà mó hē sà
“善哉善哉！佛子！乃能说此诸菩萨摩诃萨
gōng dé xíng chù jué dìng yì huā pǔ rù yī qiè fó fǎ chū shì jiān fǎ mén
功德行处决定义华普入一切佛法出世间法
pǐn fó zǐ rǔ yǐ shàn xué cǐ fǎ shàn shuō cǐ fǎ rǔ yǐ wēi
品。佛子！汝已善学此法，善说此法。汝以威
lì hù chí cǐ fǎ wǒ děng zhū fó xī jiē suí xǐ rú wǒ děng zhū fó
力护持此法，我等诸佛悉皆随喜；如我等诸佛
suí xǐ yú rǔ yī qiè zhū fó xī yì rú shì fó zǐ wǒ děng zhū fó
随喜于汝，一切诸佛悉亦如是。佛子！我等诸佛
xī gòng tóng xīn hù chí cǐ jīng lìng xiàn zài wèi lái zhū pú sà zhòng wèi
悉共同心护持此经，令现在、未来诸菩萨众未
céng wén zhě jiē dāng dé wén
曾闻者皆当得闻。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà chéng fó shén lì guān chá shí
尔时，普贤菩萨摩诃萨承佛神力，观察十
fāng yī qiè dà zhòng jì yú fǎ jiè ér shuō sòng yán
方一切大众泊于法界而说颂言：

yú wú liàng jié xiū kǔ xíng cóng wú liàng fó zhèng fǎ shēng
于无量劫修苦行 从无量佛正法生
lìng wú liàng zhòng zhù pú tí bǐ wú děng xíng tīng wǒ shuō
令无量众住菩提 彼无等行听我说
gòng wú liàng fó ér shě zhuó guǎng dù qún shēng bú zuò xiǎng
供无量佛而舍著 广度群生不作想
qiú fó gōng dé xīn wú yī bǐ shèng miào xíng wǒ jīn shuō
求佛功德心无依 彼胜妙行我今说
lí sān jiè mó fán nǎo yè jù shèng gōng dé zuì shèng xíng
离三界魔烦恼业 具圣功德最胜行

miè zhū chī huò xīn jì rán wǒ jīn shuō bǐ suǒ xíng dào
灭诸痴惑心寂然 我今说彼所行道
yǒng lí shì jiān zhū kuáng huàn zhǒng zhǒng biàn huà shì zhòng shēng
永离世间诸逛幻 种种变化示众生
xīn shēng zhù miè xiàn zhòng shì shuō bǐ suǒ néng lìng zhòng xǐ
心生住灭现众事 说彼所能令众喜
jiàn zhū zhòng shēng shēng lǎo sǐ fán nǎo yōu hèng suǒ chán pò
见诸众生生死 烦恼忧横所缠迫
yù lìng jiě tuō jiào fā xīn bǐ gōng dé xíng yīng tīng shòu
欲令解脱教发心 彼功德行应听受
shī jiè rěn jìn chán zhì huì fāng biàn cí bēi xǐ shě děng
施戒忍进禅智慧 方便慈悲喜舍等
bǎi qiān wàn jié cháng xiū xíng bǐ rén gōng dé rén yīng tīng
百千万劫常修行 彼人功德仁应听
qiān wàn yì jié qiú pú tí suǒ yǒu shēn mìng jiē wú lìn
千万亿劫求菩提 所有身命皆无吝
yuàn yì qún shēng bú wéi jǐ bǐ cí mǐn xíng wǒ jīn shuō
愿益群生不为己 彼慈愍行我今说
wú liàng yì jié yǎn qí dé rú hǎi yī dī wèi wéi shǎo
无量亿劫演其德 如海一滴未为少
gōng dé wú bǐ bù kě yù yǐ fó wēi shén jīn lüè shuō
功德无比不可喻 以佛威神今略说

qí xīn bù ¹³ gāo xià qiú dào wú yàn juàn
其心不¹³高下 求道无厌倦
pǔ shǐ zhū zhòng shēng zhù shàn zēng jìng fǎ
普使诸众生 住善增净法
zhì huì pǔ ráo yì rú shù rú hé quán
智慧普饶益 如树如河泉
yì rú yú dà dì yī qiè suǒ yī chù
亦如于大地 一切所依处
pú sà rú lián huā cí gēn ān wěn jīng
菩萨如莲花 慈根安隐茎
zhì huì wéi zhòng ruǐ jiè pǐn wéi xiāng jié
智慧为众药 戒品为香洁
fó fàng fǎ guāng míng lìng bǐ dé kāi fū
佛放法光明 令彼得开敷

bù zhuó yǒu wéi shuǐ	jiàn zhě jiē xīn yào
不 著 有 为 水	见 者 皆 欣 乐
pú sà miào fǎ shù	shēng yú zhí xīn dì
菩 萨 妙 法 树	生 于 直 心 地
xìn zhòng cí bēi gēn	zhì huì yǐ wéi shēn
信 种 慈 悲 根	智 慧 以 为 身
fāng biàn wéi zhī gàn	wǔ dù wéi fán mì
方 便 为 枝 干	五 度 为 繁 密
dìng yè shén tōng huā	yī qiè zhì wéi guǒ
定 叶 神 通 华	一 切 智 为 果
zuì shàng lì wéi niǎo	chuí yīn fù sān jiè
最 上 力 为 鸟	垂 阴 覆 三 界
pú sà shī zǐ wáng	bái jìng fǎ wéi shēn
菩 萨 师 子 王	白 净 法 为 身
sì dì wéi qí zú	zhèng niàn yǐ wéi jǐng
四 帝 为 其 足	正 念 以 为 颈
cí yǎn zhì huì shǒu	dǐng jì jiě tuō zēng
慈 眼 智 慧 首	顶 系 解 脱 缯
shèng yì kōng gǔ zhōng	hǒu fǎ bù zhòng mó
胜 义 空 谷 中	吼 法 怖 众 魔
pú sà wéi shāng zhǔ	pǔ jiàn zhū qún shēng
菩 萨 为 商 主	普 见 诸 群 生
zài shēng sǐ kuàng yě	fán nǎo xiǎn è chù
在 生 死 旷 野	烦 恼 险 恶 处
mó zéi zhī suǒ shè	chī máng shī zhèng dào
魔 贼 之 所 摄	痴 盲 失 正 道
shì qí zhèng zhí lù	lìng rù wú wèi chéng
示 其 正 直 路	令 入 无 畏 城
pú sà jiàn zhòng shēng	sān dú fán nǎo bìng
菩 萨 见 众 生	三 毒 烦 恼 病
zhǒng zhǒng zhū kǔ nǎo	cháng yè suǒ jiān pò
种 种 诸 苦 恼	长 夜 所 煎 迫
wéi fā dà bēi xīn	guǎng shuō duì zhì mén
为 发 大 悲 心	广 说 对 治 门
bā wàn sì qiān zhǒng	miè chú zhòng kǔ huàn
八 万 四 千 种	灭 除 众 苦 患
pú sà wéi fǎ wáng	zhèng dào huà zhòng shēng
菩 萨 为 法 王	正 道 化 众 生

lìng yuǎn è xiū shàn zhuān qiú fó gōng dé
令 远 恶 修 善 专 求 佛 功 德

yī qiè zhū fó suǒ guàn dǐng shòu¹⁴ zūn jì
一 切 诸 佛 所 灌 顶 受 尊 记

guǎng shī zhòng shèng cái pú tí fēn zhēn bǎo
广 施 众 圣 财 菩 提 分 珍 宝

pú sà zhuàn fǎ lún rú fó zhī suǒ zhuàn
菩 萨 转 法 轮 如 佛 之 所 转

jiè gǔ sān mèi wǎng zhì zhuāng huì wéi jiàn
戒 轂 三 昧 辘 智 庄 慧 为 剑

jì pò fán nǎo zéi yì tiān zhòng mó yuàn
既 破 烦 恼 贼 亦 殄 众 魔 怨

yī qiè zhū wài dào jiàn zhī wú bú sàn
一 切 诸 外 道 见 之 无 不 散

pú sà zhì huì hǎi shēn guǎng wú yá jì
菩 萨 智 慧 海 深 广 无 涯 际

zhèng fǎ wèi yíng qià jué fēn bǎo chōng mǎn
正 法 味 盈 洽 觉 分 宝 充 满

dà xīn wú biān àn yī qiè zhì wéi cháo
大 心 无 边 岸 一 切 智 为 潮

zhòng shēng mò néng cè shuō zhī bù kě jìn
众 生 莫 能 测 说 之 不 可 尽

pú sà xū mí shān chāo chū yú shì jiān
菩 萨 须 弥 山 超 出 于 世 间

shén tōng sān mèi fēng dà xīn ān bú dòng
神 通 三 昧 峰 大 心 安 不 动

ruò yǒu qīn jìn zhě tóng qí zhì huì sè
若 有 亲 近 者 同 其 智 慧 色

jiǒng jué zhòng jìng jiè yī qiè wú bù dǔ
迥 绝 众 境 界 一 切 无 不 睹

pú sà rú jīn gāng zhì qiú yī qiè zhì
菩 萨 如 金 刚 志 求 一 切 智

xìn xīn jí kǔ xíng jiān gù bù kě dòng
信 心 及 苦 行 坚 固 不 可 动

qí xīn wú suǒ wèi ráo yì zhū qún shēng
其 心 无 所 畏 饶 益 诸 群 生

¹⁴ 大正藏：授

zhòng mó yǔ fán nǎo	yī qiè xī cuī miè
众 魔 与 烦 恼	一 切 悉 摧 灭
pú sà dà cí bēi	pì rú zhòng mì yún
菩 萨 大 慈 悲	譬 如 重 密 云
sān míng fā diàn guāng	shén zú zhèn léi yīn
三 明 发 电 光	神 足 震 雷 音
pǔ yǐ sì biàn cái	yù bā gōng dé shuǐ
普 以 四 辩 才	雨 八 功 德 水
rùn qià yú yī qiè	lìng chú fán nǎo rè
润 洽 于 一 切	令 除 烦 恼 热
pú sà zhèng fǎ chéng	bō rě yǐ wéi qiáng
菩 萨 正 法 城	般 若 以 为 墙
cán kuì wéi shēn qiàn	zhì huì wéi què dí
惭 愧 为 深 堑	智 慧 为 却 敌
guǎng kāi jiě tuō mén	zhèng niàn héng fáng shǒu
广 开 解 脱 门	正 念 恒 防 守
sì dì tǎn wáng dào	liù tōng jí bīng zhàng
四 谛 坦 王 道	六 通 集 兵 仗
fù jiàn dà fǎ chuáng	zhōu huí biàn qí xià
复 建 大 法 幢	周 回 遍 其 下
sān yǒu zhū mó zhòng	yī qiè wú néng rù
三 有 诸 魔 众	一 切 无 能 入
pú sà jiā lóu luó	rú yì wéi jiān zú
菩 萨 迦 楼 罗	如 意 为 坚 足
fāng biàn yǒng měng chì	cí bēi míng jìng yǎn
方 便 勇 猛 翅	慈 悲 明 净 眼
zhù yī qiè zhì shù	guān sān yǒu dà hǎi
住 一 切 智 树	观 三 有 大 海
bó cuō tiān rén lóng	ān zhì niè pán àn
搏 撮 天 人 龙	安 置 涅槃 岸
pú sà zhèng fǎ rì	chū xiàn yú shì jiān
菩 萨 正 法 日	出 现 于 世 间
jiè pǐn yuán mǎn lún	shén zú sù jí xíng
戒 品 圆 满 轮	神 足 速 疾 行
zhào yǐ zhì huì guāng	zhǎng zhū gēn lì yào
照 以 智 慧 光	长 诸 根 力 药
miè chú fán nǎo àn	xiāo jié ài yù hǎi
灭 除 烦 恼 闇	消 竭 爱 欲 海

pú sà zhì guāng yuè fǎ jiè yǐ wéi lún
菩 萨 智 光 月 法 界 以 为 轮
yóu yú bì jìng kōng shì jiān wú bú jiàn
游 于 毕 竟 空 世 间 无 不 见
sān jiè shí xīn nèi suí shí yǒu zēng jiǎn
三 界 识 心 内 随 时 有 增 减
èr shèng xīng xiù zhōng yī qiè wú chóu pǐ
二 乘 星 宿 中 一 切 无 俦 匹
pú sà dà fǎ wáng gōng dé zhuāng yán shēn
菩 萨 大 法 王 功 德 庄 严 身
xiàng hǎo jiē jù zú rén tiān xī zhān yǎng
相 好 皆 具 足 人 天 悉 瞻 仰
fāng biàn qīng jìng mù zhì huì jīn gāng chǔ
方 便 清 净 目 智 慧 金 刚 杵
yú fǎ dé zì zài yǐ dào huà qún shēng
于 法 得 自 在 以 道 化 群 生
pú sà dà fàn wáng zì zài chāo sān yǒu
菩 萨 大 梵 王 自 在 超 三 有
yè huò xī jiē duàn cí shě mǐ bú jù
业 惑 悉 皆 断 慈 舍 靡 不 具
chù chù shì xiàn shēn kāi wù yǐ fǎ yīn
处 处 示 现 身 开 悟 以 法 音
yú bǐ sān jiè zhōng bá zhū xié jiàn gēn
于 彼 三 界 中 拔 诸 邪 见 根
pú sà zì zài tiān chāo guò shēng sǐ dì
菩 萨 自 在 天 超 过 生 死 地
jìng jiè cháng qīng jìng zhì huì wú tuì zhuǎn
境 界 常 清 净 智 慧 无 退 转
jué bǐ xià shèng dào shòu zhū guàn dǐng fǎ
绝 彼 下 乘 道 受 诸 灌 顶 法
gōng dé zhì huì jù míng chēng mǐ bù wén
功 德 智 慧 具 名 称 靡 不 闻
pú sà zhì huì xīn qīng jìng rú xū kōng
菩 萨 智 慧 心 清 净 如 虚 空
wú xìng wú yī chù yī qiè bù kě dé
无 性 无 依 处 一 切 不 可 得
yǒu dà zì zài lì néng chéng shì jiān shì
有 大 自 在 力 能 成 世 间 事

zì	jù	qīng	jìng	xíng	lìng	zhòng	shēng	yì	rán
自	具	清	净	行	令	众	生	亦	然
pú	sà	fāng	biàn	dì	ráo	yì	zhū	zhòng	shēng
菩	萨	方	便	地	饶	益	诸	众	生
pú	sà	cí	bēi	shuǐ	huàn	dí	zhū	fán	nǎo
菩	萨	慈	悲	水	浣 ¹⁵	涤	诸	烦	恼
pú	sà	zhì	huì	huǒ	shāo	zhū	huò	xí	xīn
菩	萨	智	慧	火	烧	诸	惑	习	薪
pú	sà	wú	zhù	fēng	yóu	xíng	sān	yǒu	kōng
菩	萨	无	住	风	游	行	三	有	空
pú	sà	rú	zhēn	bǎo	néng	jì	pín	qióng	è
菩	萨	如	珍	宝	能	济	贫	穷	厄
pú	sà	rú	jīn	gāng	néng	cūi	diān	dǎo	jiàn
菩	萨	如	金	刚	能	摧	颠	倒	见
pú	sà	rú	yīng	luò	zhuāng	yán	sān	yǒu	shēn
菩	萨	如	璎	珞	庄	严	三	有	身
pú	sà	rú	mó	ní	zēng	zhǎng	yī	qiè	xíng
菩	萨	如	摩	尼	增	长	一	切	行
pú	sà	dé	rú	huā	cháng	fā	pú	tí	fēn
菩	萨	德	如	华	常	发	菩	提	分
pú	sà	yuàn	rú	mán	héng	xì	zhòng	shēng	shǒu
菩	萨	愿	如	鬘	恒	系	众	生	首
pú	sà	jìng	jiè	xiāng	jiān	chí	wú	quē	fàn
菩	萨	净	戒	香	坚	持	无	缺	犯
pú	sà	zhì	tú	xiāng	pǔ	xūn	yú	sān	jiè
菩	萨	智	涂	香	普	熏	于	三	界
pú	sà	lì	rú	zhàng	néng	zhē	fán	nǎo	chén
菩	萨	力	如	帐	能	遮	烦	恼	尘
pú	sà	zhì	rú	chuáng	néng	cūi	wǒ	màn	dí
菩	萨	智	如	幢	能	摧	我	慢	敌
miào	xíng	wéi	zēng	cǎi	zhuāng	yán	yú	zhì	huì
妙	行	为	增	彩	庄	严	于	智	慧
cán	kuì	zuò	yī	fú	pǔ	fù	zhū	qún	shēng
惭	愧	作	衣	服	普	覆	诸	群	生
pú	sà	wú	ài	shèng	jīn	zhī	chū	sān	jiè
菩	萨	无	碍	乘	巾	之	出	三	界

¹⁵ 大正藏：浣

pú	sà	dà	lì	xiàng	qí	xīn	shàn	tiáo	fú
菩	萨	大	力	象	其	心	善	调	伏
pú	sà	shén	zú	mǎ	téng	bù	chāo	zhū	yǒu
菩	萨	神	足	马	腾	步	超	诸	有
pú	sà	shuō	fǎ	lóng	pǔ	yǔ	zhòng	shēng	xīn
菩	萨	说	法	龙	普	雨	众	生	心
pú	sà	yōu	tán	huā	shì	jiān	nán	zhí	yù
菩	萨	优	昙	华	世	间	难	值	遇
pú	sà	dà	yǒng	jiàng	zhòng	mó	xī	xiáng	fú
菩	萨	大	勇	将	众	魔	悉	降	伏
pú	sà	zhuàn	fǎ	lún	rú	fó	zhī	suǒ	zhuàn
菩	萨	转	法	轮	如	佛	之	所	转
pú	sà	dēng	pò	àn	zhòng	shēng	jiàn	zhèng	dào
菩	萨	灯	破	闇	众	生	见	正	道
pú	sà	gōng	dé	hé	héng	shùn	zhèng	dào	liú
菩	萨	功	德	河	恒	顺	正	道	流
pú	sà	jīng	jìn	qiáo	guǎng	dù	zhū	qún	pǐn
菩	萨	精	进	桥	广	度	诸	群	品
dà	zhì	yǔ	hóng	shì	gòng	zuò	jiān	láo	chuán
大	智	与	弘	誓	共	作	坚	牢	船
yǐn	jiē	zhū	zhòng	shēng	ān	zhì	pú	tí	àn
引	接	诸	众	生	安	置	菩	提	岸
pú	sà	yóu	xì	yuán	zhēn	shí	lè	zhòng	shēng
菩	萨	游	戏	园	真	实	乐	众	生
pú	sà	jiě	tuō	huā	zhuāng	yán	zhì	gōng	diàn
菩	萨	解	脱	华	庄	严	智	宫	殿
pú	sà	rú	miào	yào	miè	chú	fán	nǎo	bìng
菩	萨	如	妙	药	灭	除	烦	恼	病
pú	sà	rú	xuě	shān	chū	shēng	zhì	huì	yào
菩	萨	如	雪	山	出	生	智	慧	药
pú	sà	děng	yú	fó	jué	wù	zhū	qún	shēng
菩	萨	等	于	佛	觉	悟	诸	群	生
fó	xīn	qǐ	yǒu	tā	zhèng	jué	jué	shì	jiān
佛	心	岂	有	他	正	觉	觉	世	间
rú	fó	zhī	suǒ	lái	pú	sà	rú	shì	lái
如	佛	之	所	来	菩	萨	如	是	来
yì	rú	yī	qiè	zhì	yǐ	zhì	rù	pǔ	mén
亦	如	一	切	智	以	智	入	普	门

pú sà shàn kāi dǎo yī qiè zhū qún shēng
菩 萨 善 开 导 一 切 诸 群 生

pú sà zì rán jué yī qiè zhì jìng jiè
菩 萨 自 然 觉 一 切 智 境 界

pú sà wú liàng lì shì jiān mò néng huài
菩 萨 无 量 力 世 间 莫 能 坏

pú sà wú wèi zhì zhī zhòng shēng jí fǎ
菩 萨 无 畏 智 知 众 生 及 法

yī qiè zhū shì jiān sè xiàng gè chà bié
一 切 诸 世 间 色 相 各 差 别

yīn shēng jí míng zì xī néng fēn bié zhī
音 声 及 名 字 悉 能 分 别 知

suī lí yú míng sè ér xiàn zhǒng zhǒng xiàng
虽 离 于 名 色 而 现 种 种 相

yī qiè zhū zhòng shēng mò néng cè qí dào
一 切 诸 众 生 莫 能 测 其 道

rú shì děng gōng dé pú sà xī chéng jiù
如 是 等 功 德 菩 萨 悉 成 就

liǎo xìng jiē wú xìng yǒu wú wú suǒ zhuó
了 性 皆 无 性 有 无 无 所 著

rú shì yī qiè zhì wú jìn wú suǒ yī
如 是 一 切 智 无 尽 无 所 依

wǒ jīn dāng yǎn shuō lìng zhòng shēng huān xǐ
我 今 当 演 说 令 众 生 欢 喜

suī zhī zhū fǎ xiàng rú huàn xī kōng jì
虽 知 诸 法 相 如 幻 悉 空 寂

ér yǐ bēi yuàn xīn jí fó wēi shén lì
而 以 悲 愿 心 及 佛 威 神 力

xiàn shén tōng biàn huà zhǒng zhǒng wú liàng shì
现 神 通 变 化 种 种 无 量 事

rú shì zhū gōng dé rǔ děng yīng tīng shòu
如 是 诸 功 德 汝 等 应 听 受

yī shēn néng shì xiàn wú liàng chà bié shēn
一 身 能 示 现 无 量 差 别 身

wú xīn wú jìng jiè pǔ yīng yī qiè zhòng
无 心 无 境 界 普 应 一 切 众

yī yīn zhōng jù yǎn yī qiè zhū yán yīn
一 音 中 具 演 一 切 诸 言 音

zhòng shēng yǔ yán fǎ suí lèi jiē néng zuò
众 生 语 言 法 随 类 皆 能 作
yǒng lí fán nǎo shēn ér xiàn zì zài shēn
永 离 烦 恼 身 而 现 自 在 身
zhī fǎ bù kě shuō ér zuò zhǒng zhǒng shuō
知 法 不 可 说 而 作 种 种 说
qí xīn cháng jì miè qīng jìng rú xū kōng
其 心 常 寂 灭 清 净 如 虚 空
ér pǔ zhuāng yán chà shì xiàn yī qiè zhòng
而 普 庄 严 刹 示 现 一 切 众
yú shēn wú suǒ zhuó ér néng shì xiàn shēn
于 身 无 所 著 而 能 示 现 身
yī qiè shì jiān zhōng suí yìng ér shòu shēng
一 切 世 间 中 随 应 而 受 生
suī shēng yī qiè chù yì bú zhù shòu shēng
虽 生 一 切 处 亦 不 住 受 生
zhī shēn rú xū kōng zhǒng zhǒng suí xīn xiàn
知 身 如 虚 空 种 种 随 心 现
pú sà shēn wú biān pǔ xiàn yī qiè chù
菩 萨 身 无 边 普 现 一 切 处
cháng gōng jìng gòng yǎng zuì shèng liǎng zú zūn
常 恭 敬 供 养 最 胜 两 足 尊
xiāng huā zhòng jì yuè chuáng fān jí bǎo gài
香 华 众 妓 乐 幢 幡 及 宝 盖
héng yǐ shēn jìng xīn gòng yǎng yú zhū fó
恒 以 深 净 心 供 养 于 诸 佛
bù lí yī fó huì pǔ zài zhū fó suǒ
不 离 一 佛 会 普 在 诸 佛 所
yú bǐ dà zhòng zhōng wèn nán tīng shòu fǎ
于 彼 大 众 中 问 难 听 受 法
wén fǎ rù sān mèi yī yī wú liàng mén
闻 法 入 三 昧 一 一 无 量 门
qǐ dìng yì fù rán shì xiàn wú qióng jìn
起 定 亦 复 然 示 现 无 穷 尽
zhì huì qiǎo fāng biàn liǎo shì jiē rú huàn
智 慧 巧 方 便 了 世 皆 如 幻
ér néng xiàn shì jiān wú biān zhū huàn fǎ
而 能 现 世 间 无 边 诸 幻 法

shì xiàn zhǒng zhǒng sè yì xiàn xīn jí yǔ
示 现 种 种 色 亦 现 心 及 语

rù zhū xiǎng wǎng zhōng ér héng wú suǒ zhuó
入 诸 想 网 中 而 恒 无 所 著

huò xiàn chū fā xīn lì yì yú shì jiān
或 现 初 发 心 利 益 于 世 间

huò xiàn jiǔ xiū xíng guǎng dà wú biān jì
或 现 久 修 行 广 大 无 边 际

shī jiè rěn jīng jìn chán dìng jí zhì huì
施 戒 忍 精 进 禅 定 及 智 慧

sì fàn sì shè děng yī qiè zuì shèng fǎ
四 梵 四 摄 等 一 切 最 胜 法

huò xiàn xíng chéng mǎn dé rěn wú fēn bié
或 现 行 成 满 得 忍 无 分 别

huò xiàn yī shēng xì zhū fó yǔ guàn dǐng
或 现 一 生 系 诸 佛 与 灌 顶

huò xiàn shēng wén xiàng huò fù xiàn yuán jué
或 现 声 闻 相 或 复 现 缘 觉

chù chù bō niè pán bù shě pú tí xíng
处 处 般 涅 槃 不 舍 菩 提 行

huò xiàn wéi dì shì huò xiàn wéi fàn wáng
或 现 为 帝 释 或 现 为 梵 王

huò tiān nǚ wéi rào huò shí dú yàn mò
或 天 女 围 绕 或 时 独 宴 默

huò xiàn wéi bǐ qiū jì jìng tiáo qí xīn
或 现 为 比 丘 寂 静 调 其 心

huò xiàn zì zài wáng tǒng lǐ shì jiān fǎ
或 现 自 在 王 统 理 世 间 法

huò xiàn qiǎo shù nǚ huò xiàn xiū kǔ xíng
或 现 巧 术 女 或 现 修 苦 行

huò xiàn shòu wǔ yù huò xiàn rù zhū chán
或 现 受 五 欲 或 现 入 诸 禅

huò xiàn chū shǐ shēng huò shào huò lǎo sǐ
或 现 初 始 生 或 少 或 老 死

ruò yǒu sī yì zhě xīn yí fā kuáng luàn
若 有 思 议 者 心 疑 发 狂 乱

huò xiàn zài tiān gōng huò xiàn shǐ jiàng shén
或 现 在 天 宫 或 现 始 降 神

huò rù huò zhù tāi chéng fó zhuàn fǎ lún
或 入 或 住 胎 成 佛 转 法 轮

huò shēng huò niè pán huò xiàn rù xué táng
或 生 或 涅 槃 或 现 入 学 堂

huò zài cǎi nǚ zhōng huò lí sù xiū chán
或 在 娑¹⁶ 女 中 或 离 俗 修 禅

huò zuò pú tí shù zì rán chéng zhèng jué
或 坐 菩 提 树 自 然 成 正 觉

huò xiàn zhuàn fǎ lún huò xiàn shǐ qiú dào
或 现 转 法 轮 或 现 始 求 道

huò xiàn wéi fó shēn yàn zuò wú liàng chà
或 现 为 佛 身 宴 坐 无 量 刹

huò xiū bú tuì dào jī jí pú tí jù
或 修 不 退 道 积 集 菩 提 具

shēn rù wú shù jié jiē xī dào bǐ àn
深 入 无 数 劫 皆 悉 到 彼 岸

wú liàng jié yī niàn yī niàn wú liàng jié
无 量 劫 一 念 一 念 无 量 劫

yī qiè jié fēi jié wèi shì shì xiàn jié
一 切 劫 非 劫 为 世 示 现 劫

wú lái wú jī jí chéng jiù zhū jié shì
无 来 无 积 集 成 就 诸 劫 事

yú yī wēi chén zhōng pǔ jiàn yī qiè fó
于 一 微 尘 中 普 见 一 切 佛

shí fāng yī qiè chù wú chù ér bù yǒu
十 方 一 切 处 无 处 而 不 有

guó tǔ zhòng shēng fǎ cì dì xī jiē jiàn
国 土 众 生 法 次 第 悉 皆 见

jīng wú liàng jié shù jiū jìng bù kě jìn
经 无 量 劫 数 究 竟 不 可 尽

pú sà zhī zhòng shēng guǎng dà wú yǒu biān
菩 萨 知 众 生 广 大 无 有 边

bǐ yī zhòng shēng shēn wú liàng yīn yuán qǐ
彼 一 众 生 身 无 量 因 缘 起

rú zhī yī wú liàng yī qiè xī yì rán
如 知 一 无 量 一 切 悉 亦 然

¹⁶ 大正藏：采

suí qí suǒ tōng dá jiào zhū wèi xué zhě
随 其 所 通 达 教 诸 未 学 者

xī zhī zhòng shēng gēn shàng zhōng xià bù tóng
悉 知 众 生 根 上 中 下 不 同

yì zhī gēn zhuǎn yí yìng huà bú yìng huà
亦 知 根 转 移 应 化 不 应 化

yī gēn yī qiè gēn zhǎn zhuǎn yīn yuán lì
一 根 一 切 根 展 转 因 缘 力

wēi xì gè chà bié cì dì wú cuò luàn
微 细 各 差 别 次 第 无 错 乱

yòu zhī qí yù jiě yī qiè fán nǎo xí
又 知 其 欲 解 一 切 烦 恼 习

yì zhī qù lái jīn suǒ yǒu zhū xīn xíng
亦 知 去 来 今 所 有 诸 心 行

liǎo dá yī qiè xíng wú lái yì wú qù
了 达 一 切 行 无 来 亦 无 去

jì zhī qí xíng yǐ wèi shuō wú shàng fǎ
既 知 其 行 已 为 说 无 上 法

zá rǎn qīng jìng xíng zhǒng zhǒng xī liǎo zhī
杂 染 清 净 行 种 种 悉 了 知

yī niàn dé pú tí chéng jiù yī qiè zhì
一 念 得 菩 提 成 就 一 切 智

zhù fó bù sī yì jiū jìng zhì huì xīn
住 佛 不 思 议 究 竟 智 慧 心

yī niàn xī néng zhī yī qiè zhòng shēng xíng
一 念 悉 能 知 一 切 众 生 行

pú sà shén tōng zhì gōng lì yǐ zì zài
菩 萨 神 通 智 功 力 已 自 在

néng yú yī niàn zhōng wǎng yì wú biān chà
能 于 一 念 中 往 诣 无 边 刹

rú shì sù jí wǎng jìn yú wú shù jié
如 是 速 疾 往 尽 于 无 数 劫

wú chù ér bù zhōu mò dòng háo duān fēn
无 处 而 不 周 莫 动 毫 端 分

pì rú gōng huàn shī shì xiàn zhǒng zhǒng sè
譬 如 工 幻 师 示 现 种 种 色

yú bǐ huàn zhōng qiú wú sè wú fēi sè
于 彼 幻 中 求 无 色 无 非 色

pú sà yì rú shì yǐ fāng biàn zhì huàn
菩 萨 亦 如 是 以 方 便 智 幻
zhǒng zhǒng jiē shì xiàn chōng mǎn yú shì jiān
种 种 皆 示 现 充 满 于 世 间
pì rú jìng rì yuè jiǎo jìng zài xū kōng
譬 如 净 日 月 皎 镜 在 虚 空
yǐng xiàn yú zhòng shuǐ bú wéi shuǐ suǒ zá
影 现 于 众 水 不 为 水 所 杂
pú sà jìng fǎ lún dāng zhī yì rú shì
菩 萨 净 法 轮 当 知 亦 如 是
xiàn shì jiān xīn shuǐ bú wéi shì suǒ zá
现 世 间 心 水 不 为 世 所 杂
rú rén shuì mèng zhōng zào zuò zhǒng zhǒng shì
如 人 睡 梦 中 造 作 种 种 事
suī jīng yì qiān suì yī yè wèi zhōng jìn
虽 经 亿 千 岁 一 夜 未 终 尽
pú sà zhù fǎ xìng shì xiàn yī qiè shì
菩 萨 住 法 性 示 现 一 切 事
wú liàng jié kě jí yī niàn zhì wú jìn
无 量 劫 可 极 一 念 智 无 尽
pì rú shān gǔ zhōng jí yǐ gōng diàn jiān
譬 如 山 谷 中 及 以 宫 殿 间
zhǒng zhǒng jiē xiǎng yìng ér shí wú fēn bié
种 种 皆 响 应 而 实 无 分 别
pú sà zhù fǎ xìng néng yǐ zì zài zhì
菩 萨 住 法 性 能 以 自 在 智
guǎng chū suí lèi yīn yì fù wú fēn bié
广 出 随 类 音 亦 复 无 分 别
rú yǒu jiàn yáng yàn xiǎng zhī yǐ wéi shuǐ
如 有 见 阳 焰 想 之 以 为 水
chí zhú bù dé yǐn zhǎn zhuǎn gèng zēng kě
驰 逐 不 得 饮 展 转 更 增 渴
zhòng shēng fán nǎo xīn yīng zhī yì rú shì
众 生 烦 恼 心 应 知 亦 如 是
pú sà qǐ cí mǐn jiù zhī lìng chū lí
菩 萨 起 慈 愍 救 之 令 出 离
guān sè rú jù mò shòu rú shuǐ shàng pào
观 色 如 聚 沫 受 如 水 上 泡

xiǎng rú rè shí yàn zhū xíng rú bā jiāo
想 如 热 时 焰 诸 行 如 芭 蕉

xīn shí yóu rú huàn shì xiàn zhǒng zhǒng shì
心 识 犹 如 幻 示 现 种 种 事

rú shì zhī zhū yùn zhì zhě wú suǒ zhuó
如 是 知 诸 蕴 智 者 无 所 著

zhū chù xī kōng jì rú jī guān dòng zhuǎn
诸 处 悉 空 寂 如 机 关 动 转

zhū jiè xìng yǒng lí wàng xiàn yú shì jiān
诸 界 性 永 离 妄 现 于 世 间

pú sà zhù zhēn shí jì miè dì yī yì
菩 萨 住 真 实 寂 灭 第 一 义

zhǒng zhǒng guǎng xuān chàng ér xīn wú suǒ yī
种 种 广 宣 畅 而 心 无 所 依

wú lái yì wú qù yì fù wú yǒu zhù
无 来 亦 无 去 亦 复 无 有 住

fán nǎo yè kǔ yīn sān zhǒng héng liú zhuǎn
烦 恼 业 苦 因 三 种 恒 流 转

yuán qǐ fēi yǒu wú fēi shí yì fēi xū
缘 起 非 有 无 非 实 亦 非 虚

rú shì rù zhōng dào shuō zhī wú suǒ zhuó
如 是 入 中 道 说 之 无 所 著

néng yú yī niàn zhōng pǔ xiàn sān shì xīn
能 于 一 念 中 普 现 三 世 心

yù sè wú sè jiè yī qiè zhǒng zhǒng shì
欲 色 无 色 界 一 切 种 种 事

suí shùn sān lǜ yí yǎn shuō sān jiě tuō
随 顺 三 律 仪 演 说 三 解 脱

jiàn lì sān shèng dào chéng jiù yī qiè zhì
建 立 三 乘 道 成 就 一 切 智

liǎo dá chù fēi chù zhū yè jí zhū gēn
了 达 处 非 处 诸 业 及 诸 根

jiè jiě yǔ chán dìng yī qiè zhì chù dào
界 解 与 禅 定 一 切 至 处 道

sù mìng niàn tiān yǎn miè chú yī qiè huò
宿 命 念 天 眼 灭 除 一 切 惑

zhī fó shí zhǒng lì ér wèi néng chéng jiù
知 佛 十 种 力 而 未 能 成 就

liǎo dá zhū fǎ kōng ér cháng qiú miào fǎ
了 达 诸 法 空 而 常 求 妙 法
bù yǔ fán nǎo hé ér yì bú jìn lòu
不 与 烦 恼 合 而 亦 不 尽 漏
guǎng zhī chū lí dào ér yǐ dù zhòng shēng
广 知 出 离 道 而 以 度 众 生
yú cǐ dé wú wèi bù shě xiū zhū xíng
于 此 得 无 畏 不 舍 修 诸 行
wú miù wú wéi dào yì bù shī zhèng niàn
无 谬 无 违 道 亦 不 失 正 念
jīng jìn yù sān mèi guān huì wú sǔn jiǎn
精 进 欲 三 昧 观 慧 无 损 减
sān jù jiē qīng jìng sān shì xī míng dá
三 聚 皆 清 净 三 世 悉 明 达
dà cí mǐn zhòng shēng yī qiè wú zhàng ài
大 慈 愍 众 生 一 切 无 障 碍
yóu rù cǐ fǎ mén dé chéng rú shì xíng
由 入 此 法 门 得 成 如 是 行
wǒ shuō qí shǎo fèn gōng dé zhuāng yán yì
我 说 其 少 分 功 德 庄 严 义
qióng yú wú shù jié shuō bǐ xíng wú jìn
穷 于 无 数 劫 说 彼 行 无 尽
wǒ jīn shuō shǎo fēn rú dà dì yī chén
我 今 说 少 分 如 大 地 一 尘
yī yú fó zhì zhù qǐ yú qí tè xiǎng
依 于 佛 智 住 起 于 奇 特 想
xiū xíng zuì shèng xíng jù zú dà cí bēi
修 行 最 胜 行 具 足 大 慈 悲
jīng qín zì ān wěn jiào huà zhū hán shí
精 勤 自 安 隐 教 化 诸 含 识
ān zhù jìng jiè zhōng jù zhū shòu jì xíng
安 住 净 戒 中 具 诸 授 记 行
néng rù fó gōng dé zhòng shēng xíng jí chà
能 入 佛 功 德 众 生 行 及 刹
jié shì xī yì zhī wú yǒu pí yàn xiǎng
劫 世 悉 亦 知 无 有 疲 厌 想
chā bié zhì zǒng chí tōng dá zhēn shí yì
差 别 智 总 持 通 达 真 实 义

sī wéi shuō wú bǐ jì jìng děng zhèng jué
思 惟 说 无 比 寂 静 等 正 觉

fā yú pǔ xián xīn jí xiū qí xíng yuàn
发 于 普 贤 心 及 修 其 行 愿

cí bēi yīn yuán lì qù dào yì qīng jìng
慈 悲 因 缘 力 趣 道 意 清 净

xiū xíng bō luó mì jiū jìng suí jué zhì
修 行 波 罗 蜜 究 竟 随 觉 智

zhèng zhī lì zì zài chéng wú shàng pú tí
证 知 力 自 在 成 无 上 菩 提

chéng jiù píng děng zhì yǎn shuō zuì shèng fǎ
成 就 平 等 智 演 说 最 胜 法

néng chí jù miào biàn dài dé fǎ wáng chù
能 持 具 妙 辩 逮 得 法 王 处

yuǎn lí yú zhū zhuó yǎn shuō xīn píng děng
远 离 于 诸 著 演 说 心 平 等

chū shēng yú zhì huì biàn huà dé pú tí
出 生 于 智 慧 变 化 得 菩 提

zhù chí yī qiè jié zhì zhě dà xīn wèi
住 持 一 切 劫 智 者 大 欣 慰

shēn rù jí yī zhǐ wú wèi wú yí huò
深 入 及 依 止 无 畏 无 疑 惑

liǎo dá bù sī yì qiǎo mì shàn fēn bié
了 达 不 思 议 巧 密 善 分 别

shàn rù zhū sān mèi pǔ jiàn zhì jìng jiè
善 入 诸 三 昧 普 见 智 境 界

jiū jìng zhū jiě tuō yóu xì zhū tōng míng
究 竟 诸 解 脱 游 戏 诸 通 明

chán fù xī yǒng lí yuán lín zì yóu chù
缠 缚 悉 永 离 园 林 恣 游 处

bái fǎ wéi gōng diàn zhū xíng kě xīn yào
白 法 为 宫 殿 诸 行 可 欣 乐

xiàn wú liàng zhuāng yán yú shì xīn wú dòng
现 无 量 庄 严 于 世 心 无 动

shēn xīn shàn guān chá miào biàn néng kāi yǎn
深 心 善 观 察 妙 辩 能 开 演

qīng jìng pú tí yìn zhì guāng zhào yī qiè
清 净 菩 提 印 智 光 照 一 切

suǒ zhù wú dēng bǐ qí xīn bú xià liè
所住无等比 其心不下劣

lì zhì rú dà shān zhòng dé ruò shēn hǎi
立志如大山 种德若深海

rú bǎo ān zhù fǎ pī jiǎ shì yuàn xīn
如宝安住法 被甲誓愿心

fā qǐ yú dà shì jiū jìng wú néng huài
发起于大事 究竟无能坏

dé shòu pú tí jì ān zhù guǎng dà xīn
得授菩提记 安住广大心

mì zàng wú qióng jìn jué wù yī qiè fǎ
秘藏无穷尽 觉悟一切法

shì zhì jiē zì zài miào yòng wú zhàng ài
世智皆自在 妙用无障碍

zhòng shēng yī qiè chā jí yǐ zhǒng zhǒng fǎ
众生一切刹 及以种种法

shēn yuàn yǔ jìng jiè zhì huì shén tōng děng
身愿与境界 智慧神通等

shì xiàn yú shì jiān wú liàng bǎi qiān yì
示现于世间 无量百千亿

yóu xì jí jìng jiè zì zài wú néng zhì
游戏及境界 自在无能制

lì wú wèi bú gòng yī qiè yè zhuāng yán
力无畏不共 一切业庄严

zhū shēn jí shēn yè yǔ jí jìng xiū yǔ
诸身及身业 语及净修语

yǐ dé shǒu hù gù chéng bàn shí zhǒng shì
以得守护故 成办十种事

pú sà xīn fā xīn jí yǐ xīn zhōu biàn
菩萨心发心 及以心周遍

zhū gēn wú sǎn dòng huò dé zuì shèng gēn
诸根无散动 获得最胜根

shēn xīn zēng shèng xīn yuǎn lí yú chǎn kuáng
深心增胜心 远离于谄诳

zhǒng zhǒng jué dìng jiě pǔ rù yú shì jiān
种种决定解 普入于世间

shě bǐ fán nǎo xí qǔ zī zuì shèng dào
舍彼烦恼习 取兹最胜道

qiǎo xiū shǐ yuán mǎn dài chéng yī qiè zhì
巧修使圆满逮成一切智

lí tuì rù zhèng wèi jué dìng zhèng jì miè
离退入正位决定证寂灭

chū shēng fó fǎ dào chéng jiù gōng dé hào
出生佛法道成就功德号

dào jí wú liàng dào nǎi zhì zhuāng yán dào
道及无量道乃至庄严道

cì dì shàn ān zhù xī jīe wú suǒ zhuó
次第善安住悉皆无所著

shǒu zú jí fù zàng jīn gāng yǐ wéi xīn
手足及腹藏金刚以为心

pī yǐ cí āi jiǎ jù zú zhòng qì zhàng
被以慈哀甲具足众器仗

zhì shǒu míng dá yǎn pú tí xíng wéi ěr
智首明达眼菩提行为耳

qīng jìng jiè wéi bí miè àn wú zhàng ài
清净戒为鼻灭闇无障碍

biàn cái yǐ wéi shé wú chù bú zhì shēn
辩才以为舌无处不至身

zuì shèng zhì wéi xīn xíng zhù xiū zhū yè
最胜智为心行住修诸业

dào chǎng shī zǐ zuò fàn wò kōng wéi zhù
道场师子坐梵卧空为住

suǒ xíng jí guān chá pǔ zhào rú lái jìng
所行及观察普照如来境

biàn guān zhòng shēng xíng fèn xùn jí xiào hǒu
遍观众生行奋迅及哮吼

lí tān xíng jìng shī shě màn chí jìng jiè
离贪行净施舍慢持净戒

bù chēn cháng rěn rǔ bú xiè héng jīng jìn
不瞋常忍辱不懈恒精进

chán dìng dé zì zài zhì huì wú suǒ xíng
禅定得自在智慧无所行

cí jì bēi wú juàn xǐ fǎ shě fán nǎo
慈济悲无倦喜法舍烦恼

yú zhū jìng jiè zhōng zhī yì yì zhī fǎ
于诸境界中知义亦知法

fú dé xī chéng mǎn zhì huì rú lì jiàn
福 德 悉 成 满 智 慧 如 利 剑
pǔ zhào yào duō wén míng liǎo qù xiàng fǎ
普 照 乐 多 闻 明 了 趣 向 法
zhī mó jí mó dào shì yuàn xián shě lí
知 魔 及 魔 道 誓 愿 咸 舍 离
jiàn fó yǔ fó yè fā xīn jiē shè qǔ
见 佛 与 佛 业 发 心 皆 摄 取
lí màn xiū zhì huì bù wéi mó lì chí
离 慢 修 智 慧 不 为 魔 力 持
wéi fó suǒ shè chí yì wéi fǎ suǒ chí
为 佛 所 摄 持 亦 为 法 所 持
xiàn zhù dōu shuài tiān yòu xiàn bǐ mìng zhōng
现 住 兜 率 天 又 现 彼 命 终
shì xiàn zhù mǔ tāi yì xiàn wēi xì qù
示 现 住 母 胎 亦 现 微 细 趣
xiàn shēng jí wēi xiào yì xiàn xíng qī bù
现 生 及 微 笑 亦 现 行 七 步
shì xiū zhòng jì shù yì shì chǔ shēn gōng
示 修 众 技 术 亦 示 处 深 宫
chū jiā xiū kǔ xíng wǎng yì yú dào chǎng
出 家 修 苦 行 往 诣 于 道 场
duān zuò fàng guāng míng jué wù zhū qún shēng
端 坐 放 光 明 觉 悟 诸 群 生
xiáng mó chéng zhèng jué zhuàn wú shàng fǎ lún
降 魔 成 正 觉 转 无 上 法 轮
suǒ xiàn xī yǐ zhōng rù yú dà niè pán
所 现 悉 已 终 入 于 大 涅 槃
bǐ zhū pú sà xíng wú liàng jié xiū xí
彼 诸 菩 萨 行 无 量 劫 修 习
guǎng dà wú yǒu biān wǒ jīn shuō shǎo fēn
广 大 无 有 边 我 今 说 少 分
suī lìng wú liàng zhòng ān zhù fó gōng dé
虽 令 无 量 众 安 住 佛 功 德
zhòng shēng jí fǎ zhōng bì jìng wú suǒ qǔ
众 生 及 法 中 毕 竟 无 所 取
jù zú rú shì xíng yóu xì zhū shén tōng
具 足 如 是 行 游 戏 诸 神 通

máo duān zhì zhòng chà jīng yú yì qiān jié
毛 端 置 众 刹 经 于 亿 千 劫

zhǎng chí wú liàng chà biàn wǎng shēn wú juàn
掌 持 无 量 刹 遍 往 身 无 倦

huán lái zhì běn chù zhòng shēng bù zhī jué
还 来 置 本 处 众 生 不 知 觉

pú sà yǐ yī qiè zhǒngzhǒngzhuāngyánchà
菩 萨 以 一 切 种 种 庄 严 刹

zhì yú yī máo kǒng zhēn shí xī lìng jiàn
置 于 一 毛 孔 真 实 悉 令 见

fù yǐ yī máo kǒng pǔ nà yī qiè hǎi
复 以 一 毛 孔 普 纳 一 切 海

dà hǎi wú zēng jiǎn zhòng shēng bù ráo hài
大 海 无 增 减 众 生 不 烧 害

wú liàng tiě wéi shān shǒu zhí suì wéi chén
无 量 铁 围 山 手 执 碎 为 尘

yī chén xià yī chà jìn cǐ zhū chén shù
一 尘 下 一 刹 尽 此 诸 尘 数

yǐ cǐ zhū chén chà fù gèng mò wéi chén
以 此 诸 尘 刹 复 更 末 为 尘

rú shì chén kě zhī pú sà zhì nán liáng
如 是 尘 可 知 菩 萨 智 难 量

yú yī máo kǒng zhōng fàng wú liàng guāng míng
于 一 毛 孔 中 放 无 量 光 明

rì yuè xīng xiù guāng mó ní zhū huǒ guāng
日 月 星 宿 光 摩 尼 珠 火 光

jí yǐ zhū tiān guāng yī qiè jīe yìng bì
及 以 诸 天 光 一 切 皆 映 蔽

miè zhū è dào kǔ wèi shuō wú shàng fǎ
灭 诸 恶 道 苦 为 说 无 上 法

yī qiè zhū shì jiān zhǒng zhǒng chā bié yīn
一 切 诸 世 间 种 种 差 别 音

pú sà yǐ yī yīn yī qiè jīe néng yǎn
菩 萨 以 一 音 一 切 皆 能 演

jué dìng fēn bié shuō yī qiè zhū fó fǎ
决 定 分 别 说 一 切 诸 佛 法

pǔ shǐ zhū qún shēng wén zhī dà huān xǐ
普 使 诸 群 生 闻 之 大 欢 喜

guò qù yī qiè jié ān zhì wèi lái jīn
过 去 一 切 劫 安 置 未 来 今
wèi lái xiàn zài jié huí zhì guò qù shì
未 来 现 在 劫 回 置 过 去 世
shì xiàn wú liàng chà shāo rán jí chéng zhù
示 现 无 量 刹 烧 然 及 成 住
yī qiè zhū shì jiān xī zài yī máo kǒng
一 切 诸 世 间 悉 在 一 毛 孔
qù lái jí xiàn zài yī qiè shí fāng fó
去 来 及 现 在 一 切 十 方 佛
mǐ bù yú shēn zhōng fēn míng ér xiǎn xiàn
靡 不 于 身 中 分 明 而 显 现
shēn zhī biàn huà fǎ shàn yìng zhòng shēng xīn
深 知 变 化 法 善 应 众 生 心
shì xiàn zhǒng zhǒng shēn ér jiē wú suǒ zhuó
示 现 种 种 身 而 皆 无 所 著
huò xiàn yú liù qù yī qiè zhòng shēng shēn
或 现 于 六 趣 一 切 众 生 身
shì fàn¹⁷ hù shì shēn zhū tiān rén zhòng shēn
释 梵¹⁷ 护 世 身 诸 天 人 众 身
shēng wén yuán jué shēn zhū fó rú lái shēn
声 闻 缘 觉 身 诸 佛 如 来 身
huò xiàn pú sà shēn xiū xíng yī qiè zhì
或 现 菩 萨 身 修 行 一 切 智
shàn rù ruǎn zhōng shàng zhòngshēng zhū xiǎngwǎng
善 入 软 中 上 众 生 诸 想 网
shì xiàn chéng pú tí jí yǐ zhū fó chà
示 现 成 菩 提 及 以 诸 佛 刹
liǎo zhī zhū xiǎng wǎng yú xiǎng dé zì zài
了 知 诸 想 网 于 想 得 自 在
shì xiū pú sà xíng yī qiè fāng biàn shì
示 修 菩 萨 行 一 切 方 便 事
shì xiàn rú shì děng guǎng dà zhū shén biàn
示 现 如 是 等 广 大 诸 神 变
rú shì zhū jìng jiè jǔ shì mò néng zhī
如 是 诸 境 界 举 世 莫 能 知

sūi xiàn wú suǒ xiàn jiū jìng zhuǎn zēng shàng
虽 现 无 所 现 究 竟 转 增 上

suí shùn zhòng shēng xīn lìng dé¹⁸ zhēn shí dào
随 顺 众 生 心 令 得¹⁸ 真 实 道

shēn yǔ jí yǔ xīn píng děng rú xū kōng
身 语 及 与 心 平 等 如 虚 空

jìng jiè wéi tú xiāng zhòng xíng wéi yī fú
净 戒 为 涂 香 众 行 为 衣 服

fǎ zēng yán jìng jì yī qiè zhì mó ní
法 增 严 净 髻 一 切 智 摩 尼

gōng dé mí bù zhōu guàndǐngshēng wángwèi¹⁹
功 德 靡 不 周 灌 顶 升¹⁹ 王 位

bō luó mì wéi lún zhū tōng yǐ wéi xiàng
波 罗 蜜 为 轮 诸 通 以 为 象

shén zú yǐ wéi mǎ zhì huì wéi míng zhū
神 足 以 为 马 智 慧 为 明 珠

miào xíng wéi cǎi nǚ sì shè zhǔ zàng shén²⁰
妙 行 为 嫫 女 四 摄 主 藏 神²⁰

fāng biàn wéi zhǔ bīng pú sà zhuàn lún wáng
方 便 为 主 兵 菩 萨 转 轮 王

sān mèi wéi chéng guō kōng jì wéi gōng diàn
三 昧 为 城 郭 空 寂 为 宫 殿

cí jiǎ zhì huì jiàn niàn gōng míng lì jiàn
慈 甲 智 慧 剑 念 弓 明 利 箭

gāo zhāng shén lì gài jiǒng jiàn zhì huì chuáng
高 张 神 力 盖 迥 建 智 慧 幢

rěn lì bú dòng yáo zhí pò mó wáng jūn
忍 力 不 动 摇 直 破 魔 王 军

zǒng chí wéi píng dì zhòng xíng wéi hé shuǐ
总 持 为 平 地 众 行 为 河 水

jìng zhì wéi yǒng quán miào huì zuò shù lín
净 智 为 涌 泉 妙 慧 作 树 林

kōng wéi chéng jìng chí jué fēn hàn dàn huā
空 为 澄 净 池 觉 分 菡 萏 华

¹⁸ 大正藏：行

¹⁹ 大正藏：昇

²⁰ 大正藏：臣

shén lì zì zhuāng yán sān mèi cháng yú lè
神 力 自 庄 严 三 昧 常 娱 乐

sī wéi wéi cǎi nǚ gān lù wéi měi shí
思 惟 为 娉 女 甘 露 为 美 食

jiě tuō wèi wéi jiǎng yóu xì yú sān shèng
解 脱 味 为 浆 游 戏 于 三 乘

cǐ zhū pú sà xíng wēi miào zhuǎn zēng shàng
此 诸 菩 萨 行 微 妙 转 增 上

wú liàng jié xiū xíng qí xīn bú yàn zú
无 量 劫 修 行 其 心 不 厌 足

gòng yǎng yī qiè fó yán jìng yī qiè chà
供 养 一 切 佛 严 净 一 切 刹

pǔ lìng yī qiè zhòng ān zhù yī qiè zhì
普 令 一 切 众 安 住 一 切 智

yī qiè chà wēi chén xī kě zhī qí shù
一 切 刹 微 尘 悉 可 知 其 数

yī qiè xū kōng jiè yī shā kě duó liáng
一 切 虚 空 界 一 沙 可 度 量

yī qiè zhòng shēng xīn niàn niàn kě shǔ zhī
一 切 众 生 心 念 念 可 数 知

fó zǐ zhū gōng dé shuō zhī bù kě jìn
佛 子 诸 功 德 说 之 不 可 尽

yù jù cǐ gōng dé jí zhū shàng miào fǎ
欲 具 此 功 德 及 诸 上 妙 法

yù shǐ zhū zhòng shēng lí kǔ cháng ān lè
欲 使 诸 众 生 离 苦 常 安 乐

yù lìng shēn yǔ yì xī yǔ zhū fó děng
欲 令 身 语 意 悉 与 诸 佛 等

yīng fā jīn gāng xīn xué cǐ gōng dé xíng
应 发 金 刚 心 学 此 功 德 行

大方广佛华严经卷第五十九

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sānmǎnduō mò tuónán ā bō là dì hē duōzhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎshān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎhòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

pǔ guāngsān huì wàn xíng yuán xiū pǔ xián píng xiè èr qiān chóu
普光三会.万行圆修.普贤瓶泻二千酬.

kǔ hǎi fàn cí zhōu yī jù quán shōu fǎ yì yī qí zhōu
苦海泛慈舟.一句全收.法义一齐周.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

南無華嚴海會佛菩薩 三稱

四生九有同登華藏玄門八難三塗共入毗盧性海

婆功德大法界沐恩波

四十二字妙陀羅字字包含義理多

時普願法界眾生入般若波羅蜜門

茶 ● 長澄重除穢 婢池陳獅沉憾儔茶

婆 ● 傍朋蓬蒲袍 牌毘頻槃 梵 蕙哀婆

施 ● 唐騰同徒陶 臺啼田檀 覃頭施

茶 — 婆 — 施

茶 — 梵韻滿娑

唱 — 茶 — 婆 — 施

字

7. tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao
 施 唐 騰 同 徒 陶 臺 啼 田 檀 田 覃 頭 施

chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
 唱 施 字 時 普 願 法 界 眾 生 入 般 若 波 羅 蜜

mén
 門

8. ^{pao} 婆 傍 朋 蓬 蒲 袍 牌 毘 頻 槃 笄 笄 衰 婆

chàng ^{pao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 婆 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门 .

9. ^{chao} 茶 長 澄 重 除 穉 媼 池 陳 獅 沉 憾

chouchao chàng ^{chao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
儔 茶 唱 茶 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若
bō luó mì mén
波 罗 蜜 门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō ^{tao} ^{pao}
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 拖 婆 .

^{chao} fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
茶 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí
大方广佛华严经卷第六十

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì
唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī yī
入法界品第三十九之一

ěr shí shì zūn zài shì luó fá guó shì duō lín jǐ gū dú yuán dà
尔时，世尊在室罗筏国逝多林给孤独园大

zhuāngyánchóng gé yǔ pú sà mó hē sà wǔ bǎi rén jù pǔ xián pú
庄严重阁，与菩萨摩诃萨五百人俱，普贤菩

sà wénshū shī lì pú sà ér wéishàngshǒu qí míngyuē guāngyàn
萨、文殊师利菩萨而为上首，其名曰：光焰

chuáng pú sà xū mí chuáng pú sà bǎochuáng pú sà wú ài
幢菩萨、须弥幢菩萨、宝幢菩萨、无碍

chuáng pú sà huāchuáng pú sà lí gòuchuáng pú sà rì chuáng
幢菩萨、华幢菩萨、离垢幢菩萨、日幢

pú sà miào chuáng pú sà lí chén chuáng pú sà pǔ guāng chuáng
菩萨、妙幢菩萨、离尘幢菩萨、普光幢

pú sà dì wēi lì pú sà bǎowēi lì pú sà dà wēi lì pú sà
菩萨、地威力菩萨、宝威力菩萨、大威力菩萨、

jīn gāng zhì wēi lì pú sà lí chén gòu wēi lì pú sà zhèng fǎ rì wēi
金刚智威力菩萨、离尘垢威力菩萨、正法日威

lì pú sà gōng dé shān wēi lì pú sà zhì guāng yǐng wēi lì pú sà
力菩萨、功德山威力菩萨、智光影威力菩萨、

pǔ jí xiáng wēi lì pú sà dì zàng pú sà xū kōng zàng pú sà lián
普吉祥威力菩萨、地藏菩萨、虚空藏菩萨、莲

huā zàng pú sà bǎo zàng pú sà rì zàng pú sà jìng dé zàng pú sà
华藏菩萨、宝藏菩萨、日藏菩萨、净德藏菩萨、

fǎ yìn zàng pú sà guāng míng zàng pú sà qí zàng pú sà lián huā
法印藏菩萨、光明藏菩萨、齋藏菩萨、莲华

dé zàng pú sà shàn yǎn pú sà jìng yǎn pú sà lí gòu yǎn pú sà
德藏菩萨、善眼菩萨、净眼菩萨、离垢眼菩萨、

wú ài yǎn pú sà pǔ jiàn yǎn pú sà shàn guān yǎn pú sà qīng lián
无碍眼菩萨、普见眼菩萨、善观眼菩萨、青莲

huāyǎn pú sà jīn gāngyǎn pú sà bǎoyǎn pú sà xū kōngyǎn pú
华眼菩萨、金刚眼菩萨、宝眼菩萨、虚空眼菩
sà xǐ yǎn pú sà pǔ yǎn pú sà tiānguān pú sà pǔ zhào fǎ
萨、喜眼菩萨、普眼菩萨、天冠菩萨、普照法
jiè zhì huì guān pú sà dào chǎng guān pú sà pǔ zhào shí fāng guān pú
界智慧冠菩萨、道场冠菩萨、普照十方冠菩
sà yī qiè fó zànguān pú sà chāo chū yī qiè shì jiān guān pú sà
萨、一切佛藏冠菩萨、超出一切世间冠菩萨、
pǔ zhào guān pú sà bù kě huài guān pú sà chí yī qiè rú lái shī zǐ
普照冠菩萨、不可坏冠菩萨、持一切如来师子
zuò guān pú sà pǔ zhào fǎ jiè xū kōng guān pú sà fàn wáng jì pú
座冠菩萨、普照法界虚空冠菩萨、梵王髻菩
sà lóng wáng jì pú sà yī qiè huà fó guāng míng jì pú sà dào
萨、龙王髻菩萨、一切化佛光明髻菩萨、道
chǎng jì pú sà yī qiè yuàn hǎi yīn bǎo wáng jì pú sà yī qiè fó
场髻菩萨²¹、一切愿海音宝王髻菩萨、一切佛
guāng míng mó ní jì pú sà shì xiàn yī qiè xū kōng píng děng xiàng mó ní
光明摩尼髻菩萨 示现一切虚空平等相摩尼
wáng zhuāng yán jì pú sà shì xiàn yī qiè rú lái shén biàn mó ní wáng
王庄严髻菩萨、示现一切如来神变摩尼王
chuáng wǎng chuí fù jì pú sà chū yī qiè fó zhuàn fǎ lún yīn jì pú
幢网垂覆髻菩萨、出一切佛转法轮音髻菩
sà shuō sān shì yī qiè míng zì yīn jì pú sà dà guāng pú sà lí
萨、说三世一切名字音髻菩萨、大光菩萨、离
gù guāng pú sà bǎo guāng pú sà lí chén guāng pú sà yànguāng
垢光菩萨、宝光菩萨、离尘光菩萨、焰光
pú sà fǎ guāng pú sà jì jìng guāng pú sà rì guāng pú sà
菩萨、法光菩萨、寂静光菩萨、日光菩萨、
zì zài guāng pú sà tiān guāng pú sà fú dé chuáng pú sà zhì huì
自在光菩萨、天光菩萨、福德幢菩萨、智慧
chuáng pú sà fǎ chuáng pú sà shén tōng chuáng pú sà guāng
幢菩萨、法幢菩萨、神通幢菩萨、光
chuáng pú sà huā chuáng pú sà mó ní chuáng pú sà pú tí
幢菩萨、华幢菩萨、摩尼幢菩萨、菩提
chuáng pú sà fàn chuáng pú sà pǔ guāng chuáng pú sà fàn yīn
幢菩萨、梵幢菩萨、普光幢菩萨、梵音

²¹ 大正藏：一切道場髻菩薩

pú sà hǎi yīn pú sà dà dì yīn pú sà shì zhǔ yīn pú sà shān
菩萨、海音菩萨、大地音菩萨、世主音菩萨、山
xiāng jī yīn pú sà biàn yī qiè fǎ jiè yīn pú sà zhèn yī qiè fǎ hǎi
相击音菩萨、遍一切法界音菩萨、震一切法海
léi yīn pú sà xiáng mó yīn pú sà dà bēi fāng biàn yún léi yīn pú sà
雷音菩萨 降魔音菩萨 大悲方便云雷音菩萨、
xī yī qiè shì jiān kǔ ān wèi yīn pú sà fǎ shàng pú sà shèng shàng
息一切世间苦安慰音菩萨、法上菩萨、胜上
pú sà zhì shàng pú sà fú dé xū mí shàng pú sà gōng dé shān
菩萨、智上菩萨、福德须弥上菩萨、功德珊
hú shàng pú sà míng chēng shàng pú sà pǔ guāng shàng pú sà dà
瑚上菩萨、名称上菩萨、普光上菩萨、大
cí shàng pú sà zhì hǎi shàng pú sà fó zhǒng shàng pú sà guāng
慈上菩萨、智海上菩萨、佛种上菩萨、光
shèng pú sà dé shèng pú sà shàng shèng pú sà pǔ míng shèng pú
胜菩萨、德胜菩萨、上胜菩萨、普明胜菩
sà fǎ shèng pú sà yuè shèng pú sà xū kōng shèng pú sà bǎo
萨、法胜菩萨、月胜菩萨、虚空胜菩萨、宝
shèng pú sà chuáng shèng pú sà zhì shèng pú sà suō luó zì zài wáng
胜菩萨 幢胜菩萨 智胜菩萨 娑罗自在王
pú sà fǎ zì zài wáng pú sà xiàng zì zài wáng pú sà fàn zì zài
菩萨、法自在王菩萨、象自在王菩萨、梵自在
wáng pú sà shān zì zài wáng pú sà zhòng zì zài wáng pú sà sù
王菩萨、山自在王菩萨、众自在王菩萨、速
jí zì zài wáng pú sà jì jìng zì zài wáng pú sà bú dòng zì zài
疾自在王菩萨、寂静自在王菩萨、不动自在
wáng pú sà shì lì zì zài wáng pú sà zuì shèng zì zài wáng pú sà
王菩萨 势力自在王菩萨 最胜自在王菩萨、
jì jìng yīn pú sà wú ài yīn pú sà dì zhèn yīn pú sà hǎi zhèn yīn
寂静音菩萨、无碍音菩萨、地震音菩萨、海震音
pú sà yún yīn pú sà fǎ guāng yīn pú sà xū kōng yīn pú sà
菩萨、云音菩萨、法光音菩萨、虚空音菩萨、
shuō yī qiè zhòng shēng shàn gēn yīn pú sà shì yī qiè dà yuàn yīn pú sà
说一切众生善根音菩萨、示一切大愿音菩萨、
dào chǎng yīn pú sà xū mí guāng jué pú sà xū kōng jué pú sà
道场音菩萨、须弥光觉菩萨、虚空觉菩萨、
lí rǎn jué pú sà wú ài jué pú sà shàn jué pú sà pǔ zhào sān shì
离染觉菩萨、无碍觉菩萨、善觉菩萨、普照三世

jué pú sà guǎng dà jué pú sà pǔ míng jué pú sà fǎ jiè guāng míng
觉菩萨 广大觉菩萨 普明觉菩萨 法界光明
jué pú sà rú shì děng pú sà mó hē sà wǔ bǎi rén jù cǐ zhū
觉菩萨……如是等菩萨摩诃萨五百人俱。此诸
pú sà jiē xī chéng jiù pǔ xián xíng yuàn jìng jiè wú ài pǔ biàn yī qiè
菩萨皆悉成就普贤行愿，境界无碍，普遍一切
zhū fó chà gù xiàn shēn wú liàng qīn jìn yī qiè zhū rú lái gù jìng yǎn
诸佛刹故；现身无量，亲近一切诸如来故；净眼
wú zhàng jiàn yī qiè fó shén biàn shì gù zhì chù wú xiàn yī qiè rú
无障，见一切佛神变事故；至处无限，一切如
lái chéng zhèng jué suǒ héng pǔ yì gù guāng míng wú jì yǐ zhì huì
来成正觉所恒普诣故；光明无际，以智慧
guāng pǔ zhào yī qiè shí fǎ hǎi gù shuō fǎ wú jìn qīng jìng biàn cái wú
光普照一切实法海故；说法无尽，清净辩才无
biān jì jié wú qióng jìn gù děng xū kōng jiè zhì huì suǒ xíng xī qīng jìng
边际劫无穷尽故；等虚空界，智慧所行悉清净
gù wú suǒ yī zhǐ suí zhòng shēng xīn xiàn sè shēn gù chú miè chī yì
故；无所依止，随众生心现色身故；除灭痴翳，
liǎo zhòng shēng jiè wú zhòng shēng gù děng xū kōng zhì yǐ dà guāng
了众生界无众生故；等虚空智，以大光
wǎng zhào fǎ jiè gù jí yǔ wǔ bǎi shēng wén zhòng jù xī jué zhēn dì
网照法界故。及与五百声闻众俱，悉觉真谛，
jiē zhèng shí jì shēn rù fǎ xìng yǒng chū yǒu hǎi yī fó gōng dé
皆证实际，深入法性，永出有海；依佛功德，
lí jié shǐ fù zhù wú ài chù qí xīn jì jìng yóu rú xū kōng
离结、使、缚，住无碍处；其心寂静犹如虚空，
yú zhū fó suǒ yǒng duàn yí huò yú fó zhì hǎi shēn xìn qù rù jí yǔ
于诸佛所永断疑惑，于佛智海深信趣入。及与
wú liàng zhū shì zhǔ jù xī céng gòng yǎng wú liàng zhū fó cháng néng lì
无量诸世主俱，悉曾供养无量诸佛，常能利
yì yī qiè zhòng shēng wéi bù qǐng yǒu héng qín shǒu hù shì yuàn bù
益一切众生，为不请友，恒勤守护，誓愿不
shě rù yú shì jiān shū shèng zhì mén cóng fó jiào shēng hù fó zhèng
舍；入于世间殊胜智门，从佛教生，护佛正
fǎ qǐ yú dà yuàn bú duàn fó zhǒng shēng rú lái jiā qiú yī
法，起于大愿，不断佛种，生如来家，求一
qiè zhì
切智。

shí zhū pú sà dà dé shēngwén shì jiānzhū wángbìng qí juàn
时，诸菩萨大德、声闻、世间诸王并其眷
shǔ xiánzuò shì niàn rú lái jìng jiè rú lái zhì xíng rú lái jiā
属，咸作是念：“如来境界、如来智行、如来加
chí rú lái lì rú lái wú wèi rú lái sānmèi rú lái suǒ zhù
持、如来力、如来无畏、如来三昧、如来所住、
rú lái zì zài rú lái shēn rú lái zhì yī qiè shì jiānzhū tiān jí rén
如来自在、如来身、如来智，一切世间诸天及人
wú néng tōng dá wú néng qù rù wú néng xìn jiě wú néng liǎo zhī
无能通达、无能趣入、无能信解、无能了知、
wú néng rěn shòu wú néng guān chá wú néng jiǎn zé wú néng kāi shì
无能忍受、无能观察、无能拣择、无能开示、
wú néng xuān míng wú yǒu néng lìng zhòng shēng jiě liǎo wéi chú zhū fó jiā
无能宣明、无有能令众生解了，唯除诸佛加
bèi zhī lì fó shéntōng lì fó wēi dé lì fó běnyuàn lì jí
被之力、佛神通力、佛威德力、佛本愿力，及
qí sù shì shàngēn zhī lì zhū shàn zhī shí shè shòu zhī lì shēn jìng xìn
其宿世善根之力、诸善知识摄受之力、深净信
lì dà míng jiě lì qù xiàng pú tí qīng jìng xīn lì qiú yī qiè zhì
力、大明解力、趣向菩提清净心力、求一切智
guǎng dà yuàn lì wéi yuàn shì zūn suí shùn wǒ děng jí zhū zhòng shēng
广大愿力。唯愿世尊随顺我等及诸众生
zhǒngzhǒng yù zhǒngzhǒng jiě zhǒngzhǒng zhì zhǒngzhǒng yǔ zhǒng
种种欲、种种解、种种智、种种语、种
zhǒng zì zài zhǒngzhǒng zhù dì zhǒngzhǒng gēn qīng jìng zhǒngzhǒng
种自在、种种住地、种种根清净、种种
yì fāng biàn zhǒngzhǒng xīn jìng jiè zhǒngzhǒng yī zhǐ rú lái gōng dé
意方便、种种心境界、种种依止如来功德、
zhǒngzhǒng tīng shòu zhū suǒ shuō fǎ xiǎn shì rú lái wǎng xī qù qiú yī qiè
种种听受诸所说法、显示如来往昔趣求一切
zhì xīn wǎng xī suǒ qǐ pú sà dà yuàn wǎng xī suǒ jìng zhū bō luó mì
智心、往昔所起菩萨大愿、往昔所净诸波罗蜜、
wǎng xī suǒ rù pú sà zhū dì wǎng xī yuán mǎn zhū pú sà xíng wǎng
往昔所入菩萨诸地、往昔圆满诸菩萨行、往
xī chéng jiù fāng biàn wǎng xī xiū xíng zhū dào wǎng xī suǒ dé chū lí
昔成就方便、往昔修行诸道、往昔所得出离
fǎ wǎng xī suǒ zuò shéntōng shì wǎng xī suǒ yǒu běn shì yīn yuán
法、往昔所作神通事、往昔所有本事因缘，

jí chéngděngzhèngjué zhuànmào fǎ lún jìng fó guó tǔ tiáo fú zhòng
及成等正觉 转妙法轮 净佛国土 调伏众
shēng kāi yī qiè zhì fǎ chéng shì yī qiè zhòngshēngdào rù yī qiè
生、开一切智法城、示一切众生道、入一切
zhòngshēngsuǒ zhù shòu yī qiè zhòngshēngsuǒ shī wèi yī qiè zhòngshēng
众生所住、受一切众生所施、为一切众生
shuō bù shī gōng dé wèi yī qiè zhòngshēngxiànzhū fó yǐngxiàng rú shì
说布施功德、为一切众生现诸佛影像；如是
děng fǎ yuàn jiē wèishuō
等法，愿皆为说！”

ěr shí shì zūn zhī zhū pú sà xīn zhī suǒ niàn dà bēi wéi shēn
尔时，世尊知诸菩萨心之所念，大悲为身，
dà bēi wéi mén dà bēi wéi shǒu yǐ dà bēi fǎ ér wéi fāng biàn chōng
大悲为门，大悲为首，以大悲法而为方便，充
biàn xū kōng rù shī zǐ pín shēnsānmèi rù cǐ sānmèi yǐ yī qiè
遍虚空，入师子嚙²²申三昧；入此三昧已，一切
shì jiān pǔ jiē yán jìng yú shí cǐ dà zhuāng yán lóu gé hū rán guǎng bó
世间普皆严净。于时，此大庄严楼阁忽然广博
wú yǒu biān jì jīn gāng wéi dì bǎo wáng fù shàng wú liàng bǎo huā
无有边际。金刚为地，宝王覆上，无量宝华
jí zhū mó ní pǔ sàn qí zhōng chù chù yíng mǎn liú lí wéi zhù zhòng bǎo
及诸摩尼普散其中处处盈满。琉璃为柱，众宝
hé chéng dà guāng mó ní zhī suǒ zhuāng yán yán fú tán jīn rú yì bǎo
合成，大光摩尼之所庄严，阎浮檀金如意宝
wáng zhōu zhì qí shàng yǐ wéi yán shì wēi lóu jiǒng dài gé dào páng chū
王周置其上以为严饰。危楼迥带，阁道傍出，
dòng yǔ xiāng chéng chuāng tà jiāo yìng jiē chí xuān jiàn zhǒng
栋宇相承，窗闼交映，阶、墀、轩、槛种
zhǒng bèi zú yī qiè jiē yǐ miào bǎo zhuāng yán qí bǎo xī zuò rén
种备足，一切皆以妙宝庄严；其宝悉作人、
tiān xíng xiàng jiān gù miào hǎo shì zhōng dì yī mó ní bǎo wǎng mí
天形像，坚固妙好，世中第一，摩尼宝网弥
fù qí shàng yú zhū mén cè xī jiàn chuáng fān xián fàng guāng míng pǔ
覆其上。于诸门侧悉建幢幡，咸放光明普
zhōu fǎ jiè dào chǎng zhī wài jiē dèng lán shūn qí shù wú liàng bù
周法界道场之外。阶墍、栏楯，其数无量不

²² 大正藏：頻

kě chēngshuō mǐ bù xián yǐ mó ní suǒchéng
可称说，靡不咸以摩尼所成。

ěr shí fù yǐ fó shén lì gù qí shì duō lín hū rán guǎng bó
尔时，复以佛神力故，其逝多林忽然广博，

yǔ bù kě shuō fó chà wēi chén shù zhū fó guó tǔ qí liàng zhèng děng yī
与不可说佛刹微尘数诸佛国土其量正等。一

qiè miào bǎo jiàn cuò zhuāng yán bù kě shuō bǎo biàn bù qí dì ā sēng
切妙宝间错庄严，不可说宝遍布其地，阿僧

qí bǎo yǐ wéi yuán qiáng bǎo duō luó shù zhuāng yán dào cè qí jiān fù
祇宝以为垣墙，宝多罗树庄严道侧。其间复

yǒu wú liàng xiāng hé xiāng shuǐ yíng mǎn tuān jī huí fú yī qiè bǎo huā
有无量香河，香水盈满，湍激洄流；一切宝华

suí liú yòu zhuǎn zì rán yǎn chū fó fǎ yīn shēng bù sī yì bǎo fēn tuó
随流右转，自然演出佛法音声；不思議宝芬陀

lì huā hàn dàn fēn fū mí bù shuǐ shàng zhòng bǎo huā shù liè zhí qí
利华，菡萏芬敷，弥布水上；众宝华树列植其

àn zhǒng zhǒng tái xiè bù kě sī yì jiē yú àn shàng cì dì háng liè
岸；种种台榭不可思议，皆于岸上次第行列，

mó ní bǎo wǎng zhī suǒ mí fù ā sēng qí bǎo fàng dà guāng míng ā
摩尼宝网之所弥覆。阿僧祇宝放大光明，阿

sēng qí bǎo zhuāng yán qí dì shāo zhòng miào xiāng xiāng qì fēn yūn
僧祇宝庄严其地。烧众妙香，香气氛氲。

fù jiàn wú liàng zhǒng zhǒng bǎo chuáng suǒ wèi bǎo xiāng chuáng bǎo
复建无量种种宝幢，所谓：宝香幢、宝

yī chuáng bǎo fān chuáng bǎo zēng chuáng bǎo huā chuáng bǎo
衣幢、宝幡幢、宝缯幢、宝华幢、宝

yīng luò chuáng bǎo mán chuáng bǎo líng chuáng mó ní bǎo gài chuáng
瓔珞幢、宝鬘幢、宝铃幢、摩尼宝盖幢、

dà mó ní bǎo chuáng guāng míng biàn zhào mó ní bǎo chuáng chū yī
大摩尼宝幢、光明遍照摩尼宝幢、出一

qiè rú lái míng hào yīn shēng mó ní wáng chuáng shī zǐ mó ní wáng
切如来名号音声摩尼王幢、师子摩尼王

chuáng shuō yī qiè rú lái běn shì hǎi mó ní wáng chuáng xiàn yī qiè
幢、说一切如来本事海摩尼王幢、现一切

fǎ jiè yǐng xiàng mó ní wáng chuáng zhōu biàn shí fāng háng liè zhuāng
法界影像摩尼王幢，周遍十方，行列庄

yán
严。

shí shì duō lín shàng xū kōng zhī zhōng yǒu bù sī yì tiāngōng
时，逝多林上虚空之中，有不思议天宫

diànyún wú shù xiāng shù yún bù kě shuō xū mí shānyún bù kě shuō
殿云、无数香树云、不可说须弥山云、不可说

jī yuèyún chū měi miào yīn gē zàn rú lái bù kě shuō bǎo lián huā yún
妓乐云、出美妙音歌赞如来不可说宝莲华云、

bù kě shuō bǎo zuò yún fū yǐ tiān yī pú sà zuò shàng tàn fó gōng dé
不可说宝座云、敷以天衣菩萨坐上叹佛功德

bù kě shuō zhū tiān wáng xíng xiàng mó ní bǎo yún bù kě shuō bái zhēn zhū
不可说诸天王形像摩尼宝云、不可说白真珠

yún bù kě shuō chì zhū lóu gé yán jù yún bù kě shuō yǔ jīn
云、不可说赤珠楼阁庄严具云、不可说雨金

gāng jiān gù zhū yún jiē zhù xū kōng zhōu zā biàn mǎn yǐ wéi yán shì
刚坚固珠云，皆住虚空，周匝遍满，以为严饰。

hé yǐ gù rú lái shàn gēn bù sī yì gù rú lái bái fǎ bù sī yì
何以故？如来善根不思议故，如来白法不思议

gù rú lái wēi lì bù sī yì gù rú lái néng yǐ yī shēn zì zài biàn
故，如来威力不思议故，如来能以一身自在变

huà biàn yī qiè shì jiè bù sī yì gù rú lái néng yǐ shén lì lìng yī qiè
化遍一切世界不思议故，如来能以神力令一切

fó jí fó guó zhū āng yán jiē rù qí shēn bù sī yì gù rú lái néng yú
佛及佛国庄严皆入其身不思议故，如来能于

yī wēi chén nèi pǔ xiàn yī qiè fǎ jiè yǐng xiàng bù sī yì gù rú lái
一微尘内普现一切法界影像不思议故，如来

néng yú yī máo kǒng zhōng shì xiàn guò qù yī qiè zhū fó bù sī yì gù
能于一毛孔中示现过去一切诸佛不思议故，

rú lái suí fàng yī yī guāng míng xī néng biàn zhào yī qiè shì jiè bù sī
如来随放一一光明悉能遍照一切世界不思

yì gù rú lái néng yú yī máo kǒng zhōng chū yī qiè fó chà wēi chén shù
议故，如来能于一毛孔中出一切佛刹微尘数

biàn huà yún chōng mǎn yī qiè zhū fó guó tǔ bù sī yì gù rú lái néng
变化云充满一切诸佛国土不思议故，如来能

yú yī máo kǒng zhōng pǔ xiàn yī qiè shí fāng shì jiè chéng zhù huài jié
于一毛孔中普现一切十方世界成、住、坏劫

bù sī yì gù rú yú cǐ shì duō lín jī gū dú yuán jiàn fó guó tǔ qīng
不思议故。如于此逝多林给孤独园见佛国土清

jìng zhuāng yán shí fāng yī qiè jìn fǎ jiè xū kōng jiè yī qiè shì jiè
净庄严，十方一切尽法界、虚空界、一切世界

yì rú shì jiàn suǒ wèi jiàn rú lái shēn zhù shì duō lín pú sà zhòng
亦如是见。所谓：见如来身住逝多林，菩萨众
huì jiē xī biàn mǎn jiàn pǔ yǔ yī qiè zhuāng yán yún jiàn pǔ yǔ yī qiè
会皆悉遍满；见普雨一切庄严云，见普雨一切
bǎo guāng míng zhào yào yún jiàn pǔ yǔ yī qiè mó ní bǎo yún jiàn pǔ yǔ
宝光明照耀云，见普雨一切摩尼宝云，见普雨
yī qiè zhuāng yán gài mí fù fó chài yún jiàn pǔ yǔ yī qiè tiān shēn yún
一切庄严盖弥覆佛刹云，见普雨一切天身云，
jiàn pǔ yǔ yī qiè huā shù yún jiàn pǔ yǔ yī qiè yī shù yún jiàn pǔ yǔ
见普雨一切华树云，见普雨一切衣树云，见普雨
yī qiè bǎo mǎn yīng luò xiāng xù bù jué zhōu biàn yī qiè dà dì yún jiàn
一切宝鬘、璎珞相续不绝周遍一切大地云，见
pǔ yǔ yī qiè zhuāng yán jù yún jiàn pǔ yǔ yī qiè rú zhòng shēng xíng
普雨一切庄严具云，见普雨一切如众生形
zhǒng zhǒng xiāng yún jiàn pǔ yǔ yī qiè wēi miào bǎo huā wǎng xiāng xù bú
种种香云，见普雨一切微妙宝华网相续不
duàn yún jiàn pǔ yǔ yī qiè zhū tiān nǚ chí bǎo cháng fān yú xū kōng
断云，见普雨一切诸天女持宝幢幡于虚空
zhōng zhōu xuán lái qù yún jiàn pǔ yǔ yī qiè zhòng bǎo lián huā yú huā yè
中周旋来去云，见普雨一切众宝莲华于华叶
jiān zì rán ér chū zhǒng zhǒng lè yīn yún jiàn pǔ yǔ yī qiè shī zǐ zuò
间自然而出种种乐音云，见普雨一切师子座
bǎo wǎng yīng luò ér wéi zhuāng yán yún
宝网璎珞而为庄严云。

ěr shí dōng fāng guò bù kě shuō fó chài wēi chén shù shì jiè hǎi
尔时，东方过不可说佛刹微尘数世界海
wài yǒu shì jiè míng jīn dēng yún cháng fó hào pí lú zhē nà
外有世界，名：金灯云幢，佛号：毗卢遮那
shèng dé wáng bǐ fó zhòng zhōng yǒu pú sà míng pí lú zhē nà yuàn
胜德王。彼佛众中有菩萨，名：毗卢遮那愿
guāng míng yǔ bù kě shuō fó chài wēi chén shù pú sà jù lái xiàng fó
光明，与不可说佛刹微尘数菩萨俱，来向佛
suǒ xī yǐ shén lì xìng zhǒng zhǒng yún suǒ wèi tiān huā yún tiān xiāng
所，悉以神力兴种种云，所谓：天华云、天香
yún tiān mò xiāng yún tiān mǎn yún tiān bǎo yún tiān zhuāng yán jù yún
云、天末香云、天鬘云、天宝云、天庄严具云、
tiān bǎo gài yún tiān wēi miào yī yún tiān bǎo cháng fān yún tiān yī qiè
天宝盖云、天微妙衣云、天宝幢幡云、天一切

miào bǎo zhū zhuāng yán yún chōng mǎn xū kōng zhì fó suǒ yǐ dǐng
妙宝诸庄严云，充满虚空。至佛所已，顶
lǐ fó zú jí yú dōng fāng huà zuò bǎo zhuāng yán lóu gé jí pǔ zhào shí
礼佛足，即于东方化作宝庄严楼阁及普照十
fāng bǎo lián huā zàng shī zǐ zhī zuò rú yì bǎo wǎng luó fù qí shēn yǔ
方宝莲华藏师子之座，如意宝网罗覆其身，与
qí juàn shǔ jié jiā fū zuò
其眷属结跏趺坐。

nán fāng guò bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè hǎi wài yǒu shì
南方过不可说佛刹微尘数世界海外有世

jiè míng jīn gāng zàng fó hào pǔ guāng míng wú shèng zàng wáng
界，名：金刚藏，佛号：普光明无胜藏王。

bǐ fó zhòng zhōng yǒu pú sà míng bù kě huài jīng jìn wáng yǔ bù
彼佛众中有菩萨，名：不可坏精进王，与不

kě shuō fó chà wēi chén shù pú sà jù lái xiàng fó suǒ chí yī qiè bǎo
可说佛刹微尘数菩萨俱，来向佛所，持一切宝

xiāng wǎng chí yī qiè bǎo yīng luò chí yī qiè bǎo huā dài chí yī qiè
香网，持一切宝璎珞，持一切宝华带，持一切

bǎo mán dài chí yī qiè jīn gāng yīng luò chí yī qiè mó ní bǎo wǎng
宝鬘带，持一切金刚璎珞，持一切摩尼宝网，

chí yī qiè bǎo yī dài chí yī qiè bǎo yīng luò dài chí yī qiè zuì shèng
持一切宝衣带，持一切宝璎珞带，持一切最胜

guāng míng mó ní dài chí yī qiè shī zǐ mó ní bǎo yīng luò xī yǐ shén
光明摩尼带，持一切师子摩尼宝璎珞，悉以神

lì chōng biàn yī qiè zhū shì jiè hǎi dào fó suǒ yǐ dǐng lǐ fó zú
力充遍一切诸世界海。到佛所已，顶礼佛足，

jí yú nán fāng huà zuò biàn zhào shì jiān mó ní bǎo zhuāng yán lóu gé jí
即于南方化作遍照世间摩尼宝庄严楼阁及

pǔ zhào shí fāng bǎo lián huā zàng shī zǐ zhī zuò yī yī qiè bǎo huā wǎng
普照十方宝莲华藏师子之座，以一切宝华网

luó fù qí shēn yǔ qí juàn shǔ jié jiā fū zuò
罗覆其身，与其眷属结跏趺坐。

xī fāng guò bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè hǎi wài yǒu shì
西方过不可说佛刹微尘数世界海外有世

jiè míng mó ní bǎo dēng xū mí shān chuáng fó hào fǎ jiè zhì
界，名：摩尼宝灯须弥山幢，佛号：法界智

dēng bǐ fó zhòng zhōng yǒu pú sà míng pǔ shèng wú shàng wēi dé
灯。彼佛众中有菩萨，名：普胜无上威德

wáng yǔ shì jiè hǎi wēichénshù pú sà jù lái xiàng fó suǒ xī yǐ
王，与世界海微尘数菩萨俱，来向佛所，悉以

shén lì xīng bù kě shuō fó chà wēichénshù zhǒng zhǒng tú xiāng shāo xiāng
神力兴不可说佛刹微尘数种种涂香烧香

xū mí shānyún bù kě shuō fó chà wēichénshù zhǒng zhǒng sè xiāng shuǐ
须弥山云、不可说佛刹微尘数种种色香水

xū mí shānyún bù kě shuō fó chà wēichénshù yī qiè dà dì wēichén
须弥山云、不可说佛刹微尘数一切大地微尘

děngguāng míng mó ní bǎowáng xū mí shānyún bù kě shuō fó chà wēi
等光明摩尼宝王须弥山云、不可说佛刹微

chénshù zhǒng zhǒng guāng yàn lún zhuāng yán chuang xū mí shānyún bù
尘数种种光焰轮庄严幢须弥山云、不

kě shuō fó chà wēichénshù zhǒng zhǒng sè jīn gāng zàng mó ní wáng
可说佛刹微尘数种种色金刚藏摩尼王

zhuāng yán xū mí shānyún bù kě shuō fó chà wēichénshù pǔ zhào yī qiè
庄严须弥山云、不可说佛刹微尘数普照一切

shì jiè yán fú tán mó ní bǎochuang xū mí shānyún bù kě shuō fó chà
世界阎浮檀摩尼宝幢须弥山云、不可说佛刹

wēichénshù xiàn yī qiè fǎ jiè mó ní bǎo xū mí shānyún bù kě shuō fó
微尘数现一切法界摩尼宝须弥山云、不可说佛

chà wēichénshù xiàn yī qiè zhū fó xiàng hǎo mó ní bǎo wáng xū mí shān
刹微尘数现一切诸佛相好摩尼宝王须弥山

yún bù kě shuō fó chà wēichénshù xiàn yī qiè rú lái běn shì yīn yuán
云、不可说佛刹微尘数现一切如来本事因缘

shuō zhū pú sà suǒ xíng zhī xíng mó ní bǎowáng xū mí shānyún bù kě
说诸菩萨所行之行摩尼宝王须弥山云、不可

shuō fó chà wēichénshù xiàn yī qiè fó zuò pú tí chǎng mó ní bǎowáng
说佛刹微尘数现一切佛坐菩提场摩尼宝王

xū mí shānyún chōng mǎn fǎ jiè zhì fó suǒ yǐ dǐng lǐ fó zú
须弥山云，充满法界。至佛所已，顶礼佛足，

jí yú xī fāng huà zuò yī qiè xiāng wáng lóu gé zhēn zhū bǎo wǎng mí fù
即于西方化作一切香王楼阁，真珠宝网弥覆

qí shàng jí huà zuò dì shì yǐng chuāng bǎo lián huā zàng shī zǐ zhī zuò
其上，及化作帝释影幢宝莲华藏师子之座，

yǐ miào sè mó ní wǎng luó fù qí shēn xīn wáng bǎo guān yǐ yán qí
以妙色摩尼网罗覆其身，心王宝冠以严其

shǒu yǔ qí juàn shǔ jié jiā fū zuò
首，与其眷属结跏趺坐。

běifāngguò bù kě shuō fó chàwēichénshù shì jiè hǎi wàiyǒu shì
北方过不可说佛刹微尘数世界海外有世

jiè míng bǎo yī guāngmíngchuáng fó hào zhào xū kōng fǎ jiè
界，名：宝衣光明幢，佛号：照虚空法界

dà guāngmíng bǐ fó zhòngzhōngyǒu pú sà míng wú ài shèngzàng
大光明。彼佛众中有菩萨，名：无碍胜藏

wáng yǔ shì jiè hǎi wēichénshù pú sà jù lái xiàng fó suǒ xī yǐ
王，与世界海微尘数菩萨俱，来向佛所，悉以

shén lì xīng yī qiè bǎo yī yún suǒ wèi huáng sè bǎo guāngmíng yī yún
神力兴一切宝衣云，所谓：黄色宝光明衣云、

zhōngzhōngxiāngsuǒ xūn yī yún rì chuāng mó ní wáng yī yún jīn sè
种种香所熏衣云、日幢摩尼王衣云、金色

chì rán mó ní yī yún yī qiè bǎo guāng yàn yī yún yī qiè xīng chén xiàng
炽然摩尼衣云、一切宝光焰衣云、一切星辰像

shàng miào mó ní yī yún bái yù guāng mó ní yī yún guāngmíng biàn
上妙摩尼衣云、白玉光摩尼衣云、光明遍

zhào shū shèng hè yì mó ní yī yún guāngmíng biàn zhào wēi shì chì shèng
照殊胜赫奕摩尼衣云、光明遍照威势炽盛

mó ní yī yún zhuāng yán hǎi mó ní yī yún chōng biàn xū kōng zhì
摩尼衣云、庄严海摩尼衣云，充遍虚空。至

fó suǒ yǐ dǐng lǐ fó zú jí yú běifāng huà zuò mó ní bǎo hǎi zhuāng
佛所已，顶礼佛足，即于北方化作摩尼宝海庄

yán lóu gé jí pí liú lí bǎo lián huā zàng shī zǐ zhī zuò yǐ shī zǐ wēi
严楼阁及毗琉璃宝莲华藏师子之座，以师子威

dé mó ní wáng wǎng luó fù qí shēn qīng jìng bǎo wáng wéi jì míng zhū
德摩尼王网罗覆其身，清净宝王为髻明珠，

yǔ qí juàn shǔ jié jiā fū zuò
与其眷属结跏趺坐。

dōngběifāngguò bù kě shuō fó chàwēichénshù shì jiè hǎi wàiyǒu
东北方过不可说佛刹微尘数世界海外有

shì jiè míng yī qiè huān xǐ qīng jìng guāngmíng wǎng fó hào wú
世界，名：一切欢喜清净光明网，佛号：无

ài yǎn bǐ fó zhòngzhōngyǒu pú sà míng huà xiàn fǎ jiè yuàn yuè
碍眼。彼佛众中有菩萨，名：化现法界愿月

wáng yǔ shì jiè hǎi wēichénshù pú sà jù lái xiàng fó suǒ xī yǐ
王，与世界海微尘数菩萨俱，来向佛所，悉以

shén lì xīng bǎo lóu gé yún xiāng lóu gé yún shāo xiāng lóu gé yún huā
神力兴宝楼阁云、香楼阁云、烧香楼阁云、华

lóu gé yún zhāntán lóu gé yún jīn gāng lóu gé yún mó ní lóu gé yún
楼阁云、梅檀楼阁云、金刚楼阁云、摩尼楼阁云、
jīn lóu gé yún yī lóu gé yún liánhuā lóu gé yún mí fù shí fāng yī
金楼阁云、衣楼阁云、莲华楼阁云，弥覆十方一
qiè shì jiè zhì fó suǒ yǐ dǐng lǐ fó zú jí yú dōng běi fāng huà
切世界。至佛所已，顶礼佛足，即于东北方化
zuò yī qiè fǎ jiè mén dà mó ní lóu gé jí wú děng xiāng wáng lián huā
作一切法界门大摩尼楼阁及无等香王莲华
zàng shī zǐ zhī zuò mó ní huā wǎng luó fù qí shēn zhuó miào bǎo zàng
藏师子之座，摩尼华网罗覆其身，著妙宝藏
mó ní wáng guān yǔ qí juàn shǔ jié jiā fū zuò
摩尼王冠，与其眷属结跏趺坐。

dōng nán fāng guò bù kě shuō fó chā wēi chén shù shì jiè hǎi wài yǒu
东南方过不可说佛刹微尘数世界海外有

shì jiè míng xiāng yún zhuāng yán chǎng fó hào lóng zì zài wáng
世界，名：香云庄严幢，佛号：龙自在王。
bǐ fó zhòng zhōng yǒu pú sà míng fǎ huì guāng yàn wáng yǔ shì jiè
彼佛众中有菩萨，名：法慧光焰王，与世界
hǎi wēi chén shù pú sà jù lái xiàng fó suǒ xī yǐ shén lì xīng jīn sè
海微尘数菩萨俱，来向佛所，悉以神力兴金色
yuán mǎng guāng míng yún wú liàng bǎo sè yuán mǎng guāng míng yún rú lái
圆满光明云、无量宝色圆满光明云、如来
háo xiàng yuán mǎng guāng míng yún zhǒng zhǒng bǎo sè yuán mǎng guāng míng
毫相圆满光明云、种种宝色圆满光明
yún lián huā zàng yuán mǎng guāng míng yún zhòng bǎo shù zhī yuán mǎng guāng
云、莲华藏圆满光明云、众宝树枝圆满光
míng yún rú lái dǐng jì yuán mǎng guāng míng yún yán fú tán jīn sè yuán
明云、如来顶髻圆满光明云、阎浮檀金色圆
mǎng guāng míng yún rì sè yuán mǎng guāng míng yún xīng yuè sè yuán mǎn
满光明云、日色圆满光明云、星月色圆满
guāng míng yún xī biàn xū kōng dào fó suǒ yǐ dǐng lǐ fó zú jí
光明云，悉遍虚空。到佛所已，顶礼佛足，即
yú dōng nán fāng huà zuò pí lú zhē nà zuì shàng bǎo guāng míng lóu gé
于东南方化作毗卢遮那最上宝光明楼阁、
jīn gāng mó ní lián huā zàng shī zǐ zhī zuò zhòng bǎo guāng yàn mó ní
金刚摩尼莲华藏师子之座，众宝光焰摩尼
wáng wǎng luó fù qí shēn yǔ qí juàn shǔ jié jiā fū zuò
王网罗覆其身，与其眷属结跏趺坐。

xī nánfāngguò bù kě shuō fó chāwēichénshù shì jiè hǎi wàiyǒu
西南方过不可说佛刹微尘数世界海外有

shì jiè míng rì guāngmó ní zàng fó hào pǔ zhào zhū fǎ zhì yuè
世界，名：日光摩尼藏，佛号：普照诸法智月

wáng bǐ fó zhòngzhōngyǒu pú sà míng cuī pò yī qiè mó jūn zhì
王。彼佛众中有菩萨，名：摧破一切魔军智

chuángwáng yǔ shì jiè hǎi wēichénshù pú sà jù lái xiàng fó suǒ
幢王，与世界海微尘数菩萨俱，来向佛所，

yú yī qiè máokǒngzhōngchūděng xū kōng jiè huāyàn yún xiāng yàn yún
于一切毛孔中出等虚空界华焰云、香焰云、

bǎoyàn yún jīn gāng yàn yún shāoxiāng yàn yún diànguāng yàn yún
宝焰云、金刚焰云、烧香焰云、电光焰云、

pí lú zhē nà mó ní bǎoyàn yún yī qiè jīn guāng yàn yún shèng zàng mó
毗卢遮那摩尼宝焰云、一切金光焰云、胜藏摩

ní wángguāng yàn yún děng sān shì rú lái hǎi guāng yàn yún yī yī jiē
尼王光焰云、等三世如来海光焰云，一一皆

cóng máokǒngzhōngchū biàn xū kōng jiè dào fó suǒ yǐ dǐng lǐ fó
从毛孔中出，遍虚空界。到佛所已，顶礼佛

zú jí yú xī nánfāng huà zuò pǔ xiàn shí fāng fǎ jiè guāng míng wǎng dà
足，即于西南方化作普现十方法界光明网大

mó ní bǎo lóu gé jí xiāng dēng yàn bǎo lián huā zàng shī zǐ zhī zuò yǐ
摩尼宝楼阁及香灯焰宝莲华藏师子之座，以

lí gòu zàng mó ní wǎng luó fù qí shēn zhuó chū yī qiè zhòng shēng fā
离垢藏摩尼网罗覆其身，著出一切众生发

qù yīn mó ní wáng yán shì guān yǔ qí juàn shǔ jié jiā fū zuò
趣音摩尼王严饰冠，与其眷属结跏趺坐。

xī běifāngguò bù kě shuō fó chāwēichénshù shì jiè hǎi wài yǒu
西北方过不可说佛刹微尘数世界海外，有

shì jiè míng pí lú zhē nà yuàn mó ní wáng zàng fó hào pǔ guāng
世界，名：毗卢遮那愿摩尼王藏，佛号：普光

míng zuì shèng xū mí wáng bǐ fó zhòngzhōngyǒu pú sà míng yuàn
明最胜须弥王。彼佛众中有菩萨，名：愿

zhì guāng míng chuáng yǔ shì jiè hǎi wēichénshù pú sà jù lái xiàng
智光明幢，与世界海微尘数菩萨俱，来向

fó suǒ yú niànniànzhōng yī qiè xiàng hǎo yī qiè máokǒng yī
佛所，于念念中，一切相好、一切毛孔、一

qiè shēn fèn jiē chū sān shì yī qiè rú lái xíng xiàng yún yī qiè pú sà
切身分，皆出三世一切如来形像云、一切菩萨

xíngxiàngyún yī qiè rú lái zhòng huì xíngxiàngyún yī qiè rú lái biànhuà
形像云、一切如来众会形像云、一切如来变化
shēnxíngxiàngyún yī qiè rú lái běnshēngshēnxíngxiàngyún yī qiè shēng
身形像云、一切如来本生身形像云、一切声
wén pì zhī fó xíngxiàngyún yī qiè rú lái pú tí chǎng xíngxiàngyún yī
闻辟支佛形像云、一切如来菩提场形像云、一
qiè rú lái shénbiànxíngxiàngyún yī qiè shì jiān zhǔ xíngxiàngyún yī qiè
切如来神变形像云、一切世间主形像云、一切
qīngjìngguó tǔ xíngxiàngyún chōngmǎn xū kōng zhì fó suǒ yǐ dǐng
清净国土形像云，充满虚空。至佛所已，顶
lǐ fó zú jí yú xī běifānghuàzuò pǔ zhào shí fāng mó ní bǎozhuāng
礼佛足，即于西北方化作普照十方摩尼宝庄
yán lóu gé jí pǔ zhào shì jiān bǎoliánhuāzàng shī zǐ zhī zuò yǐ wú néng
严楼阁及普照世间宝莲华藏狮子之座，以无能
shèngguāngmíngzhēnzhūwǎngluó fù qí shēn zhuó pǔ guāngmíng mó ní
胜光明真珠网罗覆其身，著普光明摩尼
bǎoguān yǔ qí juànshǔ jié jiā fū zuò
宝冠，与其眷属结跏趺坐。

xià fāngguò bù kě shuō fó chàwēichénshù shì jiè hǎi wàiyǒu shì
下方过不可说佛刹微尘数世界海外有世

jiè míng yī qiè rú lái yuánmǎnguāng pǔ zhào fó hào xū kōng
界，名：一切如来圆满光普照，佛号：虚空
wú ài xiàng zhì chuángwáng bǐ fó zhòngzhōngyǒu pú sà míng pò
无碍相智幢王。彼佛众中有菩萨，名：破
yī qiè zhàng yǒngměng zhì wáng yǔ shì jiè hǎi wēichénshù pú sà jù
一切障勇猛智王，与世界海微尘数菩萨俱，
lái xiàng fó suǒ yú yī qiè máokǒngzhōng chūshuō yī qiè zhòngshēng
来向佛所，于一切毛孔中，出说一切众生
yǔ yán hǎi yīn shēngyún chūshuō yī qiè sān shì pú sà xiū xíng fāng biàn
语言海音声云，出说一切三世菩萨修行方便
hǎi yīn shēngyún chūshuō yī qiè pú sà suǒ qǐ yuàn fāng biàn hǎi yīn shēng
海音声云，出说一切菩萨所起愿方便海音声
yún chūshuō yī qiè pú sà chéng mǎn qīng jìng bō luó mì fāng biàn hǎi yīn
云，出说一切菩萨成满清净波罗蜜方便海音
shēngyún chūshuō yī qiè pú sà yuán mǎn xíng biàn yī qiè chà yīn shēngyún
声云，出说一切菩萨圆满行遍一切刹音声云，
chūshuō yī qiè pú sà chéng jiù zì zài yòng yīn shēngyún chūshuō yī qiè
出说一切菩萨成就自在用音声云，出说一切

rú lái wǎng yì dào chǎng pò mó jūn zhòng chéng děng zhèng jué zì zài
如来往诣道场破魔军众成等正觉自在

yòng yīn shēng yún chū shuō yī qiè rú lái zhuǎn fǎ lún qì jīng mén míng
用音声云，出说一切如来转法轮契经门名

hào hǎi yīn shēng yún chū shuō yī qiè suí yìng jiào huà tiáo fú zhòng shēng fǎ
号海音声云，出说一切随应教化调伏众生法

fāng biàn hǎi yīn shēng yún chū shuō yī qiè suí shí suí shàn gēn suí yuàn
方便海音声云，出说一切随时、随善根、随愿

lì pǔ lìng zhòng shēng zhèng dé zhì huì fāng biàn hǎi yīn shēng yún dào fó
力普令众生证得智慧方便海音声云。到佛

suǒ yǐ dǐng lǐ fó zú jí yú xià fāng huà zuò xiàn yī qiè rú lái gōng
所已，顶礼佛足，即于下方化作现一切如来宫

diàn xíng xiàng zhòng bǎo zhuān yán lóu gé jí yī qiè bǎo lián huā zàng shī zǐ
殿形像众宝庄严楼阁及一切宝莲华藏师子

zhī zuò zhuó pǔ xiàn dào chǎng yǐng mó ní bǎo guān yǔ qí juàn shǔ jié
之座，著普现道场影摩尼宝冠，与其眷属结

jiā fū zuò
跏趺坐。

shàng fāng guò bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè hǎi wài yǒu shì
上方过不可说佛刹微尘数世界海外有世

jiè míng shuō fó zhǒng xìng wú yǒu jìn fó hào pǔ zhì lún guāng
界，名：说佛种性无有尽，佛号：普智轮光

míng yīn bǐ fó zhòng zhōng yǒu pú sà míng fǎ jiè chà bié yuàn
明音。彼佛众中有菩萨，名：法界差别愿，

yǔ shì jiè hǎi wēi chén shù pú sà jù fā bǐ dào chǎng lái xiàng cǐ sū
与世界海微尘数菩萨俱，发彼道场来向此娑

pó shì jiè shì jiā móu ní fó suǒ yú yī qiè xiāng hǎo yī qiè máo kǒng
婆世界释迦牟尼佛所，于一切相好、一切毛孔、

yī qiè shēn fèn yī qiè zhī jiē yī qiè zhuān yán jù yī qiè yī
一切身分、一切支²³节、一切庄严具、一切衣

fú zhōng xiàn pí lú zhē nà děng guò qù yī qiè zhū fó wèi lái yī qiè
服中，现毗卢遮那等过去一切诸佛、未来一切

zhū fó yǐ dé shòu jì wèi shòu jì zhě xiàn zài shí fāng yī qiè guó
诸佛、已得授记、未授记者，现在十方一切国

tǔ yī qiè zhū fó bìng qí zhòng huì yì xiàn guò qù xíng tán nà bō luó
土、一切诸佛并其众会，亦现过去行檀那波罗

²³ 大正藏：肢（後同）

mì jí qí yī qiè shòu bù shī zhě zhū běn shì hǎi yì xiànguò qù xíng shī
蜜及其一切受布施者诸本事海，亦现过去行尸

luó bō luó mì zhū běn shì hǎi yì xiànguò qù xíng chàn tí bō luó mì gē
罗波罗蜜诸本事海，亦现过去行羸提波罗蜜割

jié zhī tǐ xīn wú dòng luàn zhū běn shì hǎi yì xiànguò qù xíng jīng jìn bō
截支体心无动乱诸本事海，亦现过去行精进波

luó mì yǒng měng bú tuì zhū běn shì hǎi yì xiànguò qù qiú yī qiè rú lái
罗蜜勇猛不退诸本事海，亦现过去求一切如来

chán bō luó mì hǎi ér dé chéng jiù zhū běn shì hǎi yì xiànguò qù qiú
禅波罗蜜海而得成就诸本事海，亦现过去求

yī qiè fó suǒ zhuàn fǎ lún suǒ chéng jiù fǎ fā yǒng měng xīn yī qiè jiē
一切佛所转法轮所成就法发勇猛心一切皆

shě zhū běn shì hǎi yì xiànguò qù yào jiàn yī qiè fó yào xíng yī qiè pú
舍诸本事海，亦现过去乐见一切佛、乐行一切菩

sà dào yào huà yī qiè zhòng shēng jiè zhū běn shì hǎi yì xiànguò qù suǒ
萨道、乐化一切众生界诸本事海，亦现过去所

fā yī qiè pú sà dà yuàn qīng jìng zhuāng yán zhū běn shì hǎi yì xiànguò
发一切菩萨大愿清净庄严诸本事海，亦现过

qù pú sà suǒ chéng lì bō luó mì yǒng měng qīng jìng zhū běn shì hǎi yì
去菩萨所成力波罗蜜勇猛清净诸本事海，亦

xiànguò qù yī qiè pú sà suǒ xiū yuán mǎn zhì bō luó mì zhū běn shì hǎi
现过去一切菩萨所修圆满智波罗蜜诸本事海；

rú shì yī qiè běn shì hǎi xī jiē biàn mǎn guǎng dà fǎ jiè zhì fó suǒ
如是一切本事海，悉皆遍满广大法界。至佛所

yǐ dǐng lǐ fó zú jí yú shàng fāng huà zuò yī qiè jīn gāng zàng zhuāng
已，顶礼佛足，即于上方化作一切金刚藏庄

yán lóu gé jí dì qīng jīn gāng wáng lián huā zàng shī zǐ zhī zuò yī yī
严楼阁及帝青金刚王莲华藏师子之座，以一

qiè bǎo guāng míng mó ní wáng wǎng luó fù qí shēn yǐ yǎn shuō sān shì
切宝光明摩尼王网罗覆其身，以演说三世

rú lái míng mó ní bǎo wáng wéi jì míng zhū yǔ qí juàn shǔ jié jiā fū
如来名摩尼宝王为髻明珠，与其眷属结跏趺

zuò
坐。

rú shì shí fāng yī qiè pú sà bìng qí juàn shǔ jiē cóng pǔ xián pú
如是十方一切菩萨并其眷属，皆从普贤菩

sà xíng yuàn zhōng shēng yǐ jìng zhì yǎn jiàn sān shì fó pǔ wén yī qiè zhū
萨行愿中生，以净智眼见三世佛，普闻一切诸

fó rú lái suǒ zhuàn fǎ lún xiū duō luó hǎi yǐ dé zhì yú yī qiè pú
佛如来所转法轮、修多罗海，已得至于一切菩
sà zì zài bǐ àn yú niànniànzhōngxiàn dà shén biàn qīn jìn yī qiè zhū
萨自在彼岸；于念念中现大神变，亲近一切诸
fó rú lái yī shēn chōng mǎn yī qiè shì jiè yī qiè rú lái zhòng huì dào
佛如来，一身充满一切世界一切如来众会道
chǎng yú yī chén zhōng pǔ xiàn yī qiè shì jiān jìng jiè jiàohuà chéng jiù
场，于一尘中普现一切世间境界，教化成就
24 yī qiè zhòng shēng wèi céng shī shí yī máo kǒng zhōng chū yī qiè rú
一切众生未曾失时，一毛孔中出一切如
lái shuō fǎ yīn shēng zhī yī qiè zhòng shēng xī jiē rú huàn zhī yī qiè
来说法音声；知一切众生悉皆如幻，知一切
fó xī jiē rú yǐng zhī yī qiè zhū qù shòu shēng xī jiē rú mèng zhī yī
佛悉皆如影，知一切诸趣受生悉皆如梦，知一
qiè yè bào rú jìng zhōng xiàng zhī yī qiè zhū yǒu shēng qǐ rú rè shí yàn
切业报如镜中像，知一切诸有生起如热时焰，
zhī yī qiè shì jiè jiē rú biàn huà chéng jiù rú lái shí lì wú wèi
知一切世界皆如变化；成就如来十力、无畏，
yǒng měng zì zài néng shī zǐ hǒu shēn rù wú jìn biàn cái dà hǎi dé
勇猛自在，能师子吼，深入无尽辩才大海，得
yī qiè zhòng shēng yán cí hǎi zhū fǎ zhì yú xū kōng fǎ jiè suǒ xíng wú
一切众生言辞海诸法智；于虚空法界所行无
ài zhī yī qiè fǎ wú yǒu zhàng ài yī qiè pú sà shén tōng jìng jiè xī
碍，知一切法无有障碍；一切菩萨神通境界悉
yǐ qīng jìng yǒng měng jīng jìn cuī fú mó jūn héng yǐ zhì huì liǎo dá
已清净，勇猛精进，摧伏魔军；恒以智慧了达
sān shì zhī yī qiè fǎ yóu rú xū kōng wú yǒu wéi zhēng yì wú qǔ
三世，知一切法犹如虚空，无有违诤，亦无取
zhuó suī qín jīng jìn ér zhī yī qiè zhì zhōng wú suǒ lái suī guān jìng jiè
著；虽勤精进而知一切智终无所来，虽观境界
ér zhī yī qiè yǒu xī bù kě dé yǐ fāng biàn zhì rù yī qiè fǎ jiè yǐ
而知一切有悉不可得；以方便智入一切法界，以
píng děng zhì rù yī qiè guó tǔ yǐ zì zài lì lìng yī qiè shì jiè zhǎn
平等智入一切国土，以自在力令一切世界展
zhuǎn xiāng rù yú yī qiè shì jiè chù chù shòu shēng jiàn yī qiè shì jiè
转相入于一切世界；处处受生，见一切世界

24 大正藏：熟

zhǒngzhǒngxíngxiàng yú wēi xì jìng xiànguǎng dà chà yú guǎng dà jìng
种种形相；于微细境现广大刹，于广大境
xiànwēi xì chà yú yī fó suǒ yī niàn zhī qǐng dé yī qiè fó wēishén
现微细刹；于一佛所一念之顷，得一切佛威神
suǒ jiā pǔ jiàn shí fāng wú suǒ mí huò yú chà nà qǐng xī néng wǎng yì
所加，普见十方无所迷惑，于刹那顷悉能往诣。
rú shì děng yī qiè pú sà mǎn shì duō lín jiē shì rú lái wēishén zhī
如是等一切菩萨满逝多林，皆是如来威神之
lì
力。

yú shí shàngshǒuzhū dà shēngwén shè lì fú dà mù
于时，上首诸大声闻——舍利弗、大目
qiánlián mó hē jiā shè lí pó duō xū pú tí ā nólóu tuó
捷连、摩诃迦叶、离婆多、须菩提、阿菟楼驮、
nántuó jié bīn nà jiā zhānyán fù lóu nà děngzhū dà shēngwén
难陀、劫宾那、迦旃延、富楼那等诸大声闻，
zài shì duō lín jiē xī bú jiàn rú lái shén lì rú lái yánhǎo rú lái jìng
在逝多林皆悉不见如来神力、如来严好、如来境
jiè rú lái yóu xì rú lái shénbiàn rú lái zūnshèng rú lái miào
界、如来游戏、如来神变、如来尊胜、如来妙
xíng rú lái wēi dé rú lái zhù chí rú lái jìng chà yì fù bú jiàn
行、如来威德、如来住持、如来净刹，亦复不见
bù kě sī yì pú sà jìng jiè pú sà dà huì pú sà pǔ rù pú sà
不可思议菩萨境界、菩萨大会、菩萨普入、菩萨
pǔ zhì pú sà pǔ yì pú sà shénbiàn pú sà yóu xì pú sà juàn
普至、菩萨普诣、菩萨神变、菩萨游戏、菩萨眷
shǔ pú sà fāngsuǒ pú sà zhuāngyán shī zǐ zuò pú sà gōngdiàn
属、菩萨方所、菩萨庄严师子座、菩萨宫殿、
pú sà zhù chù pú sà suǒ rù sānmèi zì zài pú sà guānchá pú sà
菩萨住处、菩萨所入三昧自在、菩萨观察、菩萨
pín shēn pú sà yǒngměng pú sà gòngyǎng pú sà shòu jì pú
嚧²⁵申、菩萨勇猛、菩萨供养、菩萨受记、菩
sà chéngshú pú sà yǒngjiàn pú sà fǎ shēnqīngjìng pú sà zhì shēn
萨成熟、菩萨勇健、菩萨法身清净、菩萨智身
yuánmǎn pú sà yuànshēn shì xiàn pú sà sè shēnchéng jiù pú sà
圆满、菩萨愿身示现、菩萨色身成就、菩萨

²⁵ 大正藏：頻

zhūxiàng jù zú qīngjìng pú sà chángguāngzhòng sè zhuāngyán pú sà
诸相具足清净、菩萨常光众色庄严、菩萨
fàng dà guāngwǎng pú sà qǐ biànhuà yún pú sà shēnbiàn shí fāng
放大光网、菩萨起变化云、菩萨身遍十方、
pú sà zhū xíng yuán mǎn rú shì děng shì yī qiè shēng wén zhū dà dì zǐ
菩萨诸行圆满。如是等事，一切声闻诸大弟子
jiē xī bú jiàn hé yǐ gù yǐ shàngēn bù tóng gù běn bù xiū xí jiàn
皆悉不见。何以故？以善根不同故，本不修习见
fó zì zài shàngēn gù běn bú zànshuō shí fāng shì jiè yī qiè fó chà qīng
佛自在善根故，本不赞说十方世界一切佛刹清
jìng gōng dé gù běn bù chēng tàn zhū fó shì zūn zhǒng zhǒng shén biàn gù
净功德故，本不称叹诸佛世尊种种神变故，
běn bù yú shēng sǐ liú zhuǎn zhī zhōng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
本不于生死流转之中发阿耨多罗三藐三菩
tí xīn gù běn bú lìng tā zhù pú tí xīn gù běn bù néng lìng rú lái
提心故，本不令他住菩提心故，本不能令如来
zhǒng xìng bú duàn jué gù běn bú shè shòu zhū zhòng shēng gù běn bù
种性不断绝故，本不摄受诸众生故，本不
quàn tā xiū xí pú sà bō luó mì gù běn zài shēng sǐ liú zhuǎn zhī shí
劝他修习菩萨波罗蜜故，本在生死流转之时
bú quàn zhòng shēng qiú yú zuì shèng dà zhì yǎn gù běn bù xiū xí shēng
不劝众生求于最胜大智眼故，本不修习生
yī qiè zhì zhū shàngēn gù běn bù chéng jiù rú lái chū shì zhū shàngēn
一切智诸善根故，本不成就如来出世诸善根
gù běn bù dé yán jìng fó chà shéntōng zhì gù běn bù dé zhū pú sà yǎn
故，本不得严净佛刹神通智故，本不得诸菩萨眼
suǒ zhī jìng gù běn bù qiú chāo chū shì jiān bú gòng pú tí zhū shàngēn gù
所知境故，本不求超出世间不共菩提诸善根故，
běn bù fā yī qiè pú sà zhū dà yuàn gù běn bù cóng rú lái jiā bèi zhī
本不发一切菩萨诸大愿故，本不从如来加被之
suǒ shēng gù běn bù zhī zhū fǎ rú huàn pú sà rú mèng gù běn bù
所生故，本不知诸法如幻、菩萨如梦故，本不
dé zhū dà pú sà guǎng dà huān xǐ gù rú shì jiē shì pǔ xián pú sà zhì
得诸大菩萨广大欢喜故。如是皆是普贤菩萨智
yǎn jìng jiè bù yǔ yī qiè èr shèng suǒ gòng yǐ shì yīn yuán zhū dà
眼境界，不与一切二乘所共。以是因缘，诸大
shēng wén bù néng jiàn bù néng zhī bù néng wén bù néng rù bù
声闻不能见、不能知、不能闻、不能入、不

néng dé bù néngniàn bù néngguānchá bù néngchóuliáng bù néng
能得、不能念、不能观察、不能筹量、不能
sī wéi bù néngfēn bié shì gù suī zài shì duō lín zhōng bú jiàn
思惟、不能分别；是故，虽在逝多林中，不见
rú lái zhū dà shénbiàn
如来诸大神变。

fù cì zhū dà shēngwén wú rú shì shàngēn gù wú rú shì zhì
复次，诸大声闻无如是善根故，无如是智
yǎn gù wú rú shì sānmèi gù wú rú shì jiě tuō gù wú rú shì shén
眼故，无如是三昧故，无如是解脱故，无如是神
tōng gù wú rú shì wēi dé gù wú rú shì shì lì gù wú rú shì zì
通故，无如是威德故，无如是势力故，无如是自
zài gù wú rú shì zhù chù gù wú rú shì jìng jiè gù shì gù yú cǐ
在故，无如是住处故，无如是境界故，是故于此
bù néng zhī bù néngjiàn bù néng rù bù néngzhèng bù néngzhù
不能知、不能见、不能入、不能证、不能住、
bù néng jiě bù néngguānchá bù néngrěnshòu bù néng qù xiàng
不能解、不能观察、不能忍受、不能趣向、
bù néngyóu lǚ yòu yì bù néngguǎngwèi tā rén kāi chǎn jiě shuō
不能游履；又亦不能广为他人，开阐解说，
chēng yáng shì xiàn yǐn dǎoquàn jìn lìng qí qù xiàng lìng qí xiū xí
称扬示现，引导劝进，令其趣向，令其修习，
lìng qí ān zhù lìng qí zhèng rù hé yǐ gù zhū dà dì zǐ yī shēng
令其安住，令其证入。何以故？诸大弟子依声
wénshèng ér chū lí gù chéng jiù shēngwéndào mǎn zú shēngwénxíng
闻乘而出离故，成就声闻道，满足声闻行，
ān zhùshēngwénguǒ yú wú yǒu dì dé jué dìng zhì chángzhù shí jì jiū
安住声闻果，于无有谛得决定智，常住实际究
jìng jì jìng yuǎn lí dà bēi shě yú zhòngshēng zhù yú zì shì yú
竟寂静，远离大悲，舍于众生，住于自事；于
bǐ zhì huì bù néng jī jí bù néng xiū xíng bù néng ān zhù bù
彼智慧，不能积集，不能修行，不能安住，不
néngyuàn qiú bù néngchéng jiù bù néngqīng jìng bù néng qù rù
能愿求，不能成就，不能清净，不能趣入，
bù néngtōng dá bù néng zhī jiàn bù néngzhèng dé shì gù suī
不能通达，不能知见，不能证得。是故，虽
zài shì duō lín zhōng duì yú rú lái bú jiàn rú shì guǎng dà shénbiàn
在逝多林中对于如来，不见如是广大神变。

fó zǐ rú héng hé àn yǒu bǎi qiān yì wú liàng è guǐ luǒ xíng
佛子！如恒河岸有百千亿无量饿鬼，裸形

jī kě jǔ tǐ jiāo rán wū jù chāi láng jìng lái bó cuō wéi kě suǒ bī
饥渴，举体焦然，乌鸢豺狼竞来搏撮，为渴所逼，

yù qiú shuǐ yǐn suī zhù hé biān ér bú jiàn hé shè yǒu jiàn zhě jiàn qí
欲求水饮，虽住河边而不见河；设有见者，见其

kū jié hé yǐ gù shēn hòu yè zhàng zhī suǒ fù gù bǐ dà shēng wén
枯竭。何以故？深厚业障之所覆故。彼大声闻

yì fù rú shì suī fù zhù zài shì duō lín zhōng bú jiàn rú lái guǎng dà
亦复如是，虽复住在逝多林中，不见如来广大

shén lì shě yī qiè zhì wú míng yì mò fù qí yǎn gù bù céng zhòng
神力，舍一切智，无明翳膜覆其眼故，不曾种

zhí sà pó rě dì zhū shàn gēn gù pì rú yǒu rén yú dà huì zhōng hūn
植萨婆若地诸善根故。譬如有人，于大会中昏

shuì ān qǐn hū rán mèng jiàn xū mí shān dǐng dì shì suǒ zhù shàn jiàn dà
睡安寝，忽然梦见须弥山顶帝释所住善见大

chéng gōng diàn yuán lín zhǒng zhǒng yán hǎo tiān zǐ tiān nǚ bǎi
城，宫殿、园林种种严好，天子、天女百

qiān wàn yì pǔ sàn tiān huā biàn mǎn qí dì zhǒng zhǒng yī shù chū miào
千万亿，普散天华遍满其地，种种衣树出妙

yī fú zhǒng zhǒng huā shù kāi fū miào huā zhū yīn yuè shù zòu tiān yīn yuè
衣服，种种华树开敷妙华，诸音乐树奏天音乐，

tiān zhū cǎi nǚ gē yǒng měi yīn wú liàng zhū tiān yú zhōng xì lè qí rén
天诸婍女歌咏美音，无量诸天于中戏乐；其人

zì jiàn zhuó tiān yī fú pǔ yú qí chù zhù zhǐ zhōu xuán qí dà huì zhōng
自见著天衣服，普于其处住止周旋。其大会中

yī qiè zhū rén suī tóng yī chù bù zhī bú jiàn hé yǐ gù mèng zhōng
一切诸人虽同一处，不知不见。何以故？梦中

suǒ jiàn fēi bǐ dà zhòng suǒ néng jiàn gù yī qiè pú sà shì jiān zhū
所见，非彼大众所能见故。一切菩萨、世间诸

wáng yì fù rú shì yǐ jiǔ jí jí shàn gēn lì gù fā yī qiè zhì guǎng
王亦复如是，以久积集善根力故，发一切智广

dà yuàn gù xué xí yī qiè fó gōng dé gù xiū xíng pú sà zhuāng yán
大愿故，学习一切佛功德故，修行菩萨庄严

dào gù yuán mǎn yī qiè zhì zhì fǎ gù mǎn zú pǔ xián zhū xíng yuàn gù
道故，圆满一切智智法故，满足普贤诸行愿故，

qù rù yī qiè pú sà zhì dì gù yóu xì yī qiè pú sà suǒ zhù zhū sān mèi
趣入一切菩萨智地故，游戏一切菩萨所住诸三昧

gù yǐ néngguānchá yī qiè pú sà zhì huì jìng jiè wú zhàng ài gù shì
故，已能观察一切菩萨智慧境界无障碍故，是
gù xī jiàn rú lái shì zūn bù kě sī yì zì zài shén biàn yī qiè shēng wén
故悉见如来世尊不可思议自在神变。一切声闻
zhū dà dì zǐ jiē bù néng jiàn jiē bù néng zhī yǐ wú pú sà qīng
诸大弟子，皆不能见，皆不能知，以无菩萨清
jìng yǎn gù pì rú xuě shān jù zhòng yào cǎo liáng yī yì bǐ xī néng fēn
净眼故。譬如雪山具众药草，良医诣彼悉能分
bié qí zhū bǔ liè fàng mù zhī rén héng zhù bǐ shān bú jiàn qí yào
别；其诸捕猎、放牧之人恒住彼山，不见其药。
cǐ yì rú shì yǐ zhū pú sà rù zhì jìng jiè jù zì zài lì néng jiàn
此亦如是，以诸菩萨入智境界，具自在力，能见
rú lái guǎng dà shén biàn zhū dà dì zǐ wéi qiú zì lì bú yù lì tā
如来广大神变；诸大弟子唯求自利，不欲利他，
wéi qiú zì ān bú yù ān tā suī zài lín zhōng bù zhī bú jiàn pì
唯求自安，不欲安他，虽在林中，不知不见。譬
rú dì zhōng yǒu zhū bǎo zàng zhǒng zhǒng zhēn yì xī jiē chōng mǎn yǒu
如地中有诸宝藏，种种珍异悉皆充满，有
yī zhàng fū cōng huì míng dá shàn néng fēn bié yī qiè fú zàng qí rén
一丈夫聪慧明达，善能分别一切伏藏，其人
fù yǒu dà fú dé lì néng suí suǒ yù zì zài ér qǔ fèng yǎng fù mǔ
复有大福德力，能随所欲自在而取，奉养父母，
zhèn xù qīn shǔ lǎo bìng qióng fá mǐ bù jūn shàn qí wú zhì huì
赈恤亲属，老、病、穷乏靡不均赡；其无智慧、
wú fú dé rén suī yì zhì yú bǎo zàng zhī chù bù zhī bú jiàn bù dé
无福德人，虽亦至于宝藏之处，不知不见，不得
qí yì cǐ yì rú shì zhū dà pú sà yǒu jìng zhì yǎn néng rù rú lái
其益。此亦如是，诸大菩萨有净智眼，能入如来
bù kě sī yì shēn shēn jìng jiè néng jiàn fó shén lì néng rù zhū fǎ mén
不可思议甚深境界，能见佛神力，能入诸法门，
néng yóu sān mèi hǎi néng gòng yǎng zhū fó néng yǐ zhèng fǎ kāi wù
能游三昧海，能供养诸佛，能以正法开悟
zhòng shēng néng yǐ sì shè shè shòu zhòng shēng zhū dà shēng wén bù
众生，能以四摄摄受众生；诸大声闻不
néng dé jiàn rú lái shén lì yì bù néng jiàn zhū pú sà zhòng pì rú
能得见如来神力，亦不能见诸菩萨众。譬如
máng rén zhì dà bǎo zhōu ruò xíng ruò zhù ruò zuò ruò wò bù
盲人至大宝洲，若行、若住、若坐、若卧，不

néng dé jiàn yī qiè zhòng bǎo yǐ bú jiàn gù bù néng cǎi qǔ bù dé
能得见一切众宝；以不见故，不能采取，不得
shòu yòng cǐ yì rú shì zhū dà dì zǐ suī zài lín zhōng qīn jìn shì zūn
受用。此亦如是，诸大弟子虽在林中亲近世尊，
bú jiàn rú lái zì zài shén lì yì bù dé jiàn pú sà dà huì hé yǐ gù
不见如来自在神力，亦不得见菩萨大会。何以故？
wú yǒu pú sà wú ài jìng yǎn bù néng cì dì wù rù fǎ jiè jiàn yú rú
无有菩萨无碍净眼，不能次第悟入法界见于如
lái zì zài lì gù pì rú yǒu rén dé qīng jìng yǎn míng lí gòu guāng
来自在力故。譬如有人得清净眼，名：离垢光
míng yī qiè àn sè bù néng wéi zhàng ěr shí bǐ rén yú yè àn zhōng
明，一切暗色不能为障。尔时，彼人于夜暗中，
chǔ zài wú liàng bǎi qiān wàn yì rén zhòng zhī nèi huò xíng huò zhù huò
处在无量百千万亿人众之内，或行、或住、或
zuò huò wò bǐ zhū rén zhòng xíng xiàng wēi yí cǐ míng yǎn rén mò bú
坐、或卧，彼诸人众形相威仪，此明眼人莫不
jù jiàn qí míng yǎn zhě wēi yí jìn tuì bǐ zhū rén zhòng xī bù néng dǔ
具见；其明眼者威仪进退，彼诸人众悉不能睹。
fó yì rú shì chéng jiù zhì yǎn qīng jìng wú ài xī néng míng jiàn yī
佛亦如是，成就智眼，清净无碍，悉能明见一
qiè shì jiān qí suǒ shì xiàn shén tōng biàn huà dà pú sà zhòng suǒ gòng wéi
切世间；其所示现神通变化，大菩萨众所共围
rào zhū dà dì zǐ xī bù néng jiàn pì rú bǐ qīu zài dà zhòng zhōng rù
绕，诸大弟子悉不能见。譬如比丘在大众中入
biàn chù dìng suǒ wèi dì biàn chù dìng shuǐ biàn chù dìng huǒ biàn chù
遍处定，所谓：地遍处定、水遍处定、火遍处
dìng fēng biàn chù dìng qīng biàn chù dìng huáng biàn chù dìng chì biàn
定、风遍处定、青遍处定、黄遍处定、赤遍
chù dìng bái biàn chù dìng tiān biàn chù dìng zhǒng zhǒng zhòng shēng shēn
处定、白遍处定、天遍处定、种种众生身
biàn chù dìng yī qiè yǔ yán yīn shēng biàn chù dìng yī qiè suǒ yuán biàn
遍处定、一切语言音声遍处定、一切所缘遍
chù dìng rù cǐ dìng zhě jiàn qí suǒ yuán qí yú dà zhòng xī bù néng jiàn
处定；入此定者见其所缘，其余大众悉不能见，
wéi chú yǒu zhù cǐ sān mèi zhě rú lái suǒ xiàn bù kě sī yì zhū fó jìng jiè
唯除有住此三昧者。如来所现不可思议诸佛境界
yì fù rú shì pú sà jù jiàn shēng wén mò dǔ pì rú yǒu rén yǐ
亦复如是，菩萨具见，声闻莫睹。譬如有人以

yì xíng yào zì tú qí yǎn zài yú zhòng huì qù lái zuò lì wú néng
翳形药自涂其眼，在于众会去、来、坐、立无能
jiàn zhě ér néng xī dǔ zhòng huì zhōng shì yīng zhī rú lái yì fù rú shì
见者，而能悉睹众会中事。应知如来亦复如是，
chāo guò yú shì pǔ jiàn shì jiān fēi zhū shēng wén suǒ néng dé jiàn wéi
超过于世，普见世间，非诸声闻所能得见，唯
chú qù xiàng yī qiè zhì jìng zhū dà pú sà rú rén shēng yǐ zé yǒu èr
除趣向一切智境诸大菩萨。如人生已，则有二
tiān héng xiāng suí zhú yī yuē tóng shēng èr yuē tóng míng
天，恒相随逐，一曰：同生，二曰：同名；
tiān cháng jiàn rén rén bú jiàn tiān yīng zhī rú lái yì fù rú shì zài
天常见人，人不见天。应知如来亦复如是，在
zhū pú sà dà jí huì zhōng xiàn dà shéntōng zhū dà shēng wén xī bù néng
诸菩萨大集会中现大神通，诸大声闻悉不能
jiàn pì rú bǐ qiū dé xīn zì zài rù miè jìn dìng liù gēn zuò yè jiē
见。譬如比丘得心自在，入灭尽定，六根作业皆
xī bù xíng yī qiè yǔ yán bù zhī bù jué dìng lì chí gù bù bō niè
悉不行，一切语言不知不觉；定力持故，不般涅槃。
pán yī qiè shēng wén yì fù rú shì suī fù zhù zài shì duō lín zhōng
槃。一切声闻亦复如是，虽复住在逝多林中，
jù zú liù gēn ér bù zhī bú jiàn bù jiě bú rù rú lái zì zài pú sà
具足六根，而不知不见不解不入如来自在、菩萨
zhòng huì zhū suǒ zuò shì hé yǐ gù rú lái jìng jiè shēn shēng guǎng dà
众会诸所作事。何以故？如来境界甚深广大，
nán jiàn nán zhī nán cè nán liáng chāo zhū shì jiān bù kě sī yì
难见难知，难测难量，超诸世间，不可思议，
wú néng huài zhě fēi shì yī qiè èr shèng jìng jiè shì gù rú lái zì
无能坏者，非是一切二乘境界；是故，如来自
zài shén lì pú sà zhòng huì jí shì duō lín pǔ biàn yī qiè qīng jìng shì
在神力、菩萨众会及逝多林普遍一切清净世
jiè rú shì děng shì zhū dà shēng wén xī bù zhī jiàn fēi qí qì gù
界，如是等事，诸大声闻悉不知见，非其器故。

ěr shí pí lú zhē nà yuàn guāng míng pú sà chéng fó shén lì
尔时，毗卢遮那愿光明菩萨，承佛神力，

guān chá shí fāng ér shuō sòng yán
观察十方而说颂言：

rǔ děng yīng guān chá fó dào bù sī yì
汝等应观察佛道不思议

yú cǐ shì duō lín shì xiàn shén tōng lì
于 此 逝 多 林 示 现 神 通 力
shàn shì wēi shén lì suǒ xiàn wú yāng shù
善 逝 威 神 力 所 现 无 央 数
yī qiè zhū shì jiān mí huò bù néng liǎo
一 切 诸 世 间 迷 惑 不 能 了
fǎ wáng shēn miào fǎ wú liàng nán sī yì
法 王 深 妙 法 无 量 难 思 议
suǒ xiàn zhū shén tōng jǔ shì mò néng cè
所 现 诸 神 通 举 世 莫 能 测
yǐ liǎo fǎ wú xiàng shì gù míng wéi fó
以 了 法 无 相 是 故 名 为 佛
ér jù xiàng zhuāng yán chēng yáng bù kě jìn
而 具 相 庄 严 称 扬 不 可 尽
jīn yú cǐ lín nèi shì xiàn dà shén lì
今 于 此 林 内 示 现 大 神 力
shèn shēn wú yǒu biān yán cí mò néng biàn
甚 深 无 有 边 言 辞 莫 能 辩
rǔ guān dà wēi dé wú liàng pú sà zhòng
汝 观 大 威 德 无 量 菩 萨 众
shí fāng zhū guó tǔ ér lái jiàn shì zūn
十 方 诸 国 土 而 来 见 世 尊
suǒ yuàn jīe jù zú suǒ xíng wú zhàng ài
所 愿 皆 具 足 所 行 无 障 碍
yī qiè zhū shì jiān wú néng cè liáng zhě
一 切 诸 世 间 无 能 测 量 者
yī qiè zhū yuán jué jí bǐ dà shēng wén
一 切 诸 缘 觉 及 彼 大 声 闻
jīe xī bù néng zhī pú sà xíng jìng jiè
皆 悉 不 能 知 菩 萨 行 境 界
pú sà dà zhì huì zhū dì xī jiū jìng
菩 萨 大 智 慧 诸 地 悉 究 竟
gāo jiàn yǒng měng chuáng nán cuī nán kě dòng
高 建 勇 猛 幢 难 摧 难 可 动
zhū dà míng chēng shì wú liàng sān mèi lì
诸 大 名 称 士 无 量 三 昧 力
suǒ xiàn zhū shén biàn fǎ jiè xī chōng mǎn
所 现 诸 神 变 法 界 悉 充 满

ěr shí bù kě huài jīng jìn wáng pú sà chéng fó shén lì guān
尔时，不可坏精进王菩萨，承佛神力，观

chá shí fāng ér shuō sòng yán
察十方而说颂言：

rǔ guān zhū fó zǐ zhì huì gōng dé zàng
汝观诸佛子 智慧功德藏

jiū jìng pú tí xíng ān wěn zhū shì jiān
究竟菩提行 安隐诸世间

qí xīn běn míng dá shàn rù zhū sān mèi
其心本明达 善入诸三昧

zhì huì wú biān jì jìng jiè bù kě liáng
智慧无边际 境界不可量

jīn cǐ shì duō lín zhǒng zhǒng jiē yán shì
今此逝多林 种种皆严饰

pú sà zhòng yún jí qīn jìn rú lái zhù
菩萨众云集 亲近如来住

rǔ guān wú suǒ zhuó wú liàng dà zhòng hǎi
汝观无所著 无量大众海

shí fāng lái zhì cǐ zuò bǎo lián huā zuò
十方来诣此 坐宝莲华座

wú lái yì wú zhù wú yī wú xì lùn
无来亦无住 无依无戏论

lí gòu xīn wú ài jiū jìng yú fǎ jiè
离垢心无碍 究竟于法界

jiàn lì zhì huì chuáng jiān gù bú dòng yáo
建立智慧幢 坚固不动摇

zhī wú biàn huà fǎ ér xiàn biàn huà shì
知无变化法 而现变化事

shí fāng wú liàng chà yī qiè zhū fó suǒ
十方无量刹 一切诸佛所

tóng shí xī wǎng yì ér yì bù fēn shēn
同时悉往诣 而亦不分身

rǔ guān shì shī zǐ zì zài shén tōng lì
汝观释师子 自在神通力

néng lìng pú sà zhòng yī qiè jù lái jí
能令菩萨众 一切俱来集

yī qiè zhū fó fǎ fǎ jiè xī píng děng
一切诸佛法 法界悉平等

yán shuō gù bù tóng   cǐ zhòng xián tōng dá
言说故不同   此众咸通达
zhū fó cháng ān zhù   fǎ jiè píng děng jì
诸佛常安住   法界平等际
yǎn shuō chā bié fǎ   yán cí wú yǒu jìn
演说差别法   言辞无有尽

ěr shí   pǔ shèng wú shàng wēi dé wáng pú sà   chéng fó shén lì
尔时，普胜无上威德王菩萨，承佛神力，

guānchá shí fāng ér shuō sòng yán
观察十方而说颂言：

rǔ guān wú shàng shì   guǎng dà zhì yuán mǎn
汝观无上士   广大智圆满
shàn dá shí fēi shí   wèi zhòng yǎn shuō fǎ
善达时非时   为众演说法
cuī fú zhòng wài dào   yī qiè zhū yì lùn
摧伏众外道   一切诸异论
pǔ suí zhòng shēng xīn   wèi xiàn shén tōng lì
普随众生心   为现神通力
zhèng jué fēi yǒu liàng   yì fù fēi wú liàng
正觉非有量   亦复非无量
ruò liàng ruò wú liàng   móu ní xī chāo yuè
若量若无量   牟尼悉超越
rú rì zài xū kōng   zhào lín yī qiè chù
如日在虚空   照临一切处
fó zhì yì rú shì   liǎo dá sān shì fǎ
佛智亦如是   了达三世法
pì rú shí wǔ yè   yuè lún wú jiǎn quē
譬如十五夜   月轮无减缺
rú lái yì fù rán   bái fǎ xī yuán mǎn
如来亦复然   白法悉圆满
pì rú kōng zhōng rì   yùn xíng wú zàn yǐ
譬如空中日   运行无暂已
rú lái yì rú shì   shén biàn héng xiāng xù
如来亦如是   神变恒相续
pì rú shí fāng chà   yú kōng wú suǒ ài
譬如十方刹   于空无所碍
shì dēng xiàn biàn huà   yú shì yì fù rán
世灯现变化   于世亦复然

pì rú shì jiān dì qún shēng zhī suǒ yī
譬如世间地 群生之所依

zhào shì dēng fǎ lún wéi yī yì rú shì
照世灯法轮 为依亦如是

pì rú měng jí fēng suǒ xíng wú zhàng ài
譬如猛疾风 所行无障碍

fó fǎ yì rú shì sù biàn yú shì jiān
佛法亦如是 速遍于世间

pì rú dà shuǐ lún shì jiè suǒ yī zhù
譬如大水轮 世界所依住

zhì huì lún yì ěr sān shì fó suǒ yī
智慧轮亦尔 三世佛所依

ěr shí wú ài shèngzàngwáng pú sà chéng fó shén lì guān
尔时，无碍胜藏王菩萨，承佛神力，观

chá shí fāng ér shuō sòng yán
察十方而说颂言：

pì rú dà bǎo shān ráo yì zhū hán shí
譬如大宝山 饶益诸含识

fó shān yì rú shì pǔ yì yú shì jiān
佛山亦如是 普益于世间

pì rú dà hǎi shuǐ chéng jìng wú gòu zhuó
譬如大海水 澄净无垢浊

jiàn fó yì rú shì néng chú zhū kě ài
见佛亦如是 能除诸渴爱

pì rú xū mí shān chū yú dà hǎi zhōng
譬如须弥山 出于大海中

shì jiān dēng yì ěr cóng yú fǎ hǎi chū
世间灯亦尔 从于法海出

rú hǎi jù zhòng bǎo qiú zhě jiē mǎn zú
如海具众宝 求者皆满足

wú shī zhì yì rán jiàn zhě xī kāi wù
无师智亦然 见者悉开悟

rú lái shèn shēn zhì wú liàng wú yǒu shù
如来甚深智 无量无有数

shì gù shén tōng lì shì xiàn nán sī yì
是故神通力 示现难思议

pì rú gōng huàn shī shì xiàn zhǒng zhǒng shì
譬如工幻师 示现种种事

fó zhì yì rú shì xiàn zhū zì zài lì
佛智亦如是 现诸自在力

pì rú rú yì bǎo néng mǎn yī qiè yù
譬如如意宝 能满一切欲

zuì shèng yì fù rán mǎn zhū qīng jìng yuàn
最胜亦复然 满诸清净愿

pì rú míng jìng bǎo pǔ zhào yī qiè wù
譬如明净宝 普照一切物

fó zhì yì rú shì pǔ zhào qún shēng xīn
佛智亦如是 普照群生心

pì rú bā miàn bǎo dēng jiàn yú zhū fāng
譬如八面宝 等鉴于诸方

wú ài dēng yì rán pǔ zhào yú fǎ jiè
无碍灯亦然 普照于法界

pì rú shuǐ qīng zhū néng qīng zhū zhuó shuǐ
譬如水清珠 能清诸浊水

jiàn fó yì rú shì zhū gēn xī qīng jìng
见佛亦如是 诸根悉清净

ěr shí huà xiàn fǎ jiè yuàn yuè wáng pú sà chéng fó shén lì
尔时，化现法界愿月王菩萨，承佛神力，

guān chá shí fāng ér shuì sòng yán
观察十方而说颂言：

pì rú dì qīng bǎo néng qīng yī qiè sè
譬如帝青宝 能青一切色

jiàn fó zhě yì rán xī fā pú tí xíng
见佛者亦然 悉发菩提行

yī yī wēi chén nèi fó xiàn shén tōng lì
一一微尘内 佛现神通力

lìng wú liàng wú biān pú sà jiē qīng jìng
令无量无边 菩萨皆清净

shèn shēn wēi miào lì wú biān bù kě zhī
甚深微妙力 无边不可知

pú sà zhī jìng jiè shì jiān mò néng cè
菩萨之境界 世间莫能测

rú lái suǒ xiàn shēn qīng jìng xiàng zhuāng yán
如来所现身 清净相庄严

pǔ rù yú fǎ jiè chéng jiù zhū pú sà
普入于法界 成就诸菩萨

nán sī fó guó tǔ yú zhōng chéng zhèng jué
难思佛国土于中成正觉
yī qiè zhū pú sà shì zhǔ jiē chōng mǎn
一切诸菩萨世主皆充满
shì jiā wú shàng zūn yú fǎ xī zì zài
释迦无上尊于法悉自在
shì xiàn shén tōng lì wú biān bù kě liáng
示现神通力无边不可量
pú sà zhǒng zhǒng xíng wú liàng wú yǒu jìn
菩萨种种行无量无有尽
rú lái zì zài lì wèi zhī xī shì xiàn
如来自在力为之悉示现
fó zǐ shàn xiū xué shèn shēn zhū fǎ jiè
佛子善修学甚深诸法界
chéng jiù wú ài zhì míng liǎo yī qiè fǎ
成就无碍智明了一切法
shàn shì wēi shén lì wèi zhòng zhuàn fǎ lún
善逝威神力为众转法轮
shén biàn pǔ chōng mǎn lìng shì jiē qīng jìng
神变普充满令世皆清净
rú lái zhì yuán mǎn jìng jiè yì qīng jìng
如来智圆满境界亦清净
pì rú dà lóng wáng pǔ jì zhū qún shēng
譬如大龙王普济诸群生

ěr shí fǎ huì guāng yàn wáng pú sà chéng fó shén lì guān
尔时，法慧光焰王菩萨，承佛神力，观

chá shí fāng ér shuō sòng yán
察十方而说颂言：

sān shì zhū rú lái shēng wén dà dì zǐ
三世诸如来声闻大弟子
xī bù néng zhī fó jǔ zú xià zú shì
悉不能知佛举足下足事
qù lái xiàn zài shì yī qiè zhū yuán jué
去来现在世一切诸缘觉
yì bù zhī rú lái jǔ zú xià zú shì
亦不知如来举足下足事
kuàng fù zhū fán fū jié shǐ suǒ chán fù
况复诸凡夫结使所缠缚

wú míng fù xīn shí ér néng zhī dǎo shī
无明覆心识 而能知导师
zhèng jué wú ài zhì chāo guò yǔ yán dào
正觉无碍智 超过语言道
qí liàng bù kě cè shú yǒu néng zhī jiàn
其量不可测 孰有能知见
pì rú míng yuè guāng wú néng cè biān jì
譬如明月光 无能测边际
fó shén tōng yì ěr mò jiàn qí zhōng jìn
佛神通亦尔 莫见其终尽
yī yī zhū fāng biàn niàn niàn suǒ biàn huà
一一诸方便 念念所变化
jìn yú wú liàng jié sī wéi bù néng liǎo
尽于无量劫 思惟不能了
sī wéi yī qiè zhì bù kě sī yì fǎ
思惟一切智 不可思议法
yī yī fāng biàn mén biān jì bù kě dé
一一方便门 边际不可得
ruò yǒu yú cǐ fǎ ér xìng guǎng dà yuàn
若有于此法 而兴广大愿
bǐ yú cǐ jìng jiè zhī jiàn bù wéi nán
彼于此境界 知见不为难
yǒng měng qín xiū xí nán sī dà fǎ hǎi
勇猛勤修习 难思大法海
qí xīn wú zhàng ài rù cǐ fāng biàn mén
其心无障碍 入此方便门
xīn yì yǐ tiáo fú zhì yuàn yì kuāngǎng
心意已调伏 志愿亦宽广
dāng huò dà pú tí zuì shèng zhī jìng jiè
当获大菩提 最胜之境界

ěr shí pò yī qiè mó jūn zhì chuáng wáng pú sà chéng fó shén
尔时，破一切魔军智幢王菩萨，承佛神

lì guān chá shí fāng ér shuō sòng yán
力，观察十方而说颂言：

zhì shēn fēi shì shēn wú ài nán sī yì
智身非是身 无碍难思议
shè yǒu sī yì zhě yī qiè wú néng jí
设有思议者 一切无能及

cóng bù sī yì yè qǐ cǐ qīng jìng shēn
从不思議业起此清净身

shū tè miào zhuāng yán bù zhuó yú sān jiè
殊特妙庄严不著于三界

guāng míng zhào yī qiè fǎ jiè xī qīng jìng
光明照一切法界悉清净

kāi fó pú tí mén chū shēng zhòng zhì huì
开佛菩提门出生众智慧

pì rú shì jiān rì pǔ fàng huì guāng míng
譬如世间日普放慧光明

yuǎn lí zhū chén gòu miè chú yī qiè zhàng
远离诸尘垢灭除一切障

pǔ jìng sān yǒu chù yǒng jué shēng sǐ liú
普净三有处永绝生死流

chéng jiù pú sà dào chū shēng wú shàng jué
成就菩萨道出生无上觉

shì xiàn wú biān sè cǐ sè wú yī chù
示现无边色此色无依处

suǒ xiàn suī wú liàng yī qiè bù sī yì
所现虽无量一切不思議

pú tí yī niàn qǐng néng jué yī qiè fǎ
菩提一念顷能觉一切法

yún hé yù cè liáng rú lái zhì biān jì
云何欲测量如来智边际

yī niàn xī míng dá yī qiè sān shì fǎ
一念悉明达一切三世法

gù shuō fó zhì huì wú jìn wú néng huài
故说佛智慧无尽无能坏

zhì zhě yīng rú shì zhuān sī fó pú tí
智者应如是专思佛菩提

cǐ sī nán sī yì sī zhī bù kě dé
此思难思议思之不可得

pú tí bù kě shuō chāo guò yǔ yán lù
菩提不可说超过语言路

zhū fó cóng cǐ shēng shì fǎ nán sī yì
诸佛从此生是法难思议

ěr shí yuàn zhì guāng míng chuáng wáng pú sà chéng fó shén lì
尔时, 愿智光明幢王菩萨, 承佛神力,

guānchá shí fāng ér shuō sòng yán

观察十方而说颂言：

ruò néng shàn guān chá	pú tí wú jìn hǎi
若能善观察	菩提无尽海
zé dé lí chī niàn	jué dìng shòu chí fǎ
则得离痴念	决定受持法
ruò dé jué dìng xīn	zé néng xiū miào xíng
若得决定心	则能修妙行
chán jì zì sī lǜ	yǒng duàn zhū yí huò
禅寂自思虑	永断诸疑惑
qí xīn bù pí juàn	yì fù wú xiè dài
其心不疲倦	亦复无懈怠
zhǎn zhuǎn zēng jìn xiū	jiū jìng zhū fó fǎ
展转增进修	究竟诸佛法
xìn zhì yǐ chéng jiù	niàn niàn lìng zēng zhǎng
信智已成就	念念令增长
cháng yào cháng guān chá	wú dé wú yī fǎ
常乐常观察	无得无依法
wú liàng yì qiān jié	suǒ xiū gōng dé xíng
无量亿千劫	所修功德行
yī qiè xī huí xiàng	zhū fó suǒ qiú dào
一切悉回向	诸佛所求道
sūi zài yú shēng sǐ	ér xīn wú rǎn zhuó
虽在于生死	而心无染著
ān zhù zhū fó fǎ	cháng yào rú lái xíng
安住诸佛法	常乐如来行
shì jiān zhī suǒ yǒu	yùn jiè děng zhū fǎ
世间之所有	蕴界等诸法
yī qiè jiē shě lí	zhuān qiú fó gōng dé
一切皆舍离	专求佛功德
fán fū yīng wàng huò	yú shì cháng liú zhuǎn
凡夫婴妄惑	于世常流转
pú sà xīn wú ài	jiù zhī lìng jiě tuō
菩萨心无碍	救之令解脱
pú sà xíng nán chēng	jǔ shì mò néng sī
菩萨行难称	举世莫能思
biàn chú yī qiè kǔ	pǔ yǔ qún shēng lè
遍除一切苦	普与群生乐

yǐ huò pú tí zhì fù mǐn zhū qún shēng
已获菩提智 复愍诸群生

guāng míng zhào shì jiān dù tuō yī qiè zhòng
光明照世间 度脱一切众

ěr shí pò yī qiè zhàng yǒng měng zhì wáng pú sà chéng fó
尔时，破一切障 勇猛智王菩萨， 承佛

shén lì guānchá shí fāng ér shuō sòng yán
神力， 观察十方而说颂言：

wú liàng yì qiān jié fó míng nán kě wén
无量亿千劫 佛名难可闻

kuàng fù dé qīn jìn yǒng duàn zhū yí huò
况复得亲近 永断诸疑惑

rú lái shì jiān dēng tōng dá yī qiè fǎ
如来世间灯 通达一切法

pǔ shēng sān shì fú lìng zhòng xī qīng jìng
普生三世福 令众悉清净

rú lái miào sè shēn yī qiè suǒ qīn tàn
如来妙色身 一切所钦叹

yì jié cháng zhān yǎng qí xīn wú yàn zú
亿劫常瞻仰 其心无厌足

ruò yǒu zhū fó zǐ guān fó miào sè shēn
若有诸佛子 观佛妙色身

bì shě zhū yǒu zhuó huí xiàng pú tí dào
必舍诸有著 回向菩提道

rú lái miào sè shēn héng yǎn guǎng dà yīn
如来妙色身 恒演广大音

biàn cái wú zhàng ài kāi fó pú tí mén
辩才无障碍 开佛菩提门

xiǎo wù zhū zhòng shēng wú liàng bù sī yì
晓悟诸众生 无量不思議

lìng rù zhì huì mén shòu yǐ pú tí jì
令入智慧门 授以菩提记

rú lái chū shì jiān wéi shì dà fú tián
如来出世间 为世大福田

pǔ dǎo zhū hán shí lìng qí jí fú xíng
普导诸含识 令其集福行

ruò yǒu gòng yǎng fó yǒng chú è dào wèi
若有供养佛 永除恶道畏

xiāo miè yī qiè kǔ chéng jiù zhì huì shēn
消 灭 一 切 苦 成 就 智 慧 身
ruò jiàn liǎng zú zūn néng fā guǎng dà xīn
若 见 两 足 尊 能 发 广 大 心
shì rén héng zhí fó zēng zhǎng zhì huì lì
是 人 恒 值 佛 增 长 智 慧 力
ruò jiàn rén zhōng shèng jué yì xiàng pú tí
若 见 人 中 胜 决 意 向 菩 提
shì rén néng zì zhī bì dāng chéng zhèng jué
是 人 能 自 知 必 当 成 正 觉

ěr shí fǎ jiè chā bié yuàn zhì shéntōng wáng pú sà chéng fó
尔 时 ， 法 界 差 别 愿 智 神 通 王 菩 萨 ， 承 佛

shén lì guānchá shí fāng ér shuō sòng yán
神 力 ， 观 察 十 方 而 说 颂 言 ：

shì jiā wú shàng zūn jù yī qiè gōng dé
释 迦 无 上 尊 具 一 切 功 德
jiàn zhě xīn qīng jìng huí xiàng dà zhì huì
见 者 心 清 净 回 向 大 智 慧
rú lái dà cí bēi chū xiàn yú shì jiān
如 来 大 慈 悲 出 现 于 世 间
pǔ wèi zhū qún shēng zhuàn wú shàng fǎ lún
普 为 诸 群 生 转 无 上 法 轮
rú lái wú shù jié qín kǔ wèi zhòng shēng
如 来 无 数 劫 勤 苦 为 众 生
yún hé zhū shì jiān néng bào dà shī ēn
云 何 诸 世 间 能 报 大 师 恩
nìng yú wú liàng jié shòu zhū è dào kǔ
宁 于 无 量 劫 受 诸 恶 道 苦
zhōng bù shě rú lái ér qiú yú chū lí
终 不 舍 如 来 而 求 于 出 离
nìng dài zhū zhòng shēng bèi shòu yī qiè kǔ
宁 代 诸 众 生 备 受 一 切 苦
zhōng bù shě yú fó ér qiú dé ān lè
终 不 舍 于 佛 而 求 得 安 乐
nìng zài zhū è qù héng dé wén fó míng
宁 在 诸 恶 趣 恒 得 闻 佛 名
bú yuàn shēng shàn dào zàn shí bù wén fó
不 愿 生 善 道 暂 时 不 闻 佛

níng shēng zhū dì yù	yī yī wú shù jié
宁 生 诸 地 狱	一 一 无 数 劫
zhōng bù yuǎn lí fó	ér qiú chū è qù
终 不 远 离 佛	而 求 出 恶 趣
hé gù yuàn jiǔ zhù	yī qiè zhū è dào
何 故 愿 久 住	一 切 诸 恶 道
yǐ dé jiàn rú lái	zēng zhǎng zhì huì gù
以 得 见 如 来	增 长 智 慧 故
ruò dé jiàn yú fó	chú miè yī qiè kǔ
若 得 见 于 佛	除 灭 一 切 苦
néng rù zhū rú lái	dà zhì zhī jìng jiè
能 入 诸 如 来	大 智 之 境 界
ruò dé jiàn yú fó	shě lí yī qiè zhàng
若 得 见 于 佛	舍 离 一 切 障
zhǎng yǎng wú jìn fú	chéng jiù pú tí dào
长 养 无 尽 福	成 就 菩 提 道
rú lái néng yǒng duàn	yī qiè zhòng shēng yí
如 来 能 永 断	一 切 众 生 疑
suí qí xīn suǒ yào	pǔ jiē lìng mǎn zú
随 其 心 所 乐	普 皆 令 满 足

大方广佛华严经卷第六十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mò tuó nán ā bō là dì hē duō zhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.叮钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦哄.娑莎訶.

jǔ zàn
举赞

fú chéng dōng jì tóng zǐ nán xún bǎi chéng yān shuǐ miǎo wú yín
福城东际.童子南询.百城烟水渺无垠.

zhī shì yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yáng chūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔ zàn
举字母赞

(一遍)

huā yán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēn chuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōu xuán gōng dé wú biān chàng sòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

(一遍)

沙 霜生春疎稍 嶶詩申山深衫搜沙

嘑 忘 馮 無聲 微文櫛 艾 玟 霽 嘑

哆 鐺燈冬都凋 憶堤顛殫 擔 佞 哆

時普願法界眾生入般若波羅蜜門

四十二字妙陀羅字字包含義理多

婆功德大法界沐恩波

四生九有同登華藏玄門八難三塗共入毗盧性海

南無華嚴海會佛菩薩 三稱

沙 — 嘑 — 哆

嘑 — 梵韻滿娑

嘑 — 唱 — 沙

唱 — 嘑 — 沙

嘑 — 字

10. shao shang sheng shong shu shao shai shi shin shan shin shan 沙 霜 生 春 疎 稍 嶶 詩 申 山 深 衫

shoushao chànghao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě 搜 沙 唱 沙 字 時 普 願 法 界 眾 生 入 般 若

bō luó mì mén 波 羅 蜜 門

11. ^{mao} 嚩 忘 憊 馮 無 聲 惛 微 文 櫛 芟 玟

moumao chàng^{mao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō
嚩 唱 嚩 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波

luó mì mén
罗 蜜 门 .

12. ^{dao} 哆 鎗 燈 冬 都 凋 儻 堤 顛 殫 顛 擔 佷

dao chàng^{dao} zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó
哆 唱 哆 字 时 . 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗

mì mén
蜜 门 .

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō shao
四 十 二 字 妙 陀 罗 . 字 字 包 含 义 理 多 . 沙 .

^{mao} 嚩 . ^{dao} 哆 . fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
嚩 . 哆 . 梵 韵 满 娑 婆 . 功 德 大 . 法 界 沐 恩 波 .

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nǎn sān tú
四 生 九 有 . 同 登 华 藏 玄 门 . 八 难 三 途 .

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海 .

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南 无 华 严 海 会 佛 菩 萨 (合 掌 三 称)

huí xiàng jì
回 向 偈

(一 遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

